

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Vyhodnocení standardů udržitelnosti ve
společnosti SERVISBAL**

**Evaluation of Sustainability Standards in the
SERVISBAL Company**

2023

Lukáš Čáp

Studijní program: Projektové řízení inovací

Vedoucí práce: Ing. Lucie Plzáková Ph.D.

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Čáp** Jméno: **Lukáš** Osobní číslo: **475186**
Fakulta/ústav: **Masarykův ústav vyšších studií**
Zadávací katedra/ústav: **Institut veřejné správy a regionálních studií**
Studijní program: **Projektové řízení inovací**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Vyhodnocení standardů udržitelnosti ve společnosti SERVISBAL

Název diplomové práce anglicky:

Evaluation of Sustainability Standards in the SERVISBAL Company

Pokyny pro vypracování:

Cílem diplomové práce je vyhodnocení současného stavu naplnění indikátorů ESG ve společnosti SERVISBAL a následný návrh aktivit vedoucích k jejich plnění do budoucna. Použité metody budou vycházet z nastavení indikátorů v rámci ESG a budou vycházet z metodického rámce strategického řízení. Důraz bude kladen zejména na inovace a jejich vliv jak na samotnou společnost, tak i na region. Hlavním přínosem práce je provedení základního náhledu do problematiky ESG a plnění legislativních požadavků směrnice CSRD, která má přijít v platnost v roce 2024 pro velké firmy a v roce 2026 pro malé a střední firmy.

Seznam doporučené literatury:

CLEMENTINO, E. a PERKINS, R. How Do Companies Respond to Environmental, Social and Governance (ESG) ratings? Evidence from Italy. *Journal of business ethics*. Dordrecht: Springer Netherlands, 2021, 171(2), 379-397. ISSN 0167-4544
DUQUE, E. Environmental, Social and Governance (ESG) Scores and Financial Performance of Multinationals: Moderating Effects of Geographic International Diversification and Financial Slack. *Journal of business ethics*. 2021, 168(2), 315-334
JITMANEEROJ, B. Reform priorities for corporate sustainability. *Management decision*. London: Emerald Group Publishing, 2016, 54(6), 1497-1521. ISSN 0025-1747.
Křečková Kroupová, Z. 2018. Udržitelnost v ČR v kontextu vývoje v pokrizovém období. *Oeconomica*, nakladatelství VŠE.
Koudelková, P. 2022. Společenská odpovědnost firem a organizací: udržitelně o udržitelnosti (Vydání I). Ekopress.

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) diplomové práce:

Ing. Lucie Plzáková, Ph.D. Masarykův ústav vyšších studií ČVUT v Praze

Jméno a pracoviště druhé(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **09.12.2022** Termín odevzdání diplomové práce: **27.04.2023**

Platnost zadání diplomové práce: _____

Ing. Lucie Plzáková, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) práce

doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) katedry/katedry

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Diplomant bere na vědomí, že je povinen vypracovat diplomovou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v diplomové práci.

Datum převzetí zadání

Podpis studenta

Čáp, Lukáš. *Vyhodnocení standardů udržitelnosti ve společnosti SERVISBAL*. Praha: ČVUT 2023. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracoval samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citoval a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 25. 04. 2023

Podpis:

Poděkování

Rád bych vyjádřil svůj upřímný vděk lidem, kteří mi umožnili zpracování této práce. Jako první bych rád poděkoval vedoucí mé práce Ing. Lucii Plzákové Ph.D. za neocenitelné rady, odbornou pomoc a přátelský přístup, který mi poskytl příjemné prostředí pro psaní. Velký dík také patří řediteli společnosti SERVISBAL OBALY s.r.o. Ing. Lukáši Jiřímu Horčíčkovi a manažerce kvality Ing. Markétě Linhartové, kteří mi umožnili tuto práci uskutečnit a věnovali mi při její tvorbě značné množství času. V poslední řadě bych rád poděkoval rodině a přítelkyni, kteří mi poskytli podporu. Práce by bez nich byla jen stěží dokončena.

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na problematiku ESG a nefinančního reportingu ve společnosti SERVISBAL OBALY s.r.o. V teoretické části, která se nejprve zaměřuje na poskytnutí náhledu do oblasti udržitelnosti a udržitelného rozvoje, je dále představený historický kontext světových konferencí, které se zasadily o rozvoj tohoto tématu. Následné kapitoly se zaměřují na vymezené cíle a popsání nejznámějších reportingových standardů. Dále je rozebrán koncept ESG a s ním spojené legislativní požadavky v rámci nové směrnice CSRD. Praktická část nejprve představuje metodologii práce společně s hlavními cíli práce, tj. představení problematiky ESG a vyhodnocení jejího naplňování ve vybrané společnosti spolu s výzkumnými otázkami, které doplňují rámec práce. Představeny jsou v první řadě dosavadní aktivity firmy, které je možné dle požadavků využít k reportování, a následně dochází k jejich analýze za pomoci diferenční analýzy. Na tomto základě je představen možný koncept vyhodnocení jejich dosavadního naplnění a definování možných úskalí. Po tomto vyhodnocení jsou představeny jednotlivé metriky a indikátory, které byly vybrány jako vhodné pro společnost z hlediska jejího obchodního modelu a odvětví činnosti. Závěrečná část práce se věnuje dodatečným doporučením, která by mohla společnosti pomoci. Po doporučeních dochází k vyhodnocení výsledků práce a zodpovězení stanovených otázek.

Klíčová slova

Udržitelnost, udržitelný rozvoj, CSRD, nefinanční reporting, ESG, KPIs

Abstract

The diploma thesis focuses on the issue of ESG and non-financial reporting in the company SERVISBAL OBALY s.r.o. In the theoretical part, which is firstly focused on providing an insight into the field of sustainability and sustainable development, the historical context of world conferences that advocated the development of this topic is also presented. Subsequent chapters focus on defined goals and descriptions of the most well-known reporting standards. Next, the concept of ESG and the associated legislative requirements within the framework of the new CSRD directive are discussed. The practical part first presents the methodology of the work together with the main objectives of the work, i.e., the presentation of the ESG issue and the evaluation of its implementation in the selected company, along with research questions that complement the framework of the thesis. First of all, the company's current activities are presented, which can be used for reporting according to requirements, and then they are analysed using differential analysis. On this basis, a possible concept for evaluating their fulfilment so far and defining possible pitfalls are presented. After this evaluation, individual metrics and indicators are presented, which were selected as suitable for the company from the point of view of its business model and sector of activity. The final part of the work is devoted to additional recommendations that could help the company. After the recommendations, the work results are evaluated, the set questions are answered, and the work results are summarized.

Keywords

Sustainability, sustainable development, CSRD, non-financial reporting, ESG, KPIs

Obsah

Úvod.....	11
1 Udržitelnost a udržitelný rozvoj.....	14
1.1 Historie přístupů k udržitelnosti	15
1.2 Konference o udržitelnosti od roku 1972 do roku 2000	15
1.3 Konference o udržitelnosti od přelomu tisíciletí do roku 2015	18
1.4 Konference o udržitelnosti od roku 2015 po současnost	22
2 Cíle udržitelného rozvoje (Sustainable development goals, SDG).....	24
3 Společenská odpovědnost firem.....	32
3.1 Tři pilíře CSR	34
3.2 Postoje k CSR	36
4 Standardy a reporting.....	38
4.1 Vybrané zásady (ne)finančního reportingu	38
4.1.1 Směrnice OECD pro multinárodní společnosti	38
4.1.2 AA Standard 1000 (AccountAbility)	39
4.1.3 ISO 26000	39
4.1.4 SA 8000 (Social Accountability)	40
4.1.5 Global Reporting Initiative (GRI)	41
4.2 Alternativní možnosti měření – benchmarking a indexy	42
4.2.1 London Benchmarking Group (LBG)	42
5 Koncept ESG (environmental, social and governance, ESG).....	44
5.1 Environmental – Životní prostředí	45
5.2 Social – Sociální prostředí	45
5.3 Governance – Vedení	46
6 Legislativní koncept.....	47
6.1 Směrnice evropského parlamentu a rady EU 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022	47
6.2 Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obalech a obalových odpadech 30. 11. 2022	49
7 Úvod do praktické části a metodologie.....	52
8 Představení společnosti.....	54
9 Dosavadní aktivity.....	59
10 Diferenční analýza.....	62

10.1	Analýza současného stavu reportování	62
10.1.1	Environmental	62
10.1.2	Social	69
10.1.3	Governance	72
10.2	Definování žádoucího stavu v ESG	74
10.3	Analýza rozdílů mezi současným a požadovaným stavem	76
10.4	Implementace ESG a indikátory vyhodnocování	80
11	Doporučení.....	89
12	Závěr.....	93
	Seznam zdrojů.....	96
	Literatura	96
	Internetové zdroje	97
	Seznam obrázků.....	111
	Seznam tabulek.....	112

Úvod

Otázka udržitelnosti nabývá v posledních desetiletích rostoucího významu, a to téměř po celém světě. Z primárního zaměření na ekologické otázky související se změnou klimatu se však tato oblast rozrostla i o další oblasti zohledňující sociální aspekty. Speciální optikou je nahlíženo i na fungování firem, které hrají významnou roli v rámci udržitelného chování. Dlouhodobé úsilí založené na chápání důležitosti udržitelnosti a udržitelného chování, ať už v oblasti environmentální, sociální, či vedení, vyústilo v organizaci mezinárodních iniciativ, které tyto oblasti pokrývají, a jejichž výstupy byly v pozdějších letech i právně závazné pro zúčastněné aktéry. Podobný trend, jaký je možný sledovat na mezinárodní úrovni, je možné sledovat na úrovni Evropské unie.

Nová evropská směrnice o nefinančním reportingu CSRD představuje závazný právní rámec pro společnosti v rámci členských států a jejich nových povinnostech v dané oblasti. Vedle povinnosti uveřejňovat finanční výkazy přibude firmám od roku 2025 (pro velké společnosti), respektive od 2027 (pro malé a střední podniky), povinnost zveřejňovat informace týkající se vnitřního nastavení společnosti související nejenom s ekologickou udržitelností, ale také s nastavením firmy, v již zmíněné sociální oblasti a oblasti vedení firmy. Společnost tak poskytne informace o jejím vlivu a fungování v rámci vnitřního i vnějšího prostředí. Jelikož je tato změna zásadní pro dané firmy, je zapotřebí danou problematiku představovat a zpracovávat, aby došlo k rozšíření povědomí o nové směrnici. Tato práce si tak klade za cíl představit problematiku ESG (environmental, social, governance) a legislativu s tím související. Zároveň práce vyhodnotí dosavadní stav plnění těchto požadavků na příkladu konkrétní firmy SERVISBAL OBALY, s.r.o., na základě čehož budou firmě navržena možná doporučení a potřebné postupy pro úspěšné zavedení ESG principů.

Jak již bylo předestřeno, diplomová práce se tedy nejprve v teoretické části zaměří na představení problematiky udržitelnosti a udržitelného rozvoje. V této části budou představeny hlavní myšlenky tohoto směřování, a to za pomoci členění na základě historického vývoje. Dále budou představeny hlavní světové konference týkající se široké škály témat udržitelnosti. Tyto konference budou zpracovány od roku 1972, tedy od významného milníku pro problematiku udržitelnosti, do současnosti. Následně budou představeny Cíle tisíciletí a Cíle udržitelného rozvoje, které představují významné milníky oblasti. Poté bude představen koncept společenské odpovědnosti firem, jeho hlavní znaky, pilíře i názorové proudy s ním se pojící. Po tomto úvodu do

udržitelnosti budou zpracovány základní metody reportování o udržitelnosti a dále jednotlivé normy a standardy, které se v této oblasti světově používají. Následovat bude stěžejní sekce teoretické části v podobě zpracování problematiky ESG, na kterou se bude práce převážně zaměřovat. Jako poslední oblast bude zpracována směrnice CSRD o nefinančním reportingu a vzhledem k oblasti podnikání vybrané společnosti také jí se týkající návrh na nové povinnosti v oblasti obalové legislativy.

V praktické části budou nejprve představeny hlavní cíle práce společně s metodologií využitou v této práci. Na základě povahy práce byla zvolena diferenční analýza, která sestává ze čtyř jednotlivých částí, na základě kterých je zhodnocen aktuální stav společnosti či jsou navrženy možné cíle pro společnost, které by měly napomoci k hladké implementaci směrnice do firemní struktury. Představeny jsou zdroje primárních i sekundárních dat. Pro účely práce bude značně čerpáno ze strukturovaného rozhovoru s ředitelem vybrané společnosti. Následně dojde k představení výzkumných otázek, které doplní hlavní cíle práce a zároveň pomohou s jejich zodpovězením a naplněním. Po představení společnosti SERVISBAL OBALY s.r.o., bude popsán i obchodní model společnosti spolu s analýzou jejich dosavadního počínání v oblasti udržitelnosti. Další část práce se bude zaměřovat na již zmíněnou diferenční analýzu (GAP analýzu), která umožní zodpovězení výzkumných otázek a napomůže k vyhodnocení současného stavu, k vytvoření představy o možném ideálním budoucím stavu, k definování rozdílů mezi popsányými stavy a dále k navržení možných kroků k plnění stanovených cílů v rámci budoucího stavu. Také dojde k dalším možným inovativním návrhům, které by mohly pomoci společnosti v budoucím vývoji i k naplňování vybraných oblastí v rámci ESG. Závěrečná část práce se bude věnovat odpovědím na výzkumné otázky společně s finálním zhodnocením výsledků práce.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Udržitelnost a udržitelný rozvoj

Pojem udržitelnost v širokém slova smyslu zaštiťuje schopnost udržet určitou skutečnost na stávající úrovni, a to v různých oblastech, nikoli pouze v environmentální, jak se může zprvu zdát. V dnešní době je tento termín snad nejčastěji využíván v souvislosti právě s životním prostředím a minimalizací pro něj negativních dopadů (Kreisel, 2018).

Toto slovní spojení představuje přístup, který je v dnešní, nové, době velmi často skloňován a udává směr v mnoha aspektech života. Je tomu tak i z důvodu významných environmentálních problémů, se kterými se lidstvo setkává. Stav životního prostředí utrpěl v poslední dekádě velké škody a vyústil až v ohrožení existence mnoha živočišných druhů, či jejich úplné vyhynutí, a také v globální změny klimatu, které mají nesmírný vliv na aktuální, ale i budoucí život na planetě Zemi (Waas, 2010). Právě z těchto důvodů se otázkám udržitelného rozvoje dostává celosvětové pozornosti (Pezzey, 1992). Část odborníků popisuje aktuální světovou situaci jako civilizační krizi, která pramení z kořenů naší společnosti, a představují názor, že ke změně dojde až při výskytu katastrofy, která změní přístup celé civilizace (Kulhavý, 2012).

Dle Ministerstva životního prostředí České republiky je udržitelný rozvoj takový rozvoj, který se zaměřuje na eliminaci negativních aspektů vývoje lidské společnosti. Důležité je zmínit, že důsledky minulosti, kdy byl směr udáván především ekonomickým růstem, který byl poháněn drancující těžbou neobnovitelných zdrojů, má dodnes devastující dopady na planetu. Problematika udržitelného rozvoje má vliv na celé národy a na velké globální a nadnárodní korporace, ale i na malé a střední podniky, organizace a v důsledku také na životy jednotlivých lidí (Udržitelný rozvoj, c2008–2023). Z globálního hlediska je nezbytné, aby v problematice sociálního a hospodářského rozvoje byly zohledňovány podmínky udržitelnosti ve všech zemích (Kulhavý, 2012), což ovšem způsobuje značné problémy. V dnešní moderní době, kdy jsou pomocí technologií prozkoumávány místa ve vesmíru i na jiných planetách, existuje na Zemi stále výrazná nerovnost a chudoba. A i když se jim lidstvo poměrně aktivně věnuje, jejich úplné vymýcení je v nedohlednu (Abson, 2017).

Monet definuje udržitelný rozvoj jako umožnění důstojných životních podmínek napříč generacemi s ohledem na lidská práva. Zde se jedná především o problematiku využívání přírodních, sociálních a ekonomických zdrojů (Keiner, 2005). Pro doplnění

autorka Hyršlová (2009) považuje za důležité, aby byly upřednostněny především zájmy budoucnosti před zájmy současnosti (hlavně v myšlence rychlých zisků). Dalším podstatným aspektem je pokora a respekt k přírodním oblastem, ale zároveň snaha o docílení vyrovnanosti mezi lidským humanismem a ochranou přírody (Krause, 2019).

1.1 Historie přístupů k udržitelnosti

Pojem udržitelný rozvoj zaznamenal výrazný rozmach na konci minulého milénia. Tento úspěch byl založen především na úvahách ohledně problémů lidstva, které se začaly čím dál tím více diskutovat. Hlavní problémy byly zprvu spatřovány ve využívání přírodních zdrojů na úkor kvality životního prostředí (Keiner, 2005). Tato problematika se volně přesunula do ochrany životního prostředí, která ztělesňuje jeden ze základních pilířů udržitelného rozvoje. Udržitelný rozvoj ovšem zaštiťuje dále dimenzi hospodářskou, politickou (především na mezinárodní úrovni), environmentální, sociální a kulturní a zohledňuje zájmy jednotlivých států, a to i na regionálních a subregionálních úrovních (Mezřický, 2005).

Prvotní myšlenka udržitelného rozvoje pravděpodobně vznikla na základě porovnání důležitosti dřeva a chleba v knize Carlowitze z roku 1713. Zde autor popisuje důležitost rovnováhy mezi růstem dřeva a jeho těžbou a vysvětluje důležitost organizace ekonomiky právě z důvodu možných nedostatků dřeva a jeho plného vytěžení bez obnovy. Tato myšlenka byla později přijata jako politická vize v roce 1987 Světovou komisí o životním prostředí (také známá jako Brundtlandova komise; WCED). Cílem Brundtlandovy komise bylo propojení ekonomického rozvoje se zachováním stability životního prostředí (Keiner, 2005).

Vývoj udržitelného rozvoje lze mapovat pomocí konferencí OSN o životním prostředí a jejich závěrů. V následující sekci tak budou uvedeny právě nejdůležitější aspekty jednotlivých konferencí, pomocí kterých budou nastíněny hlavní trendy a směřování udržitelného rozvoje.

1.2 Konference o udržitelnosti od roku 1972 do roku 2000

Jelikož bylo životní prostředí stále diskutovanější, došlo ke svolání první světové konference v roce 1972 do Švédského Stockholmu. Iniciátorem bylo Valné shromáždění Organizace spojených národů a hlavním tématem byl vztah člověka a životního prostředí (Mezřický, 2005). Jedním z cílů této konference bylo usnadnění

koordinace postupu členských zemí v otázkách řešení problémů spojených s životním prostředím (Grieger, 2012). Především se ale jednalo o přístupu k řešení environmentálních problémů, avšak za přijetí sociálních a ekonomických faktorů (United Nations Conference on the Human Environment, b. r.).

Účastníci se zavázali ke dvěma hlavním zásadám. První zásadou byla Stockholmská deklarace, která se stala prvním dokumentem mezinárodního významu v této problematice. Druhým přijatým dokumentem byl takzvaný Akční plán (United Nations Conference on the Human Environment, b. r.). Stockholmskou deklarací bylo přijato 26 zásad, které byly důležité pro nastavení směru mezinárodní spolupráce například v oblastech životního prostředí a hospodářských vztahů (Mezřický, 2015). Zároveň se tento dokument stal velmi důležitý z hlediska spolupráce průmyslových a rozvojových zemí, která měla zlepšovat celkové žití na společné planetě (United Nations Conference on the Human Environment, b. r.). Akční plán se soustředil ve 109 bodech na různé aspekty v rámci životního prostředí. V tomtéž roce, tedy v roce 1972, zároveň vzniká na základě konferenčního doporučení ústřední orgán OSN pro životní prostředí (UNEP – United Nations Environment Programme) (Mezřický, 2015).

Hlavním benefitem této konference ovšem bylo samotné otevření debat ohledně environmentální politiky a samotného přístupu k ní. Politika životního prostředí se tak stala součástí mezinárodní diplomacie (Grieger, 2012), která se v nadcházejících desetiletí bude čím dál tím více rozvíjet.

V roce 1992 došlo k jedné z nejvýznamnějších světových konferencí o životním prostředí a rozvoji, která navazovala na předchozí konferenci ve Stockholmu, a dále rozšiřovala přijatý Akční plán a Stockholmskou deklaraci. Tato konference se uskutečnila v Brazílii, v Rio de Janeiro. Konference podporovala směřování k dosažení udržitelného rozvoje (Mezřický, 2015). Této události se také přezdívá „Summit Země“ a to i v souvislosti s faktem, že se konala k 20. výročí výše zmíněné Stockholmské konference, která byla zcela první konferencí tohoto typu. Své zastoupení na UNCED měli vedle politické sféry i vědci či zástupci nevládních organizací. Celkově se tak na této konferenci sešli představitelé ze 179 zemí světa. Již zmíněné nevládní organizace hrály významnou roli, jelikož představily svou vizi vztahu životního prostředí a sociálně ekonomického rozvoje v rámci světové budoucnosti i ze svého pohledu. Tyto nevládní organizace tak dostaly velmi značný prostor na rozdíl od summitu konaného v roce 1972 (United Nations Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, Brazil, b. r.).

Tento významný summit vedl k přijetí dvou dokumentů, a to Agendy 21 a Deklarace Konference OSN o životním prostředí a rozvoji. Dále se nachystaly celkem tři právně závazné smluvní dokumenty, a to Úmluva o biologické rozmanitosti, Rámcová úmluva o změně klimatu a v poslední řadě Úmluva OSN o boji proti desertifikaci (Rainforest, c2023).

Agenda 21 se zaměřuje na světovou spolupráci v otázkách udržitelného rozvoje a ochrany environmentální politiky pro 21. století, tedy s ohledem na budoucí generace (Mezřický, 2005). Dokument je postaven na čtyřech hlavních pilířích. První částí je socio-ekonomická dimenze, která se soustředí například na otázky chudoby a zdraví lidstva. Druhá část se věnuje šetrnému využívání zdrojů, jejich uchování a rozumnému hospodaření s nimi. Zde se diskuze ubírala například směrem k deštným pralesům, oceánům, radioaktivitě atp. Předposlední část dokumentu diskutuje posilování úloh podstatných skupin, jakými například mohou být hnutí podporující ženská práva či domorodé obyvatelstvo. Poslední částí jsou prostředky implementace, kde je primárně zmiňováno právní nastavení, financování projektů (1992: UN Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, b. r.) a metody umožňující dosažení stanovených doporučení (United Nations Conference on Environment and Development, b. r.).

Znění deklarace OSN o životním prostředí a rozvoji je postaveno na 27 obecných postupech, které podporují prevenci, boj s chudobou, snížení neudržitelných oblastí spotřeby a výroby a také zainteresovanost jednotlivých občanů v této problematice (1992: UN Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, b. r.)

Úmluva o biologické rozmanitosti představuje závazek vedení záznamů o živočiších a rostlinách a ochrany ohrožených druhů před vyhynutím (Rainforest, c2023). Součástí této dokumentace také byla implementace ochrany přírody na státní úrovni skrze vzdělávání, šíření osvěty této problematiky a reportingu ostatním zemím (Convention on Biological Diversity).

Rámcová úmluva o změně klimatu smluvně zavazovala zainteresované státy ke snižování skleníkových plynů, u kterých se předpokládalo, že způsobují globální změny klimatu. Velkou nevýhodou této úmluvy bylo nestanovení konkrétních a závazných cílů, které by tuto iniciativu více podpořily (Rainforest, c2023), a proto bohužel nebyla příliš zásadní.

Úmluva OSN o boji proti desertifikaci, která měla vést k boji proti suchu a rozšiřování pouští především v zemích, kterých se tato problematika týká nejvíce (Úmluva OSN o boji proti desertifikaci v zemích postižených velkým suchem nebo desertifikací, zvláště v Africe, c2008–2023).

V tomto období stál svět před velkou výzvou, protože bylo potřeba propojit environmentální, sociální a ekonomické aspekty politik na všech úrovních (globální, vládní i regionální). Zároveň se tento přístup netýká pouze veřejného sektoru, ale iniciace soukromého sektoru vyústila v založení Světové podnikatelské rady pro udržitelný rozvoj. Dokonce v roce 1996 vzniká standard managementu v průmyslu zvaný ISO 14000, který byl dobrovolně přijímán společnostmi napříč celým světem. Dalším dobrovolným standardem byl také Global Reporting Initiative (GRI), který měl způsobit reportování plnění tří pilířů ve výsledcích firem (Mezřický, 2005).

Konference konající se v New Yorku v roce 1997 navazovala na předešlý summit s cílem zhodnotit dosavadní úspěchy a neúspěchy v jednotlivých iniciacích, jakými například byly Agenda 21 a Deklarace konference OSN společně s dalšími úmluvami, a také doplnit a lépe definovat jednotlivé problémy, které nebyly dostatečně vyřešeny na předešlé konferenci. Pozitivním závěrem konference bylo, že došlo k zaznamenání alespoň malých pokroků, kterých se povedlo dosáhnout (1997: Rio+5 Conference, New York, b. r.).

Významným dokumentem podepsaným v roce 1997 byl takzvaný Kjótský protokol. Tento protokol představoval závazek zúčastněných snížit emise skleníkových plynů alespoň o 5 % oproti roku 1990 a také se účastnit pravidelného reportování výsledků. Větší iniciativu ovšem převzala Evropská unie, která se zavázala ke snížení emisí o 8 % (Kjótský protokol, c1998-2023). Do protokolu však byly výrazně promítnuty zájmy rozvojových zemí, které byly z povinnosti snižování emisí vyňaty, spolu s úlevami i v dalších oblastech (např.: odlesňování) (Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu, c2008–2023).

1.3 Konference o udržitelnosti od přelomu tisíciletí do roku 2015

Ve velmi symbolickém roce 2000, došlo v New Yorku k Mileniální konferenci, která představovala symbolickou událost, jež byla také velmi vzácnou příležitostí pro prezentaci budoucích strategií ve změnách snažících se o lepší budoucnost. Jednalo se o dosud největší historické shromáždění světových lídrů (včetně tehdejšího

českého prezidenta Václava Havla), kteří v celkovém počtu 189 přijali významnou deklaraci 8 stanovených cílů, takzvaných Milenium development goals – MDGs (Rozvojové cíle tisíciletí). Jednalo se o následující body:

1. Vymýcení extrémního hladu a chudoby,
2. Dosažení všeobecného základního vzdělání,
3. Posilování postavení žen a podpora rovnosti pohlaví,
4. Snížení dětské úmrtnosti,
5. Zlepšení zdravotní péči matek,
6. Boj proti nemocem, jako jsou HIV/AIDS a malárie,
7. Zajištění udržitelnosti životního prostředí a
8. Rozšíření celosvětové spolupráce v oblasti rozvoje (Millennium Summit, b. r.).

Tyto cíle byly přijaty s termínem jejich splnění do roku 2015 a z velké části navazovaly na Agendu 21, Deklaraci OSN a jednotlivé úmluvy z předchozí konference. Jejich splnění lze sledovat v jednotlivých klíčových informacích, které sleduje World Health Organization (WHO). Mezi lety 2001 a 2013 došlo k poklesu infikovaných lidí HIV o 38 %. Podvyživenost dětí mladších pěti let poklesla z 28 % v roce 1990 na 17 % v roce 2013. Další výrazný propad zaznamenala úmrtnost dětí do pěti let z celkem 12 700 000 případů v roce 1990 na 6 300 000 v roce 2013 (Millennium Development Goals, c2023).

Summit konající se v jihoafrickém Johannesburgu roku 2002 byl stmelujícím setkáním, jelikož světové vedení bylo za jedno v pokračování řešení otázek světové udržitelnosti. Očekávalo se tak, že nejen jednotlivé vlády zemí, ale i nadnárodní společnosti či mezinárodní organizace budou nadále podporovat tento záměr. Zároveň se utvrdila důležitost relativně menších aktérů, jako jsou například samotní občané a jejich spolky, stejně jako tomu bylo se zapojením nevládních organizací na summitu v roce 1992. Hlavními dokumenty, které doprovázely schůzi, byly Implementační plán a Johannesburgská deklarace (Mežřický, 2005). Implementační plán se zabíral již konkrétními body v časovém rozložení, kterých chtělo společenství dosáhnout. Jedním z těchto bodů bylo například snížení počtu lidí bez přístupu k pitné vodě (dokonce na polovinu), či snížení míry ztráty biologické rozmanitosti. Johannesburgská deklarace zpevňovala závazky světových lídrů a zároveň kladla důraz na implementaci stanovených cílů (WSSD, c1992-2021).

Po velmi významném summitu tisíciletí se po pěti letech roku 2005 konala světová konference v New Yorku, která účastí překonala předchozí shromáždění a navazovala

na myšlenky probírané již na předchozí konferenci, a to především v oblasti takzvaných MDGs, které byly představeny v roce 2000 na Newyorském summitu. Dále se konference úpěnlivě věnovala oblastem ochrany lidských práv, bezpečnosti a samotné reformě Organizace Spojených Národů (OSN), která čelila velmi silné kritice (The 2005 World Summit, c2022). Podpora směřování k naplňování stanovených cílů byla vyjádřena i finančním závazkem celkem ve výši 50 miliard amerických dolarů ročně proti boji s chudobou. Samotný program summitu byl postaven na návrzích tehdejšího generálního tajemníka Kofi Annana (World Summit 2005, b. r.).

Velmi zásadním dokumentem, který byl přijat během této konference, byl projekt Responsibility to Protect (R2P), v překladu Odpovědnost chránit a měl zásadně rozšířit myšlenky Agendy 21. Tento koncept měl zajistit, aby již nedocházelo k tragédiím, jako jsou genocidy, etnické čistky a další páchané zločiny proti lidskosti. Příkladem uplatnění můžou být zásahy do dění v Keni či Libyi. Skrze kolektivní odpovědnost měla tato myšlenka zajistit, aby i při selhání jednotlivých vlád v těchto oblastech bylo světové společenství mohlo zasáhnout (What is R2P?). Státy tak byly vázány, aby konaly v již zmíněných zločinech proti lidskosti i v otázkách jejich prevence. Z tohoto dokumentu zároveň plynuly značné požadavky i pro samotnou Organizaci spojených národů, která byla vázána k humanitárním a diplomatickým krokům při zjištění těchto aktivit (World Summit 2005, b. r.).

Na summitu roku 2008, který se konal opět ve Spojených státech amerických v New Yorku, se sešli světoví lídři zhruba v polovině času na naplnění stanovených MDGs cílů. Došlo sice ke zjevným zlepšením ve stanovených oblastech, nicméně pro jejich splnění bylo nezbytné navýšit aktivity a zároveň nalézt jednotlivé mechanismy i samotné prostředky, které by umožnily jejich větší efektivitu. Tento summit si tedy kladl za cíl řešit problémy zjištěné na předchozích konferencích, a to především u iniciací do přelomu tisíciletí (High-level meeting on the Millennium Development Goals, b. r.).

Další důležitou událostí tohoto roku byla také první schůzka G-20, tedy dvaceti nejvyspělejších světových ekonomik, která se konala ve Spojených státech amerických během Velké recese, ke které došlo mezi lety 2007 až 2015. V zásadě zde byla celková snaha o spolupráci v prevenci budoucích světových krizí a zlepšení finančního řízení především v oblasti reforem státních a světových institucí, zvětšování globální spolupráce a zvýšení transparentnosti (Washington DC, United States 2008).

Roku 2010 se konal po dvou letech summit v New Yorku s hlavním tématem prvního cíle MDG, tedy ukončení chudoby do roku 2015. Probírala se však také téměř všechna témata z předchozích shromáždění, jako rovnost mužů a žen, vzdělávání a zdraví a úmrtnost dětí. Dalším hlavním tématem byla světová strategie právě v podpoře zdraví dětí a žen společně s celkovým obnosem 40 miliard amerických dolarů, které tento boj podpořilo (MDG Summit Bulletin, 2010). Skrze tento obnos a celkovou podporu fondů a neziskových organizací došlo k podpoře rozvojových zemí (Summary report, 20–22, c1992-2021).

Brazílské Rio De Janeiro hostilo summit po dvaceti letech od přezdívaného Summitu Země. Hlavními body konference roku 2012 byly udržitelný rozvoj a jednotlivé postupy pro jeho implementaci společně s podtextem MDGs. Velmi zásadním výstupem této konference bylo zavedení Sustainable Development Goals (SDGs), tedy cílů udržitelného rozvoje, které navazovaly na agendu MDGs. Dalšími zásadními tématy konference byly zelené energie, přístup světové populace k dostatku potravin a dále problematika oceánů a měst (United Nations Conference on Sustainable Development, b. r.). Velkým problémem ale bylo, že od roku 1992 vzrostly světové emise o zhruba 48 % (problematice emisí se již značně věnovala Úmluva o změně klimatu a také Kjótský protokol), navýšení světové populace o 1,6 miliardy a docházelo k závažnému odlesňování. Zásadní vliv na zmíněné programy také měla finanční krize, která se silně promítla v Evropě a Severní Americe (Rio+20 Earth Summit: campaigners decry final document, c2023). Nejzásadnějším dokumentem, který vzešel z této konference, byl nazván „The Future We Want“ (2012: Conference on Sustainable Development, b. r.).

Poslední konferencí před finálním rokem 2015, ve kterém bylo v plánu splnění MDGs, byla konference v New Yorku v USA roku 2013. Důležitou stránkou tohoto summitu bylo ujištění zainteresovaných stran na jednotné vizi splnění MDGs. Dále došlo ke shodě uspořádání summitu, v roce 2015, který měl shrnout úspěchy v oblastech plnění již zmíněných MDGs a zároveň vytvořit novou vizi, která měla přijít po roce 2015. Tato vize se měla v zásadě opírat o tři hlavní oblasti – transformace ekonomik, ochrana životního prostředí a podpora sociální spravedlnosti (President of the General Assembly's Special Event towards Achieving the Millennium Development Goals, b. r.).

1.4 Konference o udržitelnosti od roku 2015 po současnost

Významnou konferencí, která měla zhodnotit úspěšnost plnění MDGs byla konference v roce 2015 v New Yorku. Zároveň byl přijat budoucí plán (Agenda 2030) do roku 2030, který byl založen na 17 udržitelných cílech (SDGs), které navazovaly a rozšiřovaly iniciaci MDGs z konference roku 2000. SDGs byly dále členěny na 169 jednotlivých cílů (United Nations Summit on Sustainable Development, b. r.), které se zaměřují na lidi, planetu, prosperitu, mír a partnerství. Lidé představují úsilí v boji proti hladu a chudobě, rovnosti a důstojnosti. Oblast planety ztělesňuje její ochranu a oblast udržitelnosti včetně například udržitelnosti výrobní. Prosperita představuje respekt k přírodě a zajištění prosperity pro všechny. Mírová část se zaměřuje například na spravedlnost. Partnerství tvoří zásadní část celého programu, protože se jedná o snahu zapojení světových partnerů v plnění těchto cílů (Agenda 2030, c2008–2023).

V tomtéž roce došlo k jedné z nejzásadnějších konferencí všech dob, která se konala ve francouzské Paříži (United Nations Summit on Sustainable Development, b. r.). Zcela zásadním tématem této konference bylo téma životního prostředí a boj proti změnám klimatu, které představovaly stále větší problémy. Toto shromáždění vyústilo v přijetí Pařížské dohody, která tak navazovala na Kjótský protokol v otázkách snížení emisí skleníkových plynů a na Úmluvu o změně klimatu. Hlavním bodem byl boj proti nárůstu globální teploty, který se měl držet pod růstem 1,5 stupně Celsia, a státy to podpořily vlastními plány na budoucí snižování a dále souhlasily s pětiletým reportováním ostatním zemím skrze co největší transparentnost pro všechny (Pařížská dohoda o změně klimatu, c2023). Pařížskou dohodu také podepsala Česká republika, která se zavázala společně s ostatními státy snížit emise skleníkových plynů nejméně o 40 %. Tato dohoda byla jednotně podpořena celou Evropskou unií (Pařížská dohoda, c2008–2023).

Konference ve švédském Stockholmu se uskutečnila k 50. výročí Stockholmské konference z roku 1972, která představovala jeden z počátků bojů za světovou udržitelnost. V té době se ale svět zároveň potýkal s velkými problémy. Krom problémů s globálními změnami klimatu, zhoršující se přírodní situací a špatnými sociálními a zdravotními podmínkami v rozvíjejících se ekonomikách, ve světě zároveň v roce 2019 vypukla pandemie v podobě virového onemocnění Covidu-19, která výrazně změnila běh celého světa (SEI & CEEW, 2022).

Vedení Organizace spojených národů si byla vědoma toho, že je zcela nezbytné podniknout zásadní kroky ke zlepšení světové situace již zmíněných problémů. Hlavním cílem konference bylo dosáhnout zdravé planety. Diskuze se týkala nejenom zdraví přírody, ale i zdraví populace. Tento směr by měl vést k udržitelnosti skrze transformaci pro naši budoucnost, jako tomu bylo v roce 2012 a iniciaci The Future We Want. Samozřejmostí také bylo vyzdvižení usnesení stanovených v roce 2015, tedy Agendy 2030 a Cílů udržitelného rozvoje, kterým bude věnována celá kapitola (Stockholm+50 issues call for urgent environmental and economic transformation, 2022).

2 Cíle udržitelného rozvoje (Sustainable development goals, SDG)

Cíle udržitelného rozvoje byly, jak už bylo zmíněno výše, přijaty v roce 2015 s jasným sdělením pro svět, tedy vytvoření budoucnosti, kterou chceme. Tyto cíle udržitelnosti, kterých je celkem 17, byly přijaty v návaznosti na takzvané Rozvojové cíle tisíciletí, které měly být naplněny do roku 2015. Dalo by se však říct, že to byla velmi optimistická myšlenka. Tyto cíle tak nebyly příliš úspěšné i z důvodu jejich nekonkrétnosti a nepropracovanosti (SDGs, b.r.).

SDGs tak navazují na myšlenky o udržitelnosti a představují cíle, které mají řešit světové problémy do roku 2030 a ideálně je zcela vyřešit. Podporu těmto myšlenkám také vyjádřily ostatní organizace a společnosti vedle vládních a nadnárodních organizací. Jedná se tedy o zapojení i soukromých podniků (velkých, středních i malých) do této iniciativy, dále jednotlivých měst, metropolí a organizací s cílem přispět k lepší budoucnosti (SDGs, b.r.).

Konkrétně se jedná, jak již bylo řečeno, o 17 obecných cílů udržitelnosti, které mají konkrétních 169 podcílů soustředících se na sociální, environmentální a ekonomické oblasti. Zásadními tématy jsou například ukončení hladu ve světě, boj proti chudobě či boj proti diskriminaci na základě pohlaví atp. (Sustainable development goals, c2023).

OBRÁZEK 1: CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Zdroj: (Cíle udržitelného rozvoje, b.r.)

V následující části bude postupně stručně představeno všech 17 stanovených bodů SDGs:

- 1) Konec chudoby – Prvním stanoveným cílem je úplné vymýcení chudoby na světě. Této oblasti se již silně věnovala Agenda 21 přijatá v roce 1992 a dále Newyorská konference. Metrikou pro stanovení hranice chudoby se uvádí počet amerických dolarů na jeden den (Goal 1, c2023). Tato hladina byla v roce 2022 Světovou bankou upravena na 2,15 USD na jeden den (z původní hladiny 1,9 USD). Alarmujícím faktem je, že v roce 2019 žilo dle odhadů kolem 650 milionů lidí pod touto minimální finanční hranicí (Fact Sheet, 2023). Světová banka vydala stanovisko, ve kterém uvádí, že by dle odhadů mohlo pod touto stanovenou hranicí žít v dnešní době už 685 milionů osob (Fengler a kol., 2022). Naneštěstí je zde mnoho vlivů, které v posledních letech tuto oblast ovlivňuje, jako třeba rozpoutaná válka na Ukrajině nebo dopady onemocnění Covid-19, které narušily dosavadní světový vývoj (Goal 1, b.r.).
- 2) Konec hladu – Dostatek potravy je nezbytný pro život a v roce 2020 kolem 720–811 milionů lidí bylo sužováno hladem. Bohužel stejně jako v prvním bodu je zde velký vliv války a pandemické situace na světovou potravinovou situaci

(Goal 2, b.r.). Je zde však velká snaha o úplné odstranění všech typů hladu ve světě do roku 2030 spolu se zajištěním dostatku potřebné kvalitní stravy pro všechny. Pro dosažení tohoto cíle je nezbytné zlepšování zemědělských podmínek, různé typy investic do infrastruktury i podpory jednotlivých zemědělců. I přes stále výrazný počet lidí žijících ve špatných podmínkách se i díky technologickému rozvoji podařilo v posledních dekadách velmi výrazně zlepšit tuto zásadní oblast života (Goal 2, b.r.). Tuto agendu řešila již konference v roce 2010 v New Yorku a i z důvodu Velké recese bylo nezbytné se stále více soustředit na její plnění.

- 3) Zdraví a kvalitní život – Třetí cíl je další zcela zásadní částí tohoto přístupu. Lidstvo již udělalo velké kroky ke zlepšení kvality života a zdraví na Zemi, ať už v oblasti prodloužení života, snížení úmrtnosti žen a dětí, ale i v otázkách boje proti malárii a HIV. I když došlo k takto rozsáhlým zlepšením, stále existují obrovské světové rozdíly v této oblasti. Příkladem může být obrovský rozdíl v průměrné délce života v jednotlivých zemích a oblastech. Při porovnání zemí, kde je průměrná délka života nejdelší se zeměmi s nejnižší průměrnou hodnotou, dostaneme rozdíl 31 let délky života. Dostupnost zdravotní péče je cestou ke zlepšení tohoto cíle. Ta je však závislá na vzdělávání a finančních zdrojích (Goal 3, c2023).
- 4) Kvalitní vzdělání – Vzdělávání je velmi zásadní v oblasti zlepšování života lidí, a proto je jedním ze základních pilířů myšlenek SDGs. Budování světa a světové prosperity lze dosáhnout skrze vědomosti, které lidé nabývají a pomáhají jim zlepšovat svůj životní standard, možnost najít si práci, starat se o své zdraví atp. (QUALITY EDUCATION, b.r.). Konkrétní kroky, které mají být v této oblasti podniknuty, jsou například dosažení základního vzdělávání pro všechny, zlepšení podmínek v oblastech diskriminace pohlaví a sociálních nerovností. Jako zásadní úspěch lze považovat progres v této problematice od přelomu tisíciletí (převážně v Africe), kdy se velmi výrazně začala základní školní docházka rozšiřovat a negramotnost tak poklesla hrubým odhadem na polovinu. Naneštěstí se tento pokrok výrazně zpomaluje i z důvodů ozbrojených konfliktů v oblasti či dalších nepříznivých situací (Goal 4, c2023). Bohužel byl i tento cíl výrazně zhoršen světovou pandemií. Dle odhadů více než 150 milionů dětí zameškalo zhruba polovinu své docházky během dvou let (QUALITY EDUCATION, b.r.).

- 5) Rovnost mužů a žen – Dalším cílem pro lepší budoucnost a prosperující svět je rovnost mužů a žen, kdy se jedná o cíl navazující opět na Agendu 21 z roku 1992. I v této oblasti byly učiněny zásadní pokroky během posledních dvaceti let, přesto se úplné rovnosti zcela nedosáhlo, a to ani v nejsilnějších světových ekonomikách. Rovnost zde zasahuje i do oblastí edukace ale hlavně lidských práv, pracovního prostředí a také sexuálního násilí, které dle studií zažila každá třetí žena. Ve všech směrech je tedy rovnost mužů a žen velmi zásadní, a to i z hlediska ekonomického růstu, protože ženy představují velmi podstatnou hnací sílu pokroku a stále častěji se objevují ve vedoucích funkcích (Goal 5, c2023). Zajímavostí může být, že v národních parlamentech mají ženy pouze zhruba 26% zastoupení dle údajů v roce 2022. V roce 2021 bylo v čele států pouze 26 žen (Rovnost mužů a žen, b.r.).
- 6) Pitná voda a kanalizace – Pitná voda je zcela nezbytnou součástí života na Zemi. S rostoucí populací a urbanizací, ale také s rostoucí energetickou náročností a zhoršujícími se globálními změnami klimatu, čím dál tím více roste problém s dostatkem pitné vody. Pokud se nezlepší přístup k vodním zdrojům alespoň čtyřnásobně, mohly by do roku 2030 miliardy lidí trpět nedostatkem vody. Zároveň, pokud by se situace naopak takto zlepšila, mohlo by dojít k záchraně cca 830 milionů lidí, kteří každoročně umírají na nedostatek vody (Goal 6, b.r.). Aby došlo ke změně zhoršujícího se trendu, nebo aby se splnil samotný cíl SDGs, je třeba provést značné investice do ochrany ekosystému a také investice do infrastruktury. Dle aktuálních předpokladů bude minimálně každý čtvrtý člověk v roce 2050 trpět nedostatkem vody (Goal 6, c2023).
- 7) Dostupné a čisté energie – Sedmý cíl se ubírá směrem k zajištění dostupné a čisté energii pro všechny. Myšlenky tohoto směřování byly představeny již v několika úmluvách a iniciacích a staly se tak velmi zásadní složkou napříč vývojem oblasti udržitelnosti. I když se tomuto tématu svět aktivně věnuje, je tento sektor aktuálně silně podinvestován. I z tohoto důvodu se zdá, že bez zásadních změn je dosažení tohoto cíle do roku 2030 téměř nemožné (Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy, b.r.). Mezi lety 2000 a 2018 se zvedla dostupnost elektrické energie o 12 % (konkrétně z 78 % na 90 %). Energetika tak hraje velmi výraznou roli i z důvodu růstu energetické náročnosti způsobenou i značným nárůstem počtu obyvatel planety. Hlavní pozornost se ubírá směrem k obnovitelným zdrojům energií, jako jsou solární a větrné elektrárny nebo také termální zdroje energie (Goal 7, c2023). Zajímavostí

může být, že 2,8 miliardy lidí si stále tepelně upravuje potravu na ohni (Dostupné a čisté energie, b.r.). Energetika je zároveň velmi silně diskutovaná v Evropě, a to i z důvodu pandemické situace, ale také kvůli válce na Ukrajině, kdy Ruská federace velmi silně využila své dodavatelské síly a skrze ekonomiku se snaží tlačit na evropskou podporu Ukrajiny. Zároveň Evropská unie iniciovala takzvanou Zelenou dohodu pro Evropu, také známou pod anglickým názvem Green Deal for Europe.

Po Kjótském protokolu a Pařížské dohodě přistoupila Evropská unie k iniciaci Zelené dohody pro Evropu, která má vést Unii k dosažení uhlíkové neutrality v roce 2050 (Řezáčová, 2022). Hlavními body této dohody jsou:

1. „Snížení emisí skleníkových plynů o 55 % v roce 2030 v porovnání s rokem 1990
2. Čisté životní prostředí
3. Cenově dostupnější zdroje
4. Chytřejší doprava
5. Celkové zlepšení kvality života
6. Stát se do roku 2050 prvním klimaticky neutrálním kontinentem na světě“ (Řezáčová, 2022).

Tímto směřováním si Evropská unie slibuje celkové zlepšení kvality života občanů, čisté energie, zvýšení konkurenceschopnosti firem atp. Součástí této dohody je také redukce emisí skleníkových plynů. Tyto emise by se měly snížit alespoň o 55 % od roku 1990 do roku 2030 (Zelená dohoda pro Evropu, c1995-2023).

- 8) Důstojná práce a ekonomický růst – Tento bod v zásadě usiluje o udržitelný ekonomický růst, důstojné pracovní podmínky a udržitelný růst. Naneštěstí je tento bod silně ovlivňován především dvěma krizemi, které se v posledních pár desítkách let naskytly, a to tedy finanční krizí kolem roku 2008 a pandemickou krizí, která vznikla s příchodem onemocnění covid-19 (Promote inclusive and sustainable economic growth, employment and decent work for all, b.r.). Jednotlivými dílčími cíli tohoto bodu jsou například udržování ekonomického růstu, zvýšení ekonomické produktivity nebo snížení počtu mladých lidí, kteří nepracují ani nestudují (Důstojná práce a ekonomický růst, b.r.).

- 9) Průmysl, inovace a infrastruktura – Devátý cíl se zaměřuje na budování kvalitní infrastruktury, která jde ruku v ruce s inovacemi a představuje zásadní článek pro ekonomický růst. Pro většinu zemí světa je nyní nepředstavitelné, aby neměly přístup k internetu, k novým technologiím, nicméně i přes to zde žijí zhruba 4 miliardy lidí, kterým se těchto služeb nedostává. Právě investice do této oblasti pomáhají zlepšovat kvalitu života skrze výzkum a vývoj nových technologií, zvyšováním standardů v oblasti udržitelného bydlení v podobě pasivních domů, a také rozvojem obnovitelných zdrojů (Goal 9, c2023). Dodržování tohoto cíle má vést k menší náchylnosti na období krizí a má podporovat ekonomický růst (Goal 9, b.r.).
- 10) Méně nerovností – Tento bod si klade za cíl sociální, rasovou, pohlavní, etnickou, ekonomickou a věkovou rovnost společně s poskytnutím alespoň základních potřeb všem (Méně nerovností, b.r.). Značné projevy se objevují i v příjmové stránce rovnosti, jelikož 5 % populace inkasovala zhruba 44 % příjmů mezi lety 1988 a 2008. Obrovským světovým problémem je genderová nerovnost, která zasahuje nejen do příjmové stránky, ale také například do stránky vzdělanostní (SDG 10, b.r.). Tento bod tak vzniká v návaznosti na iniciativu Responsibility To Protect, která byla představena v roce 2005.
- 11) Udržitelná města a obce – Trend růstu zájmu žít ve městech je neochvějný a odhady říkají, že do roku 2050 budou žít ve městech dvě třetiny obyvatel planety. Tento budoucí stav nám stanovuje, že je potřeba se na takovou situaci připravit, což je cílem tohoto bodu. Příprava a přeměna města pak může probíhat na různých úrovních z hlediska možností mobility, sdílené mobility, dostupnosti bydlení, přípravy veřejných míst, možností práce ale také bezpečnosti (Goal 11, c2023). Města dle odhadů vytváří zhruba 80 % světového HDP, avšak zároveň vytváří více než 70 % škodlivých emisí. I díky tomuto cíli se zvýšilo měření kvality vzduchu (Goal 11, b.r.).
- 12) Odpovědná výroba a spotřeba – Bodem odpovědné spotřeby a výroby je zamýšleno celkové snížení ekologické stopy a dále snižování znečištění a odpadů, a to i v oblasti využívání vody, která je nezbytná pro život. Velmi zásadní částí tohoto cíle jsou samotné podniky, které mohou skrze ekologická opatření podporovat udržitelnost. V bodě dvě byly představeny cíle eliminace hladu, nicméně existuje i jeho odvrácená strana, a to je přílišná spotřeba potravin a jejich plýtvání (Goal 12, c2023). Dle odhadů ročně dochází k vyhození

jedné třetiny potravin i přes to, že velká část světa trpí hladem (Odpovědná výroba a spotřeba, b.r.).

- 13) Klimatická opatření – Otázka globálních změn klimatu je čím dál tím diskutovanější a představuje obrovské světové problémy, kterým se věnovala řada dokumentů, jako například Agenda 21 a Deklarace OSN, dále také například Kjótský protokol z roku 2000. Rostoucí teploty, tající ledovce, rostoucí hladina oceánů a další projevy globálních změn klimatu velmi výrazně ovlivňují život všech lidí na Zemi a mají bezprecedentní vliv i na ostatní cíle udržitelného rozvoje, kdy rozšiřují chudobu, hlad a způsobují zdravotní potíže. Jelikož je téma klimatické krize velmi diskutované, už v minulosti byly značné snahy na zlepšení, kdy došlo dokonce k určitým závazkům a dohodám, jako je například Pařížská dohoda. Přesto byly mezi lety 2015 a 2021 naměřeny rekordní teploty (Goal 13, b.r.). Bohužel tyto změny klimatu mají zároveň na svědomí obrovské množství lidských životů, zranění, nemluvě o času a zdrojích, které jsou potřebné pro jejich odstraňování. Alarmující jsou emise skleníkových plynů, které vzrostly o více než 50 % od již zmiňovaného roku 1990 (Goal 13, c2023). Klimatická opatření se stala také značně diskutovaná v Evropské unii, která skrze Zelenou dohodu pro Evropu představila závazný plán pro dosažení uhlíkově neutrální Evropy.
- 14) Život ve vodě – Jelikož je vodní ekosystém nezbytný pro život živočichů, je nezbytné rozšířit smysl udržitelnosti i do této oblasti. Tento bod se snaží o udržitelné využívání vodních zdrojů, které nám poskytují pro život nezbytné aspekty. Zásadními problémy zde je například odpad v oceánech a obrovské množství plastů, vypouštění zplodin do vodních zdrojů a také vymírání živočichů (Goal 14, b.r.). Cílem tohoto bodu v SDGs je tedy celková ochrana vodního ekosystému (Goal 14, c2023).
- 15) Život na souši – Tento bod doplňuje předchozí cíl a soustředí se na život na souši. Hlavní důraz je kladen na ochranu celého ekosystému. Jedná se o zásadní oblast nezbytnou pro lidský život, protože nás každodenně ovlivňuje. Tato oblast tak zajišťuje zemědělské možnosti, produkci kyslíku, a také se zásadně mění s globálními změnami klimatu (Sustainably manage forests, combat desertification, halt and reverse land degradation, halt biodiversity loss, b.r.). Lesy pokrývají zhruba 30 % povrchu, ovšem dochází k výraznému odlesňování, jež je samozřejmě výrazně kritizováno. Typickým příkladem může být Amazonský prales. Důležité je ovšem si uvědomit, že lidé nejsou jedinými

žijícími bytostmi na planetě a zhoršující se stav životního prostředí zásadně ovlivňuje i ostatní druhy, jenž s námi sdílejí planetu (Goal 15, c2023). Konkrétními cíli, které lze v tomto bodě zmínit například jsou: boj proti rozšiřování pouští, podpora udržitelného hospodaření a zemědělství a boj proti pytláčení a lovení ohrožených druhů (Život na souši, b.r.).

16) Mír, spravedlnost a silné instituce – Úsilí tohoto bodu tkví v podpoře rozšiřování lidských práv, podpoře právních států a organizací a také samotný boj proti nelegálním činnostem. Často jsou obyvatelé perzekuováni a uvrženi do velmi tíživých životních podmínek právě kvůli vlivu násilí a zločinnosti. Důležitým směřováním tak je podpora míru a stability na celé planetě (Goal 16, c2023). Dále se také jedná o poskytnutí bezpečí lidem různých orientací, etnických skupin, různých náboženských vyznání atp. (Goal 16, b.r.). Tomuto cíli se značně věnuje Agenda 2030, která představuje obnovené směřování globálních cílů po uplynutí doby stanovené cíli tisíciletí.

17) Partnerství ke splnění cílů – Právě poslední cíl klade důraz na partnerství a spolupráci. Ke světovému zlepšení životních podmínek pro všechny může dojít právě díky globální spolupráci podpořené značnými finančními prostředky, které změny umožní. Dále jsou podstatné technologie, které nejen že zlepšují náš každodenní život, ale zároveň rozšiřují možnosti, které máme (Goal 17, c2023).

Právě na myšlenkách přijatých agend, návrhů a vůbec přijetí společenské odpovědnosti a jejich cílů vzniká myšlenka společenské odpovědnosti firem. Tato myšlenka se v posledních desítkách let stále více rozšiřuje do povědomí lidí a stále více se pyšní oblíbeností ve společnostech samotných.

3 Společenská odpovědnost firem

Společenská odpovědnost firem (Corporate Social Responsibility, CSR) zaštiťuje konceptuální přístup k odpovědnosti u společností a volně navazuje na již zmíněné summity a shromáždění, ve kterých byla snaha o lepší budoucnost a lepší podmínky pro všechny, a to s ohledem na budoucí generace.

Jedny z prvních myšlenek tohoto směru lze spatřovat již v 30. letech minulého století. Hlavní rozvoj je však spojován až s rokem 1953 a autorem Howardem Rothmannem Bowenem, který se této problematice věnoval ve své knize *Social Responsibilities of the Businessman* (Tetřevová, 2017, str. 18). Tento průkopník společenské odpovědnosti firem ji zmiňoval v kontextu, kdy dle něj „k závazkům podnikatele patří realizovat takové politiky, činit taková rozhodnutí a sledovat takové směry jednání, které jsou žádoucí z hlediska cílů a hodnot naší společnosti“ (Bowen, 1953 str. 6 v Tetřevová, 2017). V následujících desetiletích se této problematice začalo věnovat značné množství autorů a tento, tehdy moderní, přístup se dále výrazně rozvíjel. Ke značnému rozmachu došlo právě ve druhé polovině 20. století, kdy docházelo k aktivnímu zapojování jednotlivých společností v otázkách občanského života. Oblast odpovědnosti firem tak začala nabývat na důležitosti a hodnotách před samotnými summity. Navíc se vedle pozornosti začínají této problematice věnovat značné finanční prostředky (Kunz, 2012). Také v tomto období dochází k přesnějšímu vymezení oblastí CSR. Značný zájem se projevuje i v diskuzi o otázce komu má být firma odpovědná (Tetřevová, 2017).

Co se definice CSR týká, nevyskytuje se v této problematice jednoznačná shoda na jednotné definici tohoto přístupu, a to i z důvodu dobrovolnosti plnění u jednotlivých firem naplňovat tento „standard“. Z těchto důvodů se napříč autory objevuje velká řada vymezení, které většinou představují podobné směřování. Velmi známou definicí, kterou propaguje Evropská unie v Zelené knize, zní: „CSR je dobrovolné integrování sociálních a ekologických hledisek do každodenních firemních operací a interakce s firemními „stakeholders““ (Pavlík, 2010, str.19). Nejen Evropská unie se zajímá o koncept CSR. Dalšími možnými entitami jsou například Světová banka nebo Světová podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj (World Business Council for Sustainable Development). Zajímavé vyústění 37 definic CSR přinesl autor Alexandr Dahlsrud, kdy stanovil celkem pět aspektů, které CSR propojují. Jsou jimi oblasti: sociální, environmentální, ekonomické, zainteresovaných osob a dobrovolnosti. Právě tyto

oblasti jsou zmiňovány ve většině definic, a proto je autor považuje za souladné (Kunz a Kašparová, 2013).

I v oblasti metodiky CSR nedochází k naprosté shodě mezi autory. Nicméně lze stanovit sedm jednotlivých částí, které jsou nejvíce signifikantní pro tento přístup:

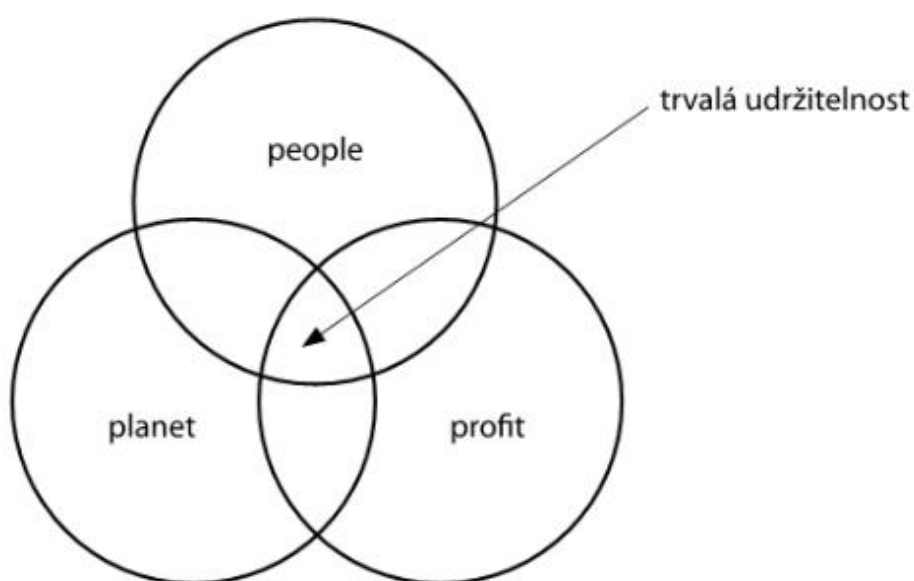
- 1) Princip dobrovolnosti – založen na aktivitách, které podnik není nucen dle zákonů uskutečňovat;
- 2) Aktivní spolupráce a otevřený dialog se všemi zainteresovanými stranami – těmito zainteresovanými skupinami se myslí zákazníci, akcionáři, ale také zaměstnanci uvnitř firmy a dodavatelé; snahou je vylepšení stavu a nalezení situace výhodné pro všechny strany;
- 3) Angažovanost firem – společnosti mají zájem na zlepšování a jsou proaktivní;
- 4) Systematičnost a dlouhodobý časový horizont – implementace CSR do kořenů strategie firmy, tento přístup vést ke zlepšování prosperity firmy, a to i v oblasti zisků;
- 5) Důvěryhodnost – projekty CSR se často mylně zaměřují s marketingovou kampaní, která má vést k lepšímu obrazu společnosti (především v oblastech zveřejnění informací společností, kde dochází ke zveřejňování pouze pozitivních informací);
- 6) Fungování firmy s ohledem na tzv. „triple-bottom-line business“ – důležitost propojení oblastí směřování (ekonomických, environmentálních a sociálních);
- 7) Odpovědnost vůči společnosti a závazky firem přispívající k rozvoji kvality života – zde se klade důraz na společenskou odpovědnost napříč děním kolem společnosti a zlepšování celkové prospěšnosti (Kunz, 2012).

Caroll dále rozšiřuje CSR myšlenku v podniku o závazky vůči společnosti a rozděluje je na několik oblastí. První oblast představuje takzvaná ekonomická odpovědnost ve smyslu zhodnocení peněz a uspokojování potřeb trhu. Další oblastí jsou zákonné odpovědnosti, a to především v rozmezí legislativy. Etická oblast doplňuje princip o nezregulované části. Poslední částí jsou dobrovolné složky, které firma aplikuje z vlastní iniciativy. Zde došlo k zásadnímu rozkolu s myšlenkami Milтона Friedmana, který považuje tvorbu zisku za jedinou důležitou skutečnost při podnikání a aktivity nevedoucí k zisku považuje za nežádoucí (Pavlík a kol., 2010).

3.1 Tři pilíře CSR

Již zmíněné pilíře, na kterých je tato myšlenka postavena, tedy ekonomická oblast představující zisk, oblast sociální v podobě lidí a environmentální oblast, která zaštiťuje planetu, jsou zobrazeny na obrázku. Jejich správným průnikem pak dochází k naplnění trvalé udržitelnosti, o kterou se již od roku 1972 snaží světový lídři i mezinárodní organizace.

OBRÁZEK 2: TRIPLE-BOTTOM-LINE

Zdroj: Kunz 2012

Finanční ukazatele v podobě růstu firmy a schopnost vytvářet zisk byly historicky nejdůležitějšími, ba možná i jedinými podstatnými ukazateli chodu firmy, který byl nejvíce skloňován, především v soukromém sektoru. Existenční otázka firem a jejich role ve společnosti ovšem prošla značným množstvím odlišných názorových proudů, kdy již zmiňovaný autor H. R. Bowen popisuje, že podniky existují z důvodu své prospěšnosti pro veřejnost. Na druhé straně ovšem stojí také zmiňovaný teoretik Milton Friedman, který principy CSR kritizoval a silně upřednostňoval ekonomické cíle (jako maximalizace zisku) před ostatními (Tetřevová, 2017).

Ekonomickou oblastí se zde myslí převážně dlouhodobý růst a tvorba zisku. Tato oblast je velmi důležitá pro majitele, investory a akcionáře, ale také pro chod firmy jako takové. S touto finanční oblastí souvisí transparentnost firmy, a zda firma věrohodně zpracovává a uveřejňuje finanční výkazy. Dále je zde důraz na etiku a přístup firmy v oblasti vystupování a vnitřního nastavení (Kunz, 2012). Důležitost se ale také objevuje

ve vztahové filozofii, která obsahuje například dodavatelské a zákaznické vztahy. Právě zákazníci stojí za tvorbou zisku a umožňují chod celé firmy, proto je nezbytné dbát na co největší spokojenost zákazníků a dodávání co možná největší hodnoty (Pavlík, 2010). Produkty uspokojující potřeby zákazníků musí splňovat určité parametry. Z hlediska firmy je nejvíce žádoucí, aby si produkt zákazník zakupoval co možná nejčastěji, ale na druhé straně zákazník požaduje kvalitu a chce, aby produkt vydržel. S kvalitativní otázkou jsou také spojena bezpečnostní opatření, která chrání zákazníky před možnými zdravotními riziky. Zde by podnik měl v závislosti na velikosti monitorovat reklamace, klást důraz na materiální kvalitu a nezávadnost a dostatečně se věnovat vývoji a výzkumu produktů (Tetřevová, 2017).

Sociální rovina ve firmě se z většiny soustředí na své zaměstnance z pohledu jejich spokojenosti a pracovních podmínek. Lidský kapitál zatím stále představuje jakýsi hnací motor společnosti a jeho spokojenost se zásadně promítá na jeho výkonnosti. Proto při značné nespokojenosti zaměstnanců může docházet k velkému množství problémů, jako fluktuaci zaměstnanců, chybovosti, či špatnému renomé zaměstnavatele. Právě proto by směřování firmy mělo směřovat k opaku takového stavu a usilovat o co největší spokojenost svých zaměstnanců (Kunz, 2012). Konkrétně si v sociální oblasti lze představit důraz na rovnost mužů a žen, a to i na pozicích vyššího managementu. Dále například oblast vzdělávání zaměstnanců a možnost růstu vytváří možné prostředí pro seberealizaci zaměstnanců. Velmi důležitým směřováním je ale také bezpečnost práce (dnes zákoně povinná v podobě BOZP) (Pavlík, 2010). BOZP je široký koncept zaměřující se nejen na bezpečnost práce, ale dále i na ochranu zdraví při práci, optimalizaci pracovních podmínek, hygienické podmínky a tak podobně (Tetřevová, 2017).

Poslední zmíněnou rovinou je oblast environmentální, které se v posledních desítkách let věnuje velká část světa v popředí s OSN a Evropskou unií. Velmi výrazné pozornosti se jí dostalo i u společností, které se nesoustředí z velké části pouze na vidinu zisku a růstu firmy, ale sledují i své počínání v oblastech udržitelnosti. V zásadě se jedná o odpovědnost společnosti a její dopady na vnitřní a vnější prostředí v jejím okolí. Právě negativní dopady by se měla firma snažit odstranit, a naopak se zapojit do zlepšování okolí firmy, ze kterého také může benefitovat a může pro ni znamenat lepší poziční postavení. Podstatnou částí je zde ekologická politika, která zaštiťuje oblasti šetrnosti výrobků a služeb, a zároveň dostatečné investování do ekologičnosti firmy i skrze odpadní hospodářství, které se zaměřuje na třídění odpadů a recyklační politiku (Kunz,

2012). Tyto principy dále rozšiřují standardy, jako je například ISO 14000 a EMAS. Odpovědnost vůči přírodním zdrojům je též zásadní pro vnější prostředí a byla velmi silně diskutována během desetiletí summitů a historie udržitelnosti a udržitelného rozvoje. Všechny tyto oblasti jsou zásadní pro budoucnost firmy, a to i zejména z důvodů globálních změn klimatu a problémů s nimi spojených (Pavlík, 2010).

3.2 Postoje k CSR

Principy Corporate Social Responsibility představují značnou hybnou sílu světového vývoje a jejich plná a neproblémová implementace by mohla zlepšit život lidí na Zemi. Mohla by také podpořit jednotlivé iniciativy, které byly během několika desítek let založeny, a zlepšit zároveň život budoucích generací. Nejedná se ovšem o příliš jednoduchou a jednostrannou disciplínu, a proto se společnost diferencuje na podporovatele tohoto hnutí a na jeho odpůrce.

Výše zmíněné principy mají vést v dlouhodobém horizontu k větší prosperitě společnosti v oblastech, jakými jsou například kvalita svých zaměstnanců, které lze dosáhnout skrze vzdělávání, informovanost, ale také skrze přilákání kvalifikovaných zaměstnanců do fungující a prosperující společnosti, která se zajímá o své zaměstnance, do kterých investuje, a vytváří férové a prosperující prostředí. Další zásadní výhodou je ekonomická stránka společnosti, která má být značně ovlivněna dlouhodobou udržitelností podniku. Příkladem může být růst produktivity práce, zlepšování nejen pozice firmy na trhu, ale také její renomé a v konečném důsledku i zvýšení atraktivity pro investory a případné akcionáře (Seknička, 2016). Tyto principy byly ve světě empiricky zkoumány. Některé z nich dokonce znamenaly výsledky v podobě čtyřnásobného tempa růstu produktivity, osmiprocentního tempa růstu zaměstnanců, snížení počtu stávek a snížení nákladů na nábor zaměstnanců. Jeden z hlavních důvodů úspěšnosti CSR a zlepšování výše zmíněných aspektů je také aktivní přístup ve firmě napříč třemi oblastmi a možnost přecházet možným problémům a rizikům (Pavlík, 2010). Profesorka Zadražilová přichází se třemi fundamenty, kterými odůvodňuje tyto úspěchy a těmi jsou: "etická odůvodnění, morální principy, apel na udržitelnost rozvoje, odůvodnění budováním dobré pověsti a reputace podniku" (Zadražilová, 2010). Důležitým aspektem je i konkurenční boj, který se v dnešní době silně promítá do fungování společností a každá získaná výhoda v upevnění svého postavení na trhu může být rozhodující (Kunz, 2012).

Nebývalé pozornosti se ovšem dostává CSR v souvislosti s nesouhlasem s tímto přístupem a existuje řada argumentů pro neimplementaci principů CSR ve společnosti.

Jedna z prvních oblastí kritiky směřuje na peněžní část businessu, konkrétně finanční prosperity. Zásadní problém pro implementaci CSR může být shledán právě v nákladech, které jsou spojeny se zavedením těchto principů, ale zároveň i v samotném reportování společnosti investorům a dalším institucím. Tento problém může být zaznamenán především u začínajících nebo u malých podniků, které nejsou schopny efektivně konkurovat (Kielmas, 2019). Finanční náklady na zavádění CSR se mohou promítat v podobě investic do kampaní, vzdělávání zaměstnanců, ekologických investic atp. (Disadvantages Of Social Responsibility, 2021). Konflikt zde může vznikat i na úrovni směřování firmy, kdy vedení společnosti může stát před rozhodnutím, zda upřednostnit maximalizaci zisku, nebo zvýšení společenské odpovědnosti a akcionáři, či vlastníci firmy nemusí být druhé možnosti příliš nakloněni (Kielmas, 2019).

Právě již několikrát zmiňovaný Milton Friedman, známý kritik CSR, považoval vydělávání peněz za zcela hlavní cíl společnosti a CSR shledával jako rozptýlení od tohoto účelu. Dále ale rozvádí, že společnosti by již neměly být dále zatěžovány těmito oblastmi, jelikož samy o sobě odvodem daní, zaměstnáváním lidí a poskytováním produktů a služeb provádí značnou službu veřejnosti. Na Friedmana ovšem navazují i další autoři, jako je profesor Robert Reich. Profesor Reich kritizuje CSR hlavně s ohledem na selhání vlád, kdy oblasti CSR přisuzuje kompetencím vlád a ne společností. Zastává tedy názor, že by společnosti neměly být tlačeny do naplňování povinností v oblastech CSR a považuje to za vzdalování se od smyslu bytí společností a jejich hlavního cíle. Dále říká, že společnosti v zásadě používají CSR k tomu, aby vytvořily lepší pohled na fungování firmy, než jak tomu skutečně je (Kunz, 2012). Bussard uvádí několik důvodů pro nižší zájem o CSR:

- „obavy ze zvýšených nákladů,
- nedostatek času a lidských zdrojů,
- nedostatek vnitřní motivace,
- strach z byrokracie a
- neznalost, jak se do CSR zapojit“ (Bussard, 2005 v Kunz, 2012, str 43).

4 Standardy a reporting

Jak vlastně ale samotné výsledky v oblastech udržitelnosti reportovat a docílit toho, aby tyto poskytované informace byly něčím podložené a nebyly jednoduše interpretovány společnostmi, jak se jim zlíbí? Kromě „pocitového“ zhodnocení zainteresovaných stran a sebereportingu, na kterém je mnohé založeno, se zde nabízí další možnosti, jak tyto aktivity měřit. První možností je měření skrze exaktní metody, které představují normy a standardy. Druhou možností jsou různá indexová a benchmarkingová srovnání (Pavlík, 2010).

Jednou z největších výhod udržitelného reportingu je zvýšení aktivity v oblasti udržitelnosti společně se získáním většího firemního přehledu, jak si společnost vede v naplňování problematiky „triple-bottom line“. Tyto aktivity mohou vést ke snazšímu nalezení příležitostí pro lepší rozvoj společnosti a také k potenciálním redukcí nákladů. Zároveň mohou společnosti informovat své konkurenty o svých úspěších a vývoji společnosti, a tak získat možnou konkurenční výhodu (The Top 7 Sustainability Reporting Standards in 2023, 2023).

4.1 Vybrané zásady (ne)finančního reportingu

Do skupiny světově uznávaných standardů spadá poměrně velké množství metod a standardů. Níže budou představeny ty nejpoužívanější, které lze využít v rámci finančních i nefinančních oblastí a pomohou tak zhodnotit počínání společností v naplňování principů udržitelnosti, konkrétně v oblastech CSR a dalších iniciativách, jako je ESG.

4.1.1 Směrnice OECD pro multinárodní společnosti

Prvotní fáze kompletace této směrnice začíná již v roce 1976, tedy jen čtyři roky po prvním summitu zaměřeném na otázky udržitelnosti. Konečnou podobu směrnice nabyla až s rokem 2000, kdy Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) představila její finální verzi (Kunz, 2012). Směrnice OECD je zaměřena na určité předpoklady plnění pro nadnárodní společnosti v oblasti odpovědného chování ve třech oblastech: ekonomická, sociální a environmentální (Pavlík, 2010). Tato směrnice představuje principy, na kterých by společnosti měly stavět své strategie a těmi jsou: dobrovolnost, transparentnost a důvěryhodnost. Je tedy v plném souznění s principy CSR a navazuje na myšlenky smluvních dokumentů, které se během let

podepsaly v rámci světových konferencí a summitů (Seknička, 2016). V roce 2011 byla směrnice obohacena o oblast lidských práv. Podporu tato směrnice našla v 34 zemích, není ovšem právně závazná. Klade si za cíl snížení negativních aspektů ve společnosti. V rozšíření se dále soustředí na vztahy zaměstnanců, vztah životního prostředí a průmyslu, konkurenční boj a boj proti korupčnímu chování. Zajímavostí je, že součástí směrnice je také povinnost vytváření takzvaných „kontaktních míst“, která mají zvyšovat povědomí o směrnici a zároveň pomáhat řešit případy jejího porušování (Kunz, 2012).

4.1.2 AA Standard 1000 (AccountAbility)

Společnost AA na trhu operuje s několika standardy. Hlavním směrováním AA Standardu 1000 je důvěryhodnost zpráv, které společnosti vydávají v sociální, ekonomické a environmentální oblasti udržitelnosti a zároveň také o etické odpovědnosti (Pavlík, 2010). Tato norma vznikla na půdě Spojeného království v roce 1999 a představuje certifikovaný přístup k řízení a organizaci firmy s ohledem na společensky odpovědné strategie v dané společnosti, komunikaci se zájmovými skupinami, oblasti účetnictví, hodnocení etiky ve společnosti atp. Tento standard je určen pro veřejný i soukromý sektor bez ohledu na velikost společností nebo jejich sektorové zaměření (Seknička, 2016).

4.1.3 ISO 26000

Nevládní organizace ISO (International Organization for Standardization) pravděpodobně představuje světově nejznámější společnost zabývající se vývojem norem pro nezměrné množství oborů a oblastí. Společnost se zabývá technickými specifikacemi, technickými zprávami, obecnými specifikacemi, technickými trendy nebo také samotnými pokyny ISO (ISO, b.r.).

ISO 26000 zaštiťuje normu, na které se pracovalo od roku 2004, a její dokončení stálo velké úsilí, díky kterému vznikla mezinárodní norma pro společenskou odpovědnost, na jejíž tvorbě spolupracovalo zhruba 500 odborníků v čele se zástupci vlád, společností, organizací i akademiků (Seknička, 2016). Aplikace této normy se rozprostírá na veřejný, soukromý, ale i neziskový sektor a na základě dobrovolnosti představuje návod na propojení strategie společnosti a konceptem CSR. ISO 26000 se soustředí na sedm hlavních témat:

- „organizace řízení a správa,

- lidská práva,
- pracovní podmínky a praktiky v oblasti pracovních vztahů,
- životní prostředí,
- korektní podnikání,
- péče o spotřebitele a spotřebitelské otázky,
- komunitní angažovanost a rozvoj“ (Kunz, 2012, str. 132).

I když tato norma není určena k certifikaci, představuje velké množství benefitů z ní plynoucích a zároveň symbolizuje jeden ze základních kamenů společenské udržitelnosti. Možnými benefity pro implementaci ISO normy 26000 může například být atraktivita v očích investorů a zaměstnanců, a to i potenciálních, reputace firmy, růst produktivity a také pozitivní společenský dopad. Tato norma má tedy podpořit společenskou udržitelnost a pomoci firmám s její implementací (International Organization for Standardization, 2018).

4.1.4 SA 8000 (Social Accountability)

Pro sociální oblast udržitelnosti byla roku 1989 představena norma SA 8000 soustředící se na lidské zdroje podniku a jde tak ruku v ruce s Agendou 2030 a také s Listinou základních práv a svobod. Tuto normu představila organizace SAI (Social Accountability International) a klade si za cíl zavádět a dodržovat lidská práva na pracovištích (SA 8000, c2023). Tato norma vychází z již existujících norem a standardů a úmluv s ohledem na lidská práva. Je založena na možném získání certifikací. Podstatou je v zásadě dodržování lidských práv na pracovištích s rozšířením o odpovědnost vedení společnosti v případě jejich nedodržování (Seknička, 2016). Tuto certifikaci lze získat od společností, které získaly oprávnění od Social Accountability International pro její udělení. Konkrétními požadavky, které tato norma sleduje, jsou:

- „pracovní doba,
- odměňování,
- systém řízení,
- zdraví a bezpečnost zaměstnanců,
- diskriminace,
- dětská práce,
- nucená práce,
- svoboda sdružování a právo na kolektivní vyjednávání,
- disciplinární praktiky“ (Kunz, 2012, str.119).

Tato norma přináší řadu výhod pro ty, kteří normu uplatňují. Jednou z výhod je zlepšování pozice na mezinárodní úrovni a případnou konkurenční výhodu. Dále v oblasti zaměstnanců zlepšuje atraktivitu potenciálních i stávajících míst, má pozitivní sociální dopad nejen na vnitřní prostředí v podobě budování firemní kultury společnosti, ale i prostředí vnější (SA 8000, c2023). Jednou z hlavních výhod této certifikace však je bezpochyby její měřitelnost a ověřitelnost spolu s jejím uznáním a rozšířením ve světě, která vzrostla z 1038 certifikovaných společností v roce 2006 na 2330 v roce 2010 (Seknička, 2016).

4.1.5 Global Reporting Initiative (GRI)

Společenská iniciativa GRI vznikla v roce 1997 a v dnešní době představuje často využívanou normu pro reporting společností pro společensky odpovědný trojimperativ (sociální, ekonomické a environmentální aspekty) a je tak vhodná pro využití v praxi. Tato norma je vhodná pro společnosti různých velikostí i zaměření a prošla mnoha obměnami, a to i z důvodů komplikovanosti aplikace na různá odvětví (Seknička, 2016). Prvotní myšlenky užití směřovaly primárně na obchodní korporace, nicméně její aplikovatelnost je možná na soukromý, veřejný i neziskový sektor. Tato směrnice představuje manuál reportingu, který by zlepšil jeho kvalitu právě z důvodu co možná nejpřesnějšího a nejdůvěryhodnějšího reportování pro zainteresované strany. Report samotný je založen na tvorbě indikátorů, ve kterých jsou užity jak finanční, tak nefinanční data (Kunz, 2012). Tento typ reportingu také obsahuje značné flexibilní prvky, kdy si společnost může upravit report dle potřeb, avšak rámec musí zůstat zachován. V environmentální části reportu se sleduje například voda, spotřeba energií, energetická náročnost, biodiverzita atp., v ekonomické části se monitoruje finanční výkonnost podniku či pokrytí trhu. Poslední, sociální, část se věnuje například lidským právům. Pro větší důvěryhodnost reportu je možné zajistit kontrolní audit vydávaných zpráv rovnou od společnosti GRI (Seknička, 2016). Společnost na základě svých výsledků hodnotí nebo je hodnocena stupni A, B, C, kterými se hodnotí rozsáhlost reportu, nikoliv výkonnost podniku (Pavlík, 2010).

4.2 Alternativní možnosti měření – benchmarking a indexy

Na úrovni hodnocení udržitelnosti je ovšem možné narazit na větší množství přístupů jeho měření. Po standardech a normách, které byly představeny v předchozí kapitole, budou představeny další možnosti měření udržitelnosti.

Dalším použitelným ukazatelem pro zhodnocení situace společností mohou být výroční zprávy, které obsahují značné množství informací o podniku, jakým způsobem alokuje a využívá své prostředky a také jakým směrem ubírá svůj zájem. Problémy ale vznikají při různorodosti výročních zpráv, které ne vždy obsahují totožné informace, dle kterých by se dalo provést měření a zhodnocení (Pavlík, 2010).

Dotazníky představují další možnost, jak vytvořit určitou metodiku pro tvorbu reportingu v této oblasti, ovšem ne vždy musí podávat důvěryhodné informace, jelikož se jedná o velmi strohý nástroj měření a jeho interpretace je relativní. Indexové hodnocení představuje další alternativu pro hodnocení společností. Společnosti jsou hodnoceny na základě mnoha subjektů a pomocí indexů se vyhodnocuje výkonnost firmy v oblastech udržitelnosti (Pavlík, 2010).

Ratingové agentury jsou v dnešním světě hojně využívány v oblastech hodnocení, právě i proto, že se jedná o nezávislé instituce, které provádí hodnocení a interpretují jejich výsledky. Dnes již na světě existuje značné množství ratingových společností, které tato měření provádí, a to i z důvodu čím dál tím většího rozšíření tohoto směřování v oblastech udržitelnosti, reportingu a potažmo ESG a CSR. Třemi nejznámějšími společnostmi soustředící se na ratingové činnosti jsou Moody's, Standard & Poor's a Fitch Ratings. Tyto společnosti vydávají celosvětově uznávané ratingy, které se kromě soukromých společností soustředí i na ratingy států (Ratingové agentury, c1996-2023).

4.2.1 London Benchmarking Group (LBG)

Tato skupina byla založena před více než dvanácti lety 6 předními společnostmi na trhu ve Spojeném království. V dnešní době je součástí této skupiny okolo 150 společností. Hlavní myšlenkou této skupiny bylo zlepšení měřitelnosti a reportování sociálně investičních aktivit společností (London Benchmarking Group, c2023). Principem pro LBG je zhodnocení vstupů, výstupů a dopadů firemních aktivit v krátkodobém i dlouhodobém horizontu. Jednou z výhod této metody je samotný

výstup v podobě benchmarku, díky kterému lze jednotlivé oborové společnosti porovnávat a podávat věrné informace. Tyto dobrovolné aktivity se rozdělují dle LBG do tří rovin. První rovinou jsou firemní dary, které představují podporování prospěšných událostí. Druhou jsou investice do místní komunity, kdy se společnosti zapojují do zlepšování okolního života. Poslední částí jsou komerční aktivity, které zaštiťují sponzorství a finanční dary s cílem získání obecně dobrého renomé (Pavlík, 2010). Hlavními výhodami tohoto benchmarkingu může například být lepší řízení finančních toků plynoucích do zmíněných oblastí společností. Dále zlepšení komunikace těchto aktivit, které mohou vést ke zlepšení obrazu společnosti. A v poslední řadě také zvýšení atraktivity firmy v očích investorů a okolní komunity (London Benchmarking Group, c2023).

5 Koncept ESG (environmental, social and governance, ESG)

Koncept ESG navazuje na myšlenky, které byly popsány výše například u CSR a rozšiřuje jejich principy udržitelnosti. Zároveň tyto principy nezůstávají již pouze na dobrovolné bázi, ale dostávají se do legislativních rámců vlád.

Samotný pojem ESG vznikl na půdě OSN, kdy Finanční iniciativa programu OSN pro životní prostředí poprvé užíla termín ESG ve své zprávě vydané v roce 2005. Tento pojem je postaven na třech základních kamenech, která představují jednotlivá písmena zkratky, tedy:

- E ve významu environmental, tedy se zaměřením na životní prostředí,
- S ve smyslu social, kdy se tato oblast soustředí na sociální prostředí a
- G představuje slovo governance ve smyslu vedení podniku (Rajan, 2022).

Tyto tři základní kameny daného přístupu propojují základní oblasti lidského bytí a kladou si za cíl směřování k lepší budoucnosti. Také jsou jakousi obdobou tzv. triple bottom line přístupu (Rajan, 2022).

ESG tedy volně navazuje na myšlenky MDGs, SDGs a CSR, které byly představeny v předchozích kapitolách a dále je rozšiřuje. ESG také představuje čím dál tím více se rozšiřující světový fenomén. Tento koncept je v zásadě postaven na odpovědném a potažmo udržitelném podnikání, a to ve všech podnikatelských sférách, v čemž lze spatřovat odlišnost od přístupu CSR, který primárně cílí na větší podnikatelské subjekty. Aplikace ESG principů neovlivňuje pouze větší podnikatelské entity, ale je vhodná a žádoucí pro společnosti různých typů a velikostí. Velké oblibě se ESG dostává i u investorských subjektů jako jsou například bankovní instituce a investiční fondy, které dle ESG principů hodnotí rentabilitu, životaschopnost firem či samotnou hodnotu společnosti a její budoucí perspektivu (Co je ESG a proč je důležité?, 2022). Je zde ovšem nutné zmínit, že ne vždy je možné nebo snadné prokázat vztah s myšlenkami ESG a efektivitou fungování firmy. A také se nemusí nutně objevit prokazatelně pozitivní vztah (Duque, 2021).

Jak již bylo řečeno, tento koncept (spolu s myšlenkou odpovědnosti a udržitelnosti firem) se stává stále rozšířenějším a oblíbenějším, což dokládá i fakt, že společnosti vkládají čím dál tím větší objem finančních prostředků do naplňování principů ESG

s příslibem nejen lepší budoucnosti pro lidstvo, ale také s vidinou prosperity společnosti jako takové. Při upření pohledu na Spojené státy americké a jejich akciový trh je obdivuhodné, že více než 90 % společností spadajících do indexu S&P 500, který reprezentuje top 500 amerických firem, reportují o svých ESG aktivitách (Pérez a kol., 2022). Existují ovšem i další indexy, které sledují aktivity společností v oblastech udržitelnosti. Těmito indexy například jsou MSCI ESG a také Dow Jones Sustainability index (Clementino, 2020). Jednotlivé pilíře ESG, také mohou představovat různé váhy pro měření ESG indikátorů v dané společnosti (Jitmaneeroj, 2016).

5.1 Environmental – Životní prostředí

V této první kategorii je pozornost věnována ekologickým tématům, tedy tématům, které mají dopad na životní prostředí (Co je to ESG a co pro Vás znamená?, 2022). Tato oblast je značně rozmanitá a zahrnuje problematiku různých zaměření a zájmů, jakými například jsou energetika, včetně její čistoty a efektivity, odpadní hospodářství, a to i s ohledem na využívání vody a její znečištění, recyklační politika společnosti v podobě znovupoužití materiálů, třídění, užití udržitelných materiálů atp. Další zásadní oblastí je oblast měření a redukce uhlíkové stopy. Celkově však lze říct, že se tato kategorie zaměřuje na oblasti, jež mají zásadní vliv na globální změny klimatu (Henisz, 2019). Cílem této kategorie je tak snižování energetické náročnosti firem, nahrazování tradičních energetických zdrojů obnovitelnými zdroji energie, podpora ekologičtější výroby jako celku, snižování emisí a snižování množství odpadů, a to i v podobě užívání udržitelných materiálů (What is ESG, c2023). Tato kategorie také může být značně ovlivněna společnostmi na trhu, které mohou myšlenky udržitelnosti podporovat, nebo jim vzdorovat. Tyto trendy jsou také značně ovlivněny moderními přístupy v podobě green marketingu, ale také green washingu (Koudelková a kol. 2022).

5.2 Social – Sociální prostředí

Sociální oblast se zaměřuje jak na vnější, tak vnitřní prostředí společnosti. Ve vnitřní části společnosti se sleduje její vnitřní kultura a nastavení, možná diskriminace (například v otázce vzhledem k samotné náplni práce i finanční odměny a případné role pohlaví, náboženského vyznání atp.), bezpečnost práce, systém odměňování, ale také možnosti vzdělávání a rozvoj zaměstnanců. Ve vnějším prostředí se tato oblast soustředí například na vliv společnosti na okolí a její dobrovolné aktivity s tím spojené (Co je ESG a proč je důležité?, 2022). Konkrétními kroky na zlepšení této oblasti může být kladení důrazu na lidská práva, bezpečí pro zaměstnance a také zákazníky a

například podpora rozvoje konkrétního regionu, ve kterém se firma nachází (What is ESG, c2023). Značný vliv na fungování společnosti také může mít genderová rovnost i na vedoucích pozicích ve společnosti (Křečková Kroupová, 2018).

5.3 Governance – Vedení

Governance představuje přístupy vedení společnosti společně se strukturou firmy, nastavení kontrolních mechanismů a také investiční strategii (Henisz, 2019). Za důležité aspekty se zde považuje transparentnost společnosti (konkrétně se může jednat například o daňovou transparentnost) a její komunikace se zainteresovanými stranami (Plaut, 2022). Eticky vedená společnost zásadně ovlivňuje fungování společnosti ve vnějším i vnitřním prostředí a pomáhá směřovat společnost k větší prosperitě. Etika tak konkrétně pomáhá propojovat zainteresované strany v okolí společnosti, vytváří věrný a pozitivní pohled na společnost a zlepšuje tak její pozici v očích odběratelů, dodavatelů, zaměstnanců a akcionářů (What is Corporate Governance?, b.r.). Dalšími částmi této oblasti je také struktura společnosti v otázkách efektivity, pravidla společnosti v podobě možného etického kodexu, ochrana dat a prostředky kybernetické bezpečnosti, včetně školení atp. (ESG Governance, c2023).

6 Legislativní koncept

Evropská unie, stejně jako v případě SDG, přejímá značnou iniciativu v oblasti ESG a rozhodla se tento principiální přístup k udržitelnosti ukotvit legislativně ve formě povinných směrnic pro členské státy.

6.1 Směrnice evropského parlamentu a rady EU 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022

Při zavádění iniciace Zelené dohody pro Evropu se Evropská unie také zavázala revidovat dosavadní nastavení nefinančního reportingu směrnicí 2013/34/EU, která má výrazný vliv na plnění těchto cílů. Pro připomenutí Zelená dohoda pro Evropu směřuje k naplnění bezemisních kritérií do roku 2050 skrze efektivní využívání zdrojů, vytvoření stability a rovnosti napříč členskými státy, podporu udržitelného růstu a investice (Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

Dále tato směrnice navazuje na Akční plán, který si klade za cíl investování do udržitelného růstu a stanovuje opatření směřující k tomuto cíli, jakými jsou především finanční investice do udržitelných projektů a inovací. V roce 2019 bylo schváleno nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2019/2088, jež stanovuje způsoby reportování pro účastníky finančního trhu. Značný tlak je kladen na rozšiřování a ukotvení reportování finančních a nefinančních informací. Dále se také mění nařízení EU č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/46/ES a směrnice 2013/34/EU v oblastech podávání zpráv o udržitelnosti (Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

Hlavními slibovanými klady vytvoření jednotného principu reportování nefinančních informací je celistvost uveřejňovaných informací a snížení značných diferenciací napříč společnostmi společně se značnými benefity pro celé tržní prostředí, ale také pro občany jednotlivých zemí, a hlavně pro samotnou společnost. Další důležitý aspekt, který podpořil tvorbu této směrnice a úpravu předcházejících směrnic je také fakt, že potřebám Unie plně nevyhovuje žádný z dosavadních standardů. Nově vzniklé přístupy k reportování by neměly být v rozporu s předchozími úmluvami, iniciacemi a legislativními požadavky Evropské unie, jakými například jsou: Zelená dohoda pro Evropě, Pařížská dohoda, Agenda 2030 a další. Standardy o udržitelnosti by dále měly

respektovat zásady OSN, pokyny OECD a také například normu ISO 26000 (Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

Směrnice uvádí základní rámec požadavků na budoucí reportování podniků. Tento rámec lze rozdělit do tří oblastí, které byly představeny již dříve – jsou jimi environmentální, sociální a vedoucí oblasti společností. V environmentální oblasti se směrnice primárně věnuje otázkám životního prostředí s ohledem na již výše zmíněné iniciativy a slibuje si vytvoření rámce pro reportování o výsledcích v oblastech udržitelnosti, snižování emisí, energetické náročnosti atp. V sociálním pilíři se sledují otázky dodržování lidských práv a svobod, demokratických principů, pracovních podmínek atd. Poslední pilíř se zaměřuje na vedení podniku. Směrnice v této oblasti zmiňuje již zpracované přístupy GRI a zásady OECD. Konkrétně se například jedná o platební praktiky společností, nastavení vnitřní struktury v otázkách vyššího vedení (například správní rady), nastavení vnitřních kontrol, řízení rizik, firemní kultury, etiky a boje proti korupci (Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

Značná část směrnice mluví o auditorské činnosti, kterou popisuje jako zásadní. Důraz vedle tohoto aspektu klade i na její důležitost v oblasti auditorských institucí, které provádějí ověření pravosti reportovaných zpráv z pozice třetí strany. Dále bude samotná problematika o reportingu a standardech upřesněna v některých bodech do 30. června 2024, a to například v otázkách odvětvového reportingu, kde bude upřednostněna co možná nejmenší zátěž pro podniky na základě daného odvětví (Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

Jednotlivé oblasti, na které se reporty soustředí, byly představeny například v kapitole CSR o třech pilířích. V environmentálních faktorech by měly být zpracovány oblasti biologické rozmanitosti, znečišťování, využívání vodních a mořských zdrojů či zmírňování emisí skleníkových plynů. Sociální faktory se dle směrnice mají zaměřovat na oblasti lidských práv, konkrétně rovnosti mužů a žen, rozvoji zaměstnanců, různá opatření proti násilí, šikaně nebo obtěžování na pracovišti i na bezpečnost. Dále směrnice zmiňuje pracovní podmínky, jako délku pracovní doby, mzdovou přiměřenost, svobodu sdružování, kolektivní vyjednávání, zdraví, bezpečnost a rovnováhu mezi soukromým a pracovním životem. Závěrečnou oblastí správy a řízení se směrnice zaměřuje na kvalitu a řízení se všemi zainteresovanými stranami podniku, nastavení firemní etiky a kultury, boj proti úplatkářství a v poslední řadě například na nastavení vnitřních mechanismů, jako jsou vnitřní kontroly. Dále se směrnice značně

věnuje úlohám správních, vnitřních a dozorčích orgánů ve společnosti (Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

Konkrétní povinnosti vejdou v platnost v letech 2024 a 2026. Právě v roce 2024 budou velké společnosti dle nastavených parametrů, tj. počet zaměstnanců překračující hranici 250, obrat větší než 1 miliarda Kč nebo aktiva v minimální hodnotě 0,5 miliardy Kč. Pro nabytí povinnosti reportingu je nutné splnit dvě ze tří zmíněných kritérií. Pro malé a střední podniky nabyde povinnost vykazovat tento typ reportu za rok 2026 (tedy fakticky v roce 2027) (ESG V KOSTCE #2, 2022).

6.2 Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obalech a obalových odpadech 30. 11. 2022

Pro budoucí nastavení strategie vybrané společnosti bude zásadní zmínit také návrh Evropského parlamentu a Rady EU ohledně obalů a obalových odpadů. Obaly tvoří značnou část odpadů. Odpadní složka tvoří v rámci EU 36 % komunálního odpadu. Je to dáno i faktem, že se na obaly využívá až 40 % podílu veškerých plastů. Jelikož jsou ale obaly nezbytnou a nedílnou součástí výrobní sféry ekonomik a jsou zásadní pro konkurenceschopnost Evropské unie, rozhodl se Evropský parlament a Rada EU představit soubor ustanovení, který má podpořit Zelenou dohodu pro Evropu a zároveň Akční plány. Dále také navazuje na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj pro rok 2030 (Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

Tento návrh zasahuje do kompletního oběhového cyklu obalů s cílem zvýšit ekologičnost, recyklovatelnost a snížit ekologickou zátěž. V obalové problematice Evropské unie se především sleduje několik problémů jako produkce obalových odpadů, značné problémy s recyklovatelností používaných výrobních látek a také nízká kvalita recyklace. Obaly, které naplní požadavky nařízení, budou zvláště označeny. Toto udržitelné směřování využívání obalů bude podpořeno co největší možnou podporou udržitelných a zároveň zdravích nezávadných látek, kdy látky typů olovo, kadmium a rtuť nesmí být obsaženy v míře větší než 100mg/kg (Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

Povinnosti vyplývající z nařízení budou například úplná recyklovatelnost všech obalů, a to ve velkém množství. Jednotlivá recyklovatelnost bude rozdělena do tříd A až E. Klíčové roky pro obaly budou mezi lety 2030 a 2040, kdy se budou minimální požadavky na recyklovatelné složky v obalech zvyšovat. Rok 2030 přinese zhruba 30%

nutnost recyklovatelnosti u téměř všech obalů, včetně PET láhví na jedno použití. S rokem 2040 přijde v platnost již 65% povinnost zastoupení recyklovatelných materiálů. Samozřejmostí bude také snížení množství obalů u produktů na minimum. Důraz také bude kladen na schopnost znovuvyužití obalu, tedy možnost vícenásobného využití daného obalu (Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

Obaly též budou muset obsahovat štítek s obsahem materiálového složení, výjimku však v tomto případě budou mít přepravní obaly. Tyto štítky budou muset být buď vyryty, nebo natisknuty a čitelně a viditelně umístěny na obal. Vedle této povinnosti také vznikne závazek poskytovat veškeré potřebné informace dále v řetězci prodeje daného produktu (Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

Toto nařízení značně ovlivní i jednotlivé státy, které budou povinny snížit množství obalových odpadů o 5 % v roce 2030, o 10 % v roce 2040 a o 15 % v roce 2040. Také vznikne povinnost pro vznik registrů, jenž usnadní kontrolovatelnost producentů společně s důrazem na zelené veřejné zakázky. Státy budou muset zajistit fungující systém pro třídění a sběr odpadů. Od roku 2029 bude povinná zálohovatelnost plastových nápojových lahví na jedno použití a také kovových nádob (Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022).

PRAKTICKÁ ČÁST

7 Úvod do praktické části a metodologie

Stěžejním zaměřením této práce je nabývací povinnost pro velké, střední i malé podniky vykazovat nefinanční informace o svém podnikání. Tato povinnost vstoupí v platnost v roce 2024 (s povinností uveřejňování informací v roce 2025) pro velké firmy a v roce 2026 (s povinností vykazování v roce 2027) pro malé a střední společnosti. Jelikož se vybraná společnost neregistruje jakožto velká, bude se jí povinnost nefinančního reportingu týkat od roku 2026, respektive od roku 2027. Možné příklady povinností, kterými je společnost vázána již dnes, je ochrana osobních údajů (GDPR), vedení účetnictví, dodržování pracovně-právních předpisů, dodržování požadavků BOZP atp. Důležitá je povinnost v oblasti značení obalů, které společnost věnuje značnou pozornost kvůli jejímu předmětu podnikání.

Na základě přicházející povinnosti, která je spjata s příchodem platnosti CSRD směrnice pro společnost SERVISBAL OBALY s.r.o. je hlavním cílem práce provedení základního náhledu do problematiky ESG vzhledem ke směrnici. Zhodnocen bude současný stav naplněnosti nefinančního reportingu skrze aktuálně sledované a měřené metriky. Následně budou představeny možné aktivity vedoucí k jejich plnění do budoucna, a to i skrze vybrané indikátory a doporučené postupy.

Praktická část se bude nejprve věnovat představení společnosti a jejích dosavadních aktivit v oblasti udržitelnosti a udržitelného rozvoje. Následně bude zhodnoceno dosavadní plnění legislativních povinností nefinančního reportování s ohledem na ESG, kde hlavní zdroje informací budou založeny na analýze textu doplněné o strukturovaný rozhovor s ředitelem společnosti (viz příloha č. 1). Získané informace budou zpracovány a analyzovány. Navazující částí bude vyhodnocen dosavadní stav problematiky ESG dle Refinitiv rámce a bude připraven návrh možného plnění tohoto rámce v budoucnu na základě vhodných a obecně využívaných metodologií inspirovaných vybranými společnostmi Refinitiv, EFFAS, World Economic Forum (vytvořených ve spolupráci se společnostmi Deloitte, EY, KPMG a PwC), GRI a dále také dle legislativních požadavků. Při tvorbě tohoto zpracování bude využita metoda diferenční analýzy (GAP analýza), která pomůže k systematizaci zpracování a pomůže k identifikaci rozdílů mezi aktuální a požadovanou situací, společně s nastavením případných možností, jak dosáhnout žádoucího stavu. V konečné části bude dále věnována pozornost doplňujícím doporučením a inovacím, které by byly vhodné ve společnosti zavést na základě zkoumaných oblastí v rámci praktické části.

Jelikož je problematika ESG na trhu relativně novým směrováním, které bylo schváleno skrze směrnici Evropského parlamentu a Rady, nebylo prozatím možné dohledat exaktní metodologii standardů pro plnění těchto požadavků. Konkrétní znění požadavků budou pravděpodobně představeny během roku 2023 společně se zkrácenou verzí pro malé a střední podniky. Část uveřejňovaných metodik staví hodnocení ESG a nefinančního reportingu na základě množství uveřejňovaných informací v rámci udržitelnosti, tzn. metrikou bývá počet uveřejňovaných stran nebo například dotazování, zda se společnost soustředí na jednotlivé konkrétní podbody ESG. Jelikož ale společnost prozatím téměř nevydává nefinanční informace (pouze skrze webové stránky), nebylo možné tyto metodiky použít.

Pro samotné zpracování diplomové práce byla sbírána primární data a ta byla doplněna o data sekundární. Sekundární data jsou tvořena převážně interními zdroji, které byly zhodnoceny jako vhodné pro účely práce a zároveň jako relevantní pro směrování společnosti v plnění nové legislativy. Tato data jsou dále rozšířena o informace uvedené samotnou společností skrze interní dokumentaci. Sekundární analyzovaná data pochází také z externích auditů, kterým společnost čelila, dále z webových stránek společnosti a také z uveřejňovaných účetních závěrek společnosti společně s interní dokumentací vedenou pro jiné účely. Primární data představují komunikaci během psaní diplomové práce s vedením společnosti a strukturovaný rozhovor s ředitelem, který vedl k doplnění informací.

V souladu s cílem práce byly stanoveny následné výzkumné otázky, které pomohou lépe zhodnotit dosavadní stav ve vybrané společnosti vůči novým požadavkům na malé a střední podniky založených na evropské směrnici.

Vo₁: Je dosavadní nefinanční reportování společnosti SERVISBAL OBALY s.r.o. dostatečné pro splnění povinnosti reportingu dle směrnice CSRD v roce 2026?

Vo₂: Jaká je úroveň dosavadně měřených indikátorů ve společnosti?

Vo₃: Jaké jsou vhodné kvantitativní i kvalitativní indikátory pro vybranou společnost v rámci plnění ESG?

8 Představení společnosti

V následující části bude krátce představena historie společnosti společně s jejím podnikatelským zaměřením. To je podstatné nejen pro prováděnou analýzu, ale také pro samotné zvolení postupu implementace ESG do strategie společnosti společně s nastavením vhodných metrik a oblastí, na které by se společnost měla zaměřit.

Rodinná společnost SERVISBAL OBALY s.r.o byla založena v roce 1993 v obci Dobruška manželi Horčíčkovými. Obec leží v podhůří Orlických hor a má bohatou historii v oblasti výroby obalů. Jak již z názvu vyplývá, podnik se soustředí právě na kompletní problematiku servisu pro balení. Jelikož společnost funguje již třicátým rokem, prošla značným vývojem, a to v mnoha oblastech. Počátky firma stavěla na výrobě kartonáže skrze nejzákladnější technologické postupy a později přešla do budování velkoobchodu s obalovým sortimentem. Další rozvoj společnosti byl postaven na poradenství, balení na zakázku a návrzích obalů společně s jejich implementací (Ptáček, 2008). Významným rokem byl pro SERVISBAL OBALY s.r.o. rok 2003, kdy se společnosti povedlo spustit internetový obchod E-obaly.cz, skrze který byla schopna navýšit své prodejní možnosti (O nás, c2018).

Postupně se firmě dařilo rozrůstat a zvětšovat své působíště i díky zakoupení vlastního areálu v roce 2002 právě v Dobrušce. Oblíbenost společnosti rostla a již v prvních deseti letech navázala spolupráci se světoznámými společnostmi, jakými jsou: Siemens a.s., Philips Electronics a.s., Panasonic Corporation a.s., ale i s předním výrobcem aut jako je Škoda Auto a.s. (10 let firmy SERVISBAL OBALY s.r.o, 2003). Díky růstu firmy také rostly požadavky na investice do technologií, které zároveň rozšířily možnosti firmy. Velký vliv na rozvoj společnosti tak měl nákup stroje na výrobu mřížek a fixačních položek, který dále umožnil částečně automatizovanou výrobu, a bylo tak možné značně zvýšit produktivitu (Ptáček, 2008).

Společnost díky svému postavení navázala vztahy s dalšími evropskými společnostmi v oboru jako například s Kunert Wellpppe či Ranpak (Ptáček, 2008). SERVISBAL OBALY s.r.o se také stal v roce 2005 členem mezinárodní obalové asociace PackSynergy, díky které bylo pro společnost možné získat silné postavení na trhu skrze mezinárodní spolupráci, která se rozprostírá na evropské úrovni. Díky této spolupráci je společnost schopna upevňovat své postavení, dodávat produkty vysoké kvality a konkurovat velkým nadnárodním společnostem podobné specializace (Vrba, c2020). Značným milníkem pro chod společnosti byl dále rok 2009, kdy společnost spustila svůj e-shop

na Slovensku společně se založením dceřiné společnosti na daném území (O nás, c2018). V dnešní době společnost spolupracuje s řadou předních evropských společností, ale zároveň i s několika tuzemskými společnostmi. Mezi tyto společnosti patří například Toyota a.s., Crystalex s.r.o, Schurter Holding AG, Juta a.s. nebo rodinný pivovar Rampušák (Servisbal, c2020).

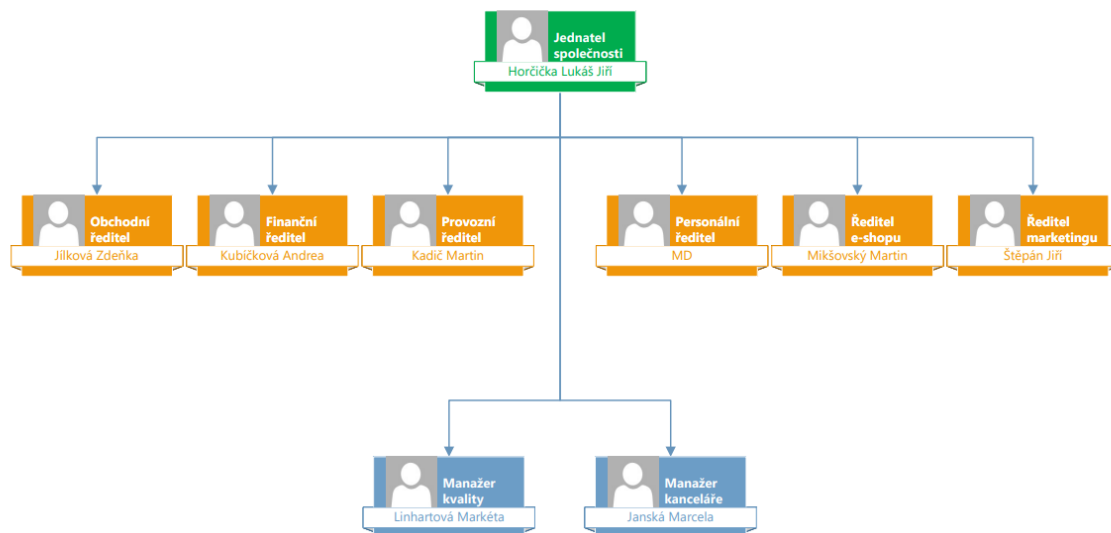
Z pohledu strategického managementu si společnost již od úplného začátku zakládala na heslech, či lépe řečeno hodnotách, kterými již v prvních letech podnikání byly: týmová spolupráce, rychlost, kvalita a cena (10 let firmy Servisbal obaly s.r.o, 2003). Během let se firma SERVISBAL OBALY s.r.o. přetřansformovala do moderně směřující společnosti s pevně nastavenými hodnotami, vizí a posláním (Servisbal, c2022).

Hodnoty: Jsem spolehlivý, jsem partner, mám odvahu, jsem kreativní, jsem hrdý

Poslání: Jsme úspěšní díky lidem, kteří dokáží společně najít nejlepší řešení. Poskytujeme excelentní servis pro balení. V tom, co děláme, chceme být nejlepší.

Vize: Tvoříme nápaditá řešení ve světě balení (Servisbal, 2022, str. 9-11).

OBRÁZEK 3: STRUKTURA VYŠŠÍHO MANAGEMENTU SPOLEČNOSTI

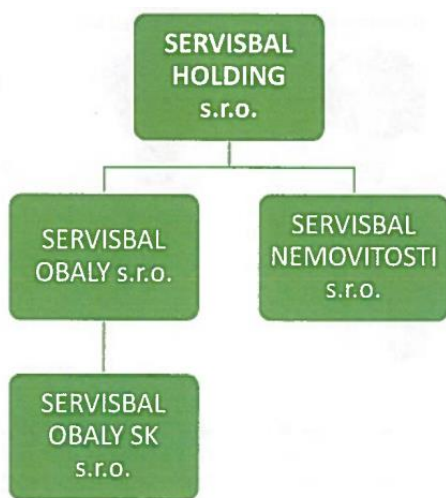
Zdroj: interní dokumentace SERVISBAL OBALY s.r.o.

Společnost je tvořena k září 2022 celkem 134 zaměstnanci. Ve vyšším managementu se nachází celkem 6 vedoucích osob odpovědných řediteli společnosti. Oblasti účetnictví, controllingu a řízení IT je v kompetenci finanční ředitelky. Personální ředitelka řídí činnost recepce, problematiku nábory nových zaměstnanců a dále samotné strategie spojené s řízením lidských zdrojů. Pod útvar logistiky spadá oblast

dopravy a skladování. Výrobní ředitel je v čele výrobní oblasti. Marketingové oddělení v čele s ředitelem zajišťuje propagaci společnosti, plánování marketingových aktivit a správu e-shopu rozšířenou o podporu prodeje. Obchodní ředitelka stojí v čele obchodního útvaru a stará se o zákaznickou péči a prodej. Dalšími manažerskými pozicemi odpovědnými přímo řediteli jsou manažer kvality a manažer kanceláře (Servisbal, 2022).

Majetková struktura je tvořena: SERVISBAL HOLDING s.r.o, SERVISBAL OBALY s.r.o., SERVISBAL NEMOVITOSTI s.r.o., SERVISBAL OBALY SK, s.r.o.

OBRÁZEK 4: MAJETKOVÁ STRUKTURA

Zdroj: (Servisbal, 2022)

OBRÁZEK 5: SPOLEČNOSTI SPADAJÍCÍ DO PACKSYNERGY

Zdroj: (INTERNATIONALLY INDEPENDENT MEMBERS, c2023)

Společnost své podnikání rozděljuje do šesti oblastí:

1. První oblast podnikání představuje návrh a výrobu obalů na míru – zde firma nabízí službu, v rámci které je schopna technologicky zabalit jakýkoliv výrobek různých velikostí na základě vlastního řešení. Poradit si firma umí i s křehkým zbožím. S touto oblastí je zároveň spojena i možnost potisku, která se pyšní poměrně výraznou oblibou. Tuto možnost využila například i společnost Angry Beards se svými kosmetickými přípravky pro muže.
2. Dalším předmětem podnikání je již zmíněný internetový obchod Eobaly.cz, který se zaměřuje na nabídku obalových produktů, a to nejen z vlastních řad, ale i od dalších výrobců.
3. Firma kromě samotné výroby a prodeje obalů zajišťuje poradenství v oblasti balení produktů. SERVISBAL je tak schopen nejen dodat kvalitní výrobky, ale zároveň je schopen dodat určité know-how společnosti a připravit pro ni řešení na míru, které vede k úsporám a optimalizaci procesů.
4. Obalovou logistikou je společnost schopna zajistit pro své zákazníky plnou logistickou podporu, a to i v režimu just in time díky externím skladům a

modernímu WMS (*warehouse management system*), který umožňuje moderní a automatizovaný přístup skladového řešení.

5. Již zmíněné nadnárodní partnerství PackSynergy představuje další možnosti této společnosti, díky které je společnost schopna dodat produkt jako Speedbox, který představuje úsporné řešení poštovních krabic.
6. Poslední oblastí podnikání jsou možné dodávky balících strojů, které zautomatizují procesy a jsou schopny zcela nebo částečně nahradit lidskou práci (30 let 1993 - 2023, c2020).

Skrze své aktivity a hodnoty, které se již od založení společnosti snaží vedení prosazovat, má SERVISBAL značné úspěchy na poli certifikací a ocenění. V oblasti standardů je společnost držitelem certifikátů LL-C ČSN EN ISO 14001 a ČSN EN ISO 9001. Dále se zaměřuje na filozofii Investors in People. Z oblasti ocenění se SERVISBAL pyšní oceněním Obal roku, kterého nabyl již 20x od doby svého založení. Jelikož jsou principy této soutěže postaveny na inovativních myšlenkách v oblasti balení, je možné říci, že v této oblasti společnost dosahuje značných úspěchů. Dalším oceněním podobného rázu je ocenění Worldstar for Packaging, které firma získala v letech 2002, 2004, 2006, 2012, 2013 a dvojí ocenění v roce 2023. I tato soutěž se zaměřuje na přínosy v oblasti inovativnosti. Do ocenění Firma roku se společnost SEVISBAL přihlásila v roce 2008. Soutěž byla omezena na společnosti do obratu 1,4 miliardy korun. Hodnocení bylo založeno převážně na základě finančních ukazatelů společnosti a dalších kritérií. V roce 2018 společnost získala ocenění Zaměstnavatel roku, kterého se účastnila na regionální úrovni. Značným úspěchem společnosti bylo ocenění Superbrands, které společnost získala roku 2018, které vyhláší úspěšné české společnosti v rozsáhlých měřeních (Servisbal, c2020).

9 Dosavadní aktivity

Na základě oblastí podnikání společnosti, které byly představeny v předchozí části, a na základě získaných dat budou představeny hlavní zájmové oblasti společnosti ve směřování k udržitelnosti a udržitelnému rozvoji rozdělené do sekcí ESG. Jedná se tedy o oblasti, které společnost již měří, sleduje nebo je nechává externě zpracovávat.

Z hlediska počínání společnosti v oblastech udržitelnosti se společnost od samotného počátku podnikání hlásí k udržitelným principům, a to na všech úrovních. Již od roku 1993 společnost pravidelně zavádí opatření, kterými podporuje ekologičnost výroby, a i jejího fungování. Jedná se o zásadní kroky, a to nejenom jejich formou, ale i intenzitou. Samotným přínosem v této oblasti je například nabídka alternativy papírových obalů k obalům vyráběným z plastů (včetně výplní). Dalšími příklady vybraných opatření zavedených ve společnosti SERVISBAL může být změna vstupního materiálu ve výrobě, dále využití palet s certifikací PEFC (tedy s šetrně získaným materiálem na jejich výrobu), znovu používání již užitých krabic a jejich opětovné zařazení do procesu výroby (například jako výplně krabic). Dalším zásadním milníkem pro výrobu je využívání šetrných, vodou ředitelných barev k životnímu prostředí (Tři desetiletí obalové udržitelnosti, c2022).

V rámci ekologického zaměření společnost již od počátků podnikání upřednostňuje materiál z vlnité lepenky, která kromě dobré recyklovatelnosti nabízí vhodné vlastnosti, jako je lehkost či tvarovatelnost (Servisbal blog, 2022). Dalšími přednostmi této suroviny jsou využití lepidla pro zpevnění na bázi škrobu, dále přeměnitelnost papíru na biomasu a také samotné využívání odpadních materiálů pro výrobu obalů. Lepenka je navíc plně rozložitelná přírodními procesy, takže pro její rozklad nejsou zapotřebí žádné náročné technologie (Víra ve vlnitou lepenku, c2022). V této oblasti společnost iniciovala v roce 2021 audit měření stopy CO₂ a na jeho základě investovala do projektu bezemisní výroby energie skrze takzvaného Climate Partnera. Společnost se tak stala „klimaticky neutrální“. Ekologické krabice, které v podobě ekoboxu společnost nabízí, představuje box plně vyrobený z papíru, díky čemuž je velmi snadné jej recyklovat (Servisbal blog, 2022). Dále SERVISBAL popsal svou představu udržitelného obalu, který stanovuje na základě šesti principů, kterými jsou: lehkost a přesnost rozměrů, opakovatelnost využití, recyklovanost a recyklovatelnost, jednodruhovitost a inovativnost (Kritéria udržitelného obalu, c2022). SERVISBAL také sleduje spotřebu stretch fólie a pásky na zabalení 1 palety ve skladu, a to i ve výrobě

společně se spotřebou kancelářského papíru. Dle informací získaných v rámci rozhovoru společnost sleduje i hladinu hluku v okolí společnosti a pro výhřev budovy společnost využívá tepelné čerpadlo a věnuje značné investice a aktivity do oblasti zateplování, redukce úniku tepla apod.

V sociální oblasti společnost vyvíjí také značné aktivity, které byly identifikovány za pomoci rozhovoru s ředitelem společnosti. Například právě spokojenost zaměstnanců je značně sledována skrze pravidelné schůzky přímo s ředitelem společnosti. Dále si nechal SERVISBAL vytvořit vlastní příručku BOZP a využívá služby externího bezpečnostního pracovníka. Společnost si nechala vypracovat pokyny pro práci se speciálními látkami. Ve firmě také bylo naplánováno školení první pomoci na ukázce na zdravotnických figurínách. V případě vyskytnutí úrazu na jakémkoliv pracovišti dochází k vyhledání nápravných opatření, která společnost uplatňuje. Pro vytvoření příjemného prostředí společnost využívá moderní open space, tedy otevřené prostředí pro zaměstnance s výjimkou zaměstnanců informačních technologií kvůli bezpečnosti uchování dat. S tím souvisí penetrační testy, kterých se společnost účastnila kvůli zabezpečení vnitřních informací. Dále je v budově kladen důraz na prostředí, kdy je v centru kanceláří „zelený prostor“ pro lepší kvalitu vzduchu, snížení stresu u zaměstnanců, zvýšení produktivity a také pro vytvoření zdravého a příjemného prostředí. Značné aktivity jsou podnikány i v oblasti rozvoje zaměstnanců, kdy mají zaměstnanci možnost účastnit se výuky angličtiny a také možnost účasti na tzv. online snídani, kterou provozuje společnost Advanced Risk Management s.r.o., která se věnuje aktuálním tématům. Advanced Risk Management poskytuje informace o dění ve světě či s aktuální problematikou týkající se firmy (Servisbalíček, 2022).

Okolnímu rozvoji se SERVISBAL také věnuje a podporuje regionální projekty v podobě Mezinárodního hudebního festivalu F. L. Věka nebo projektu Rodný kraj Františka Kupky. Aktivitu zde společnost rozšiřuje o navázání spolupráce s neziskovou společností Pferda, která zajišťuje sociální služby pro mentálně hendikepované. V této souvislosti též společnost umožňuje zapojení lidí do pracovního poměru skrze inkluzi ve výrobním procesu (Servisbal, 2022).

Vedení společnosti se věnuje menší pozornost. Na nejvyšší úrovni má společnost vytvořenou nepovinnou správní radu (tzv. Advisory board), která sestává z pěti členů a ředitel společnosti je její součástí. Ředitel tak pravidelně informuje ostatní členy o skutečnostech týkajících se společnosti. Ve vedení společnosti je také poměrově vyvážené zastoupení mužů a žen. U liniových manažerů probíhá školení, na základě

kterého bylo možné zaznamenat značné zlepšení řízení (Hodnotící zpráva 2021, 2022). Napříč společnostmi, a hlavně ve výrobě, se konají pravidelné informační schůzky, které mají sloužit jako zpětná vazba, a zároveň dávají prostor pro možná zlepšení. Společnost sleduje kybernetickou bezpečnost a zakládá si na ochraně dat. Kromě účetních závěrek společnost také provádí externí audity na různé ISO standardy. Z pohledu dalších zainteresovaných stran, jako jsou dodavatelé a odběratelé, společnost klade výslovný důraz na dobré vztahy a provádí pravidelné získávání zpětných vazeb. Společnost pravidelně vydává servisbalblog a hodnotící zprávy za uplynulé období (Hodnotící zpráva 2021, 2022).

10 Diferenční analýza

Pro ucelené zkoumání potřebné pro vyhodnocení výzkumných otázek je využita metoda diferenční analýzy (GAP analýza), která je rozdělena do čtyř hlavních částí. V první části bude analyzován stávající stav společnosti v oblastech, které jsou pro ni z hlediska CSRD a nefinančního reportingu relevantní, a zároveň v rámci kterých je společnost schopna své aktivity, ať už kvalitativně či kvantitativně, vyhodnocovat. Druhou částí analýzy bude stanovení SMART cílů, na základě kterých bude společnost schopna naplňovat potřebná kritéria. Třetí a stěžejní částí bude určení rozdílů mezi aktuálním a potenciálně žádoucím stavem. Poslední částí analýzy je nastavení možného plánu plnění.

10.1 Analýza současného stavu reportování

SERVISBAL OBALY s.r.o. prozatím nezapadal mezi společnosti s povinností reportovat nefinanční informace, proto se prozatím věnuje nefinančnímu reportování pouze okrajově. Ve svých výročních zprávách a účetních závěrkách primárně zmiňuje své zájmy v oblasti společenské udržitelnosti, a to s ohledem na recyklovatelnost materiálů, zapojování handicapovaných občanů do pracovního prostředí a podpory jednotlivých událostí v okolí. Dalším zdrojem informací mohou být webové stránky, kde se společnost zaměřuje také na své aktivity v oblasti udržitelnosti, primárně v oblastech recyklovatelnosti produktů a v zásadách ekologického balení. Dále je společnost držitelem již zmiňovaných certifikátů ISO.

V následující části bude provedena analýza/rozběr dat, ke kterým má společnost přístup. Postupně tak budou představena jednotlivá získaná data o aktivitách v oblastech E, S a G, které je možné využít pro naplňování nefinančního reportingu.

10.1.1 Environmental

První představenou oblastí je kategorie environmental, tedy oblast zabývající se dopadem na životní prostředí. Společnost sama již některé aspekty z této oblasti ze své vlastní iniciativy sleduje a měří. Zároveň dochází k zavádění určitých opatření, které se snaží zátěž pro životní prostředí snižovat.

10.1.1.1 Spotřeba materiálů ve společnosti

V první oblasti v rámci oblasti environmental, se práce zaměřuje na ekologickou udržitelnost. Společnost SERVISBAL OBALY s.r.o. již od roku 2018 sleduje spotřebu vázací pásky a stretch fólie ve skladu a výrobě. Dále je sledována spotřeba kancelářského papíru.

Tabulka níže zobrazuje souhrnný přehled množství stretch fólie a vázací pásky a také jejich průměrnou spotřebu na zabalení jedné palety ve skladu za sledované roky. Tabulka dále obsahuje počty zabalených palet v jednotlivých letech.

TABULKA 1: SPOTŘEBA MATERIÁLU (SKLAD)

	SOUHRN SKLAD						
	Materiál (v metrech)		Materiál (v kilech)	Palety (v ks)	Průměrná spotřeba na 1 paletu		
	Stretch	Vázací páska	Stretch	Palety	Spotřeba stretch (v metrech)	Spotřeba stretch (v gramech)	Spotřeba páska vázací (v metrech)
2018	314 100	87 500	3 224	23 003	13,65	140,16	3,80
2019	340 928	108 500	3 432	23 341	14,61	147,03	4,65
2020	457 994	135 000	4 606	30 696	14,92	150,05	4,40
2021	636 780	156 100	6 178	35 934	17,72	171,93	4,34

Zdroj: SERVISBAL OBALY s.r.o.

Při porovnání meziročních nárůstů celkově spotřebovávaných balících materiálů a meziročních nárůstů zabalených palet lze sledovat zvyšující se trend spotřebovávaných materiálů. V prvních zkoumaných letech lze sledovat rozdíl zhruba 5 % v nárůstu počtu využití stretch fólie a palet. Přestože počet palet v roce 2019 oproti předchozímu roku narostl o 1,47 %, množství spotřebované stretch fólie se zvýšilo o 6,45 %. Lze tedy vyvodit, že pokud byla stretch fólie využívána pouze na balení palet, zvýšila se průměrná spotřeba fólie na zabalení jedné palety. Podobný trend se dá sledovat i v rámci srovnání let 2019 a 2020, kdy došlo k výraznému navýšení počtu zabalených palet a samozřejmě i spotřebované fólie. Jedná se však o menší rozdíl v těchto hodnotách než za předchozí sledované období, kdy se nárůst spotřebované fólie byl o 2,7 % vyšší než nárůst u počtu palet. Nejvýraznější rozdíl mezi nárůstem počtu palet a využití stretch fólie však firma zaznamenala mezi lety 2020 a 2021, kdy došlo k zásadnímu navýšení spotřebovávaného materiálu, a to o 17,07 %. V posledním sledovaném roce tak došlo k citelně větším spotřebám balícího materiálu průměrně využitého pro zabalení jedné palety.

TABULKA 2: MEZIROČNÍ NÁRŮST (SKLAD)

Meziroční nárůst		
<i>Podíl sledovaných let</i>	<i>Stretch (kg)</i>	<i>Palety (ks)</i>
2019/2018	6,45%	1,47%
2020/2019	34,21%	31,51%
2021/2020	34,13%	17,06%

Zdroj dat: SERVISBAL OBALY s.r.o., vlastní zpracování

Při porovnání průměrné spotřeby stretch fólie a vázací pásky ve sledovaných letech jsou nejnižší dosahované hodnoty právě v roce 2018 (viz tabulka 1). Ve třetí tabulce lze vysledovat značný nárůst spotřeby vázací pásky, kdy z roku 2018 na rok 2019, došlo k navýšení spotřeby vázací pásky o 22,2 % a spotřeby stretch fólie o 6,97 %. V dalších letech se daří průměrnou spotřebu vázací pásky snižovat. Na druhé straně průměrná spotřeba stretchové fólie razantně roste každým rokem a z roku 2018 na rok 2021 vzrostla o cca 23 %.

TABULKA 3: MEZIROČNÍ NÁRŮST SPOTŘEBY MATERIÁLU (SKLAD)

Průměrné meziroční nárůsty spotřeby na zabalení jedné palety		
<i>Podíl sledovaných let</i>	<i>Spotřeba stretch (v metrech)</i>	<i>Spotřeba páska vázací (v metrech)</i>
2019/2018	6,97%	22,20%
2020/2019	2,05%	-5,39%
2021/2020	14,58%	-1,23%

Zdroj dat: SERVISBAL OBALY s.r.o., vlastní zpracování

Výrobní spotřeba balících materiálů je dále rozšířena o samolepící pásku a vázací pásku je rozdělena na pásku na palety a balíčky. Ve sledovaných letech není příliš možné sledovat návazné trendy jednotlivých kategorií. Lze však říct, že v roce 2019 došlo ke značnému poklesu průměrné spotřeby vázací pásky vzhledem k ostatním sledovaným obdobím.

TABULKA 4: SPOTŘEBA MATERIÁLU (VÝROBA)

SOUHRN								
<i>Sledované roky</i>	<i>Materiál (v metrech)</i>				<i>Palety (v ks)</i>	<i>Průměrná spotřeba na 1 paletu</i>		
	<i>Stretch</i>	<i>Samolepící páska</i>	<i>Vázací páska (na palety)</i>	<i>Vázací páska (na balíčky)</i>		<i>Spotřeba stretch (v metrech)</i>	<i>Spotřeba samolepící páska (v metrech)</i>	<i>Spotřeba vázací páska (v metrech)</i>
2018	1 901 826	60 136	134 500	85 600	21 729	87,52	2,77	6,19
2019	1 654 452	58 840	67 500	74 400	18 478	89,54	3,18	3,65
2020	1 303 614	58 330	100 000	120 900	15 967	81,64	3,65	6,26
2021	1 817 634	61 738	126 200	217 000	21 373	85,04	2,89	5,90

Zdroj: SERVISBAL OBALY s.r.o.

Při prostém očíslování pořadí jednotlivých let (sestupně, tj. 1. pro nejnižší množství, a tedy nejlepší hodnoty, 5. pro nejvyšší množství znamenající nejhorší měřené hodnoty), lze vypočítat, že v posledním sledovaném roce 2021 společnost dosahuje nejvyšší vyrovnanosti spotřeby. Naopak rok 2020 vykazuje nejhorší hodnocení, a to i přes nejnižší spotřebu stretchové fólie za celé období.

TABULKA 5: HODNOCENÍ PRŮMĚRNÉ SPOTŘEBY (VÝROBA)

Průměrná spotřeba na 1 paletu			
Sledované roky	Spotřeba stretch (v metrech)	Spotřeba samolepící páska (v metrech)	Spotřeba vázací páska (v metrech)
2018	3.	1.	3.
2019	4.	3.	1.
2020	1.	4.	4.
2021	2.	2.	2.

Zdroj da: SERVISBAL OBALY s.r.o., vlastní zpracování

Další sledovanou spotřebou společnosti je spotřeba kancelářského papíru (tabulka 6), která téměř každým rokem roste pravděpodobně i díky samotnému růstu společnosti. Ovšem rok 2020 (jako jediný) zaznamenal velmi mírné snížení celkové spotřeby kancelářského papíru. Zároveň tento rok představuje jediné sledované období, kdy spotřeba od externí společnosti RANA (účtující si počet vytisknutých stránek) netvoří většinou položku z celkové spotřeby materiálu.

TABULKA 6: SPOTŘEBA KANCELÁŘSKÉHO PAPIŘU

Kancelářský papír - počet vytištěných stran			
SOUHRN			
	RANA	Objednávky	Celkem
2018	152 221	121 500	273 721
2019	159 498	136 100	295 598
2020	143 215	151 750	294 965
2021	165 441	134 600	300 041

Zdroj: SERVISBAL OBALY s.r.o.

10.1.1.2 Uhlíková stopa

Především pro členy Evropské unie je sledování a redukce uhlíkové stopy jednou z hlavních priorit směřování k uhlíkové neutralitě. Společnost SERVISBAL OBALY s.r.o. tuto problematiku měří na základě sebereportingu pomocí Climate Partnera. V těchto datech jsou obsaženy všechny relevantní skleníkové plyny dle studií Mezivládního

panel pro změnu klimatu (IPCC). Příkladem mohou být fluorované uhlovodíky, fluorid sírový nebo fluorid dusitý.

TABULKA 7: UHLÍKOVÁ STOPA

Celkové naměřené hodnoty uhlíkové stopy (t)	
2020	537,23
2021	647,96

Zdroj dat: SERVISBAL OBALY s.r.o., vlastní zpracování

Tabulka 7 znázorňuje celkové naměřené hodnoty uhlíkové stopy ve sledovaných letech. Tato stopa vzrostla z roku 2020 na rok 2021 o zhruba 20 %. Podstatným faktem ale je samotné procentuální rozložení jednotlivých částí reportu a jejich vah na celek. Nejvyšších hodnot v obou obdobích dosahuje dojíždění zaměstnanců, které tvoří zhruba 30% podíl na celkových emisích společnosti (konkrétně se jedná o 192.6 tun oxidu uhličitého v roce 2020 a 220,02 tun v roce 2021). Další významnou položkou jsou emise vytvořené na produkci spotřebované elektřiny, která dosahuje obdobných hodnot tedy 168,2 tun CO₂ pro rok 2020 a 189,51 tun v roce 2021. Ostatní sledované oblasti nevykazují takto závratné hodnoty. Společnost SERVISBAL OBALY s.r.o. však kromě těchto dvou zásadních kategorií vykazuje téměř bezemisní výrobu v porovnání s ostatními firmami na trhu.

TABULKA 8: UDRŽITELNÉ INVESTICE

Roky	Udržitelné investice	EAT (zisk po zdanění)	Podíl investice a EAT
2020	2 284 789,15 Kč	15 749 000,00 Kč	14,51%
2021	167 007,60 Kč	30 455 000,00 Kč	0,55%
2022	972 000,00 Kč	x	x

Zdroj dat: SERVISBAL OBALY s.r.o., vlastní zpracování

Firma SERVISBAL OBALY s.r.o. dále věnuje značné finanční prostředky do udržitelných investic s cílem snížení energetické náročnosti. Na základě toho v roce 2020 dosáhly investice na tuto oblast více než 2 milionů korun a při porovnání s čistým ziskem společnosti se jedná o částku představující skoro 15% investici ze zisku. Rok 2021 nenaznačoval žádné značné investice, ale společnosti se povedlo téměř zdvojnásobit své čisté příjmy. Za rok 2022 zatím nebylo uveřejněno hospodaření společnosti, ale udržitelné investice dosahují téměř jednoho milionu korun.

10.1.1.3 14001:2015

Externím auditem ISO 14001 společnost prokazuje svou iniciativu v oblasti udržitelného systému řízení s cílem redukce negativních vlivů na životní prostředí. Dle reportu společnost naplňuje sledovaná kritéria na nejvyšší možné úrovni ve všech měřených oblastech. Došlo tedy ke splnění kritérií auditu s dosavadním nastavením environmentálních politik společnosti.

10.1.1.4 Voda

Dlouhodobé sledování spotřeby vody patří k základní politice společnosti. Jelikož je ale společnost výrobně nezávislá na spotřebě vody, primární spotřeba vody je způsobena růstem počtu zaměstnanců a rozšiřování podnikání společnosti.

TABULKA 9: SPOTŘEBA VODY

Rok	Spotřeba vody m3
2013	467
2014	476
2015	621
2016	1230
2017	678
2018	836
2019	804
2020	822
2021	1027
2022	1150

Zdroj: SERVISBAL OBALY s.r.o.

Tabulka výše (9) zobrazuje záznamy spotřeby vody ve společnosti. Množství vody roste především kvůli růstu počtu zaměstnanců. Toto měření vykazuje rostoucí trend téměř ve všech letech. Pouze rok 2016 přinesl téměř dvojnásobné navýšení spotřeby vody oproti předešlému roku z důvodu stavby administrativní budovy, při které se voda využívala. Následně od roku 2017 došlo k návratu k relativně normálním hodnotám spotřebované vody pro společnost. Zároveň je také možné pozorovat mírné snížení množství spotřebované vody v roce 2019.

Společnost dále podstoupila rozbor vody, jehož výsledky lze spatřit v tabulce níže. Přestože by na základě tohoto rozboru mohla společnost vypouštět odpadní vodu z výroby do kanalizace, nechává ji odvážet na vlastní náklady. Tato situace vzniká především díky bezodpadní výrobě.

TABULKA 10: ROZBOR VODY

Ukazatel	Jednotka	Hodnota	U	Postup stanovení
pH		7,4	0,2	SOP 23 (ČSN ISO 10523)
CHSK-Cr	mg/l	1390	19%	SOP 1 (ČSN ISO 12705)
Nerozp.látky	mg/l	440	12%	SOP 6 (ČSN EN 872)
Celkový fosfor	mg/l	2,5	20%	SOP 3 (ČSN EN ISO 6878)

Zdroj: SERVISBAL OBALY s.r.o.

10.1.1.5 Recyklace a odpady

Z hlediska recyklace je společnost vázaná zákonem o odpadech a odpady třídí (plast, sklo, papír, komunální odpad a bioodpad). Dále jsou zbytky z lepenky ve výrobě recyklovány pomocí lisu a prodávány. Taktéž se postupuje v případě zbytků ze stretch fólií a vázacích pásek.

TABULKA 11: VÝNOSY Z PRODEJŮ ODPADU A JEHO MNOŽSTVÍ

Rok	Jiné provozní výnosy (Kč)	Množství (t)
2018	687 581,00 Kč	282,67
2019	597 548,89 Kč	229,12
2020	341 922,00 Kč	251,19
2021	1 196 436,00 Kč	305,39
2022	1 118 431,40 Kč	326,98

Zdroj dat: SERVISBAL OBALY s.r.o., vlastní zpracování

Tabulka výše znázorňuje bilanci společnosti v oblasti třídění odpadu a jejich následných prodejů. Společnost tak od roku 2019 významně zvyšuje množství tříděného odpadu, až na rok 2019, kdy došlo k poklesu. Až na tento zmíněný rok společnost balancuje na meziročním růstu množství odpadu v rozmezí zhruba 7-17 %. Tento recyklovaný odpad také přináší dodatečné výnosy a zlepšuje finanční hospodaření.

Dále společnost absolvovala dobrovolné měření hluku krajskou hygienickou stanicí, během kterého nebyly zjištěny žádné okolnosti porušení v oblasti ochrany veřejného zdraví.

10.1.1.6 Inovace

Inovační pohled společnosti není jen produktový, ale také procesový. Společnost se tak snaží vyvíjet jedinečné produkty pro své zákazníky spojené s jedinečným know-how, které dodávají v rámci samotného výrobku. Na tomto základě se společnost

zaměřuje na měření dodatečných finančních prostředků z inovace a sleduje tak její efektivnost.

Společnost je tak aktuálně dle této směrnice schopna reportovat značně rozsáhlé informace ohledně uhlíkové náročnosti s relativně podrobným popisem jednotlivých měřených podbodů emisních nosičů. Dále je tato emisní stopa kompenzovaná skrze projekty obnovitelných zdrojů. Dalším podkladem je splněná norma ISO 14000, která reportuje závazky společnosti v oblasti environmentální hospodářské politiky.

10.1.2 Social

Po představení aspektů pojících se převážně s přírodním prostředím, budou v této části diskutovány oblasti spadající do sociální oblasti. Nejprve budou popsány mzdové podmínky společně se zaměstnaneckými benefity, dále se práce přesune ke vzdělávání zaměstnanců, jejich adaptačnímu plánu a možnosti diskuze s vedoucími. Ke konci sociální oblasti bude představena i oblast rovnosti a komunit v okolí společnosti.

10.1.2.1 Mzdy

S ohledem na možnou zvýšenou citlivost dat nebudou uvedeny konkrétní mzdové odměny zaměstnanců. Při porovnání mzdových hodnot a minimální mzdy v roce 2023, tak společnost nabízí značně lepší finanční ohodnocení pro vedoucí pracovníky, ale i pro výkonné pracovníky. Při porovnání s průměrnou mzdou v ČR vedoucí pracovníci značně přesahují průměr (Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2022, b.r.). V otázce průměrných mezd na konkrétních pracovních pozicích v Královehradeckém kraji lze skrze internetové databáze či pracovní portály porovnat průměrné mzdy v kraji. Společnost se tak v průměru vyskytuje ve vyšších mzdových rozpětích na vybraných pozicích (operátor výroby, skladník a další), které jsou nabízeny na trhu (jedná se ovšem o velmi relativní ukazatel závislý na mnoha aspektech) (Indeed, c2023).

10.1.2.2 Zaměstnanecké benefity

Z hlediska benefitů společnost nabízí rozmanitý systém ohodnocení. Tento systém je také rozdělen na určité úrovně schválení. Nejčastěji dochází ke schválení daného benefitu přímým nadřízeným, dále jsou benefity schvalovány personalistkou, mzdovou účetní nebo přímo vedením společnosti. Celkový systém pak rozlišuje 15 druhů možných benefitů od každodenních, ročních po výjimečné. Možnými příklady benefitů může být stravenkový paušál, teambuildingy, celofiremní aktivity v podobě

vánočních večírků, tzv. sick days nebo příspěvky na doplňkové penzijní pojištění. Co se týká více neobvyklých benefitů, tak by do této kategorie mohla být zařazena například možnost bezúročné půjčky v případě řešení tíživé situace zaměstnance. Mezi benefity navázané na určité životní okamžiky jsou pak příklady dar k životnímu jubileu nebo dar při uzavření manželství.

10.1.2.3 Vzdělávání

V návaznosti na zaměstnanecké benefity je důležité zmínit možnost kurzu anglického jazyka, do kterého se zaměstnanci mohou přihlásit. Další formy vzdělávání jsou ve formě školení a představují značnou výdajovou složku společnosti. Tabulka 12 zobrazuje náklady na vzdělávání zaměstnanců od roku 2018 do roku 2022. V těchto letech se průměrné náklady pohybují v rozmezí zhruba 7 000 Kč až téměř 10 000 Kč na jednoho zaměstnance. Důležité jsou v rámci systému vzdělávání také bezplatné možnosti vzdělávání, kterých se zaměstnanci mohou účastnit. Těmito alternativami mohou například být již zmíněné Ranní snídaně, bezplatné kurzy Microsoft Office a tak podobně.

TABULKA 12: VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ – NÁKLADY

Sledované roky	2018	2019	2020	2021	2022
Počet zaměstnanců	100,8	109,2	111,3	126,1	133,7
Celkové náklady na vzdělávání	965 150 Kč	758 124 Kč	1 094 693 Kč	966 839 Kč	1 083 637 Kč
Náklady na vzdělávání na jednoho zaměstnance	9 574,90 Kč	6 942,53 Kč	9 835,52 Kč	7 667,24 Kč	8 104,99 Kč

Zdroj dat: SERVISBAL OBALY s.r.o., vlastní zpracování

10.1.2.4 Adaptační plán

Se vzděláváním zaměstnanců také souvisí adaptační plán pro nově příchozí i stávající zaměstnance. Tento plán je celkově rozdělen do zhruba 50 oblastí školení s rozdělením na jednotlivé školitele. Příkladem mohou být školení v interních systémech na různých úrovních, interně nastavené balící metodiky včetně jejich navrhování, ale také praxe ve výrobě zahrnující kvalitativní požadavky, postupy atd.

10.1.2.5 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Společnost je dále povinna plnit závazky v oblasti BOZP. Pro tuto oblast má kromě povinných norem a standardů také vypracovanou interní dokumentaci v oblasti práce s neobvyklými látkami, dále také provozuje každoročně požární zkoušku. Tyto záležitosti zajišťuje externí bezpečnostní pracovník, který dohlíží nad činnostmi společnosti. Velký zájem se také věnuje samotným zraněním na pracovišti. V případě

výskytu zranění dochází k povinnému nápravnému opatření, kdy, pokud je to možné, dojde k upravení dané situace tak, aby byla zajištěna co největší bezpečnost pracovníků.

10.1.2.6 Rada zaměstnanců

Pro zlepšení pozice zaměstnanců a zvýšení kvality společnost zavedla takzvanou radu zaměstnanců, která plní obdobnou funkci jako odbory. Zaměstnanci společnosti tak mohou lépe komunikovat s vedením společnosti a společně tak pracovat na co nejlepších podmínkách výhodných pro obě strany. Rada zaměstnanců se pravidelně schází a předkládá dotazy, informace a požadavky ze strany zaměstnanců. Možným příkladem tohoto požadavku je změna nabídky zboží v automatu, kdy bylo požadováno snížení nabídky sladkostí a navýšení množství svačिनového zboží.

Další možnost pro zlepšení situace zaměstnanců jsou také pravidelné schůzky v úterý a ve čtvrtek v rámci oddělení, které mají vést k řešení případných problémů či k návrhům možných zlepšení.

10.1.2.7 Genderová diverzita

Jelikož společnost má řadu specializovaných míst vhodný spíše pro muže (z hlediska fyzické náročnosti), nebylo by sledování těchto ukazatelů příliš vypovídající. Vypovídající forma rovnosti pohlaví by se ovšem dala sledovat u vedoucích pracovníků, kteří jsou zastoupeni v celkovém počtu 4 mužů, včetně generálního ředitele, a 4 žen bez personální ředitelky na mateřské dovolené. V aktuální situaci se tedy jedná o paritu počtu mužů a žen na vedoucích pozicích a v případě započítání personální ředitelky, která je aktuálně na mateřské dovolené, by se jednalo o téměř 56% zastoupení žen ve vedení společnosti.

10.1.2.8 Komunitní zájmy

Vedle již zmíněných aktivit v oblasti sociální oblasti se společnost zaměřuje i na podporu místních komunit, jako je festival F.L. Věka. Historie tohoto festivalu sahá do roku 2011 a jeho konání pokračuje dodnes. V roce 2018 byl oficiálně založen Spolek, jehož výkonným ředitelem se stal Ing. Ladislav Horčíčka, který je také majitelem a zakladatelem společnosti SERVISBAL OBALY s.r.o. Tento festival je zaměřen na rozvoj kulturního života v oblasti Orlických hor. Dalším městem, který kromě Dobrušky tento festival podporuje, je město Opočno (Festival F. L. Věka, c2023).

Dále se firma snaží, a to již 10 let, podporovat neziskovou organizaci Pferda. Tato nezisková společnost se zaměřuje na poskytování sociálních služeb a celkové pomoci lidem s duševním onemocněním. Právě skrze tuto organizaci společnost umožňuje zapojení indisponovaných lidí do běžného života. Také se společnost v poslední době aktivně snaží nalézt vhodný komunitní projekt, který by finančně podporovala.

10.1.2.9 Investors in People

Společnost Investors in People se zaměřuje na externí poradenství a zhodnocení dosavadního nastavení společnosti v oblastech práce s lidmi. Možnými příklady aktivit, které společnost dělá, mohou být v oblasti vedení. Zde dochází ke zhodnocení, zda společnost vhodně řídí svůj podnik vzhledem ke svým zaměstnancům a jak zaměstnanci hodnotí své nadřízené. Dále hodnotí také zapojení lidí do firemní kultury a firemních procesů, jejich spokojenost, a zda mají ve společnosti možnost vyjádřit nesouhlas a tak podobně. Jedná se tedy o jakýsi hloubkový audit, který si klade za cíl vnést náhled do fungování společnosti v sociální oblasti a případně poskytnout možné alternativy k fungování či doplnění současného stavu.

Dle vydaných zpráv nezávislou auditorkou pověřenou pro výkon této činnosti společnost udělala mnoho zlepšujících kroků v oblasti vedení společnosti a snaží se plnit doporučení, který tento audit navrhuje.

10.1.3 Governance

Po představení dat a aspektů spadající do oblastí environmental a social budou poslední popsanou oblastí aktivity, které společnost provádí v rámci sekce governance. Jedná se především o způsob vedení společnosti a fungování vedoucích pracovníků či managementu.

10.1.3.1 Správní rada

Nejvyšší vedení společnosti je nastaveno tak, že ředitel společnosti je povinen informovat správní radu o stavu podnikání firmy i přes to, že se jedná o rodinnou společnost. Členové správní rady, aktuálně v celkovém počtu pěti představitelů, včetně ředitele společnosti a jednatele, tak dohlíží na činnost společnosti v příznivých i nepříznivých časech. Tento model byl vytvořen pro lepší řízení společnosti ve strategických otázkách a v otázce jejího směřování. Správní rada se pravidelně schází a řeší otázky ohledně budoucnosti společnosti.

10.1.3.2 Vedoucí zaměstnanci

Samotní vedoucí zaměstnanci se na doporučení INVESTORS IN PEOPLE účastní kurzů vedení lidí. Tyto kurzy dále rozvíjí interně nastavený dokument, který definuje požadované vlastnosti dobrého manažera. Tato metrika je značně rozpracovaná a obsahuje celkem 9 podoblastí. Příklady zmiňovaných aspektů může být vedení lidí, chování, zapojování, řízení výkonů a tak dále.

V oblasti vedení dále dochází, k již zmiňovaným schůzkám s ředitelem, které pravidelně platí pro všechny zaměstnance. Nejedná se však o nutně pracovní pohovor, který by měl vést například k diskusi o mzdě, ale o rozhovor, který se více soustředí na spokojenost zaměstnance v pracovním poměru.

10.1.3.3 Dodavatelé a odběratelé

Dodavatelé tvoří významnou zainteresovanou stranu společnosti. Servisbal k této skutečnosti přistupuje zodpovědně a hodnotí dle stanovených kritérií své dodavatele a na těchto základech pak dodavatele upřednostňuje. Stanovenými kritérii jsou například spolehlivost, cena a lhůta splatnosti.

K odběratelům se společnost snaží přistupovat velmi seriózně a snaží se jim dodat co nejvyšší možnou hodnotu. Jelikož se primárně jedná o velkoobchod, a ne kusový prodej, společnost provádí měření zpětných vazeb jednou za určité období, ve kterých zkoumá spokojenost zákazníků z více možných pohledů. Také dochází k pravidelnému sledování včasnosti dodání objednaných produktů a služeb. Dochází také ke sledování počtu reklamací.

10.1.3.4 ISO 9001

Společnost pravidelně reviduje certifikaci standardu ISO 9001, který se zaměřuje na řízení jakosti ve společnosti. Dle poslední zprávy z roku 2022 společnost dosahuje plných bodů v oblasti měření jednotlivých aspektů tohoto standardu, což znamená, že požadavky normy a vlastní řídicí dokumentace jsou náležitě splněny, vzniklé nedostatky jsou zachyceny a odstraněny v průběhu procesu.

10.1.3.5 Projekty podporující udržitelnost

Společnost krom již zmiňovaných projektů, jakými například je hudební festival F.L. Věka nebo spolupráce s organizací Pferda, dále rozšiřuje své zájmy v oblasti podpory i dalších projektů. Pro tento projekt bylo vyhrazeno celkem 200 000 Kč pro tento rok a

společnost plánuje věnovat se podobným aktivitám i v příštím roce. Mezi udržitelné projekty je zcela jistě možné zařadit jednu ze služeb společnosti, kdy si zákazníci mohou objednat službu spočívající v optimalizaci nákladů na balení. Společnost dále zavedla vlastní označení "EKologický" na svých prodejních stránkách u výrobků, které splňují nejpřísnější požadavky.

10.1.3.6 Management

Otázkám risk managementu se společnost věnuje aktivně na pravidelných schůzkách a vypracovává si metodiky pro možné hrozby. Také využívá nástroje SWOT analýzy, která jim každý rok pomáhá zhodnocovat rizika a pomoci toho nastavit priority v jejich eliminaci.

S touto oblastí také úzce souvisí strategická oblast, na kterou se společnost soustředí. Ta je rozdělena celkem do 5 částí, kterými jsou: partnerství se zákazníkem, lidé a firemní kultura, efektivní procesy, nápaditá řešení a finance pro budoucnost. Těmito oblastmi společnost de facto zahrnuje většinu oblastí, které jsou pro firmu zásadní. V těchto oblastech jsou využívána, jak kvantitativní, tak kvalitativní data. V boji proti úplatkářství dochází k internímu školení při nástupu.

Společnost také aktivně využívá principů štíhlé výroby a štíhlého zásobování v takových oblastech, které jim přinášejí užitek. Toto využívání bylo silně ovlivněno při problémech spojených s pandemickou situací, a to především z důvodu značných dodavatelských výpadků. Tyto principy se využívají také ve výrobě a logistice.

Z těchto sledovaných kvalitativních a kvantitativních dat je možné konstatovat, že se společnost poměrně výrazně zaměřuje na problematiku ESG, i když to prozatím není povinné, a mají tak dobré předpoklady pro plnění legislativních povinností. Přestože ale firma sleduje a měří značné oblasti do ESG spadající, nevyužívá prozatím uznávaných indikátorů k měření výkonnosti.

10.2 Definování žádoucího stavu v ESG

V návaznosti na předchozí část, kde byly představeny dosavadní aktivity společnosti v oblasti nefinančního reportingu, zde budou zpracovány možné návrhy naplňování společně s jednotlivými SMART cíli, které budou tvořit postupný koncept kroků vedoucích k plnění CSRD směrnice. Autorem práce bude stanoven hlavní cíl (HC), který

bude doplněn o dílčí cíle (DC), které napomůžou k naplnění cíle hlavního a které budou reflektovat potřebné kroky společnosti.

HC: Hlavním cílem je naplnění požadavků směrnice CSRD do roku 2026 (tedy do roku, od kterého bude SERVISBAL OBALY s.r.o. nucen reportovat nefinanční informace).

DC₁: Ze stanovení hlavního cíle vyplývá, že společnost musí vybrané indikátory nejenom měřit, ale zároveň také o výsledcích měření reportovat. Společnost by si měla stanovit, zda bude report na základě CSRD směrnice zpracovávat sama, či zda jej zadá externí firmě. V každém případě je třeba toto rozhodnutí i s konkrétním výběrem (osoby z firmy či externisty) vykonat do začátku roku 2025. Tento časový rámec by měl umožnit společnosti diskutovat potřebná nová opatření a jejich zavedení s dostatečnou časovou rezervou. Zároveň pověřená osoba/společnost připraví firmě seznam potřebných opatření.

DC₂: Společnost by si dále měla připravit plán implementace ESG do strategie společnosti. Tato strategie by měla obsahovat doporučení od pověřené osoby/externí společnosti. Implementace ESG principů do firemní strategie by měla proběhnout nejpozději do začátku roku 2026 a měla by zohledňovat potřebné aspekty k naplnění směrnice.

DC₃: K naplnění směrnice je však potřeba stanovit si potřebná kritéria, která budou sledována, případně měřena. Jak již bylo dříve v práci uvedeno, konkrétní náležitosti, které budou potřeba plnit, aby firma požadavky naplnila, nejsou ještě stanoveny, ale jejich zveřejnění by mělo přijít v průběhu roku 2023. Na jejich základě by si pak společnost či pověřený subjekt měl připravit plán a doporučení pro firmu. Pokud by se však zveřejnění zdrželo, mohl by další dílčí cíl znít: výběr jednotlivých indikátorů, které by mohly pomoci s přehledným uveřejňováním informací, a to v počtu alespoň 20 indikátorů, tj. 10 do oblasti životního prostředí, 5 pro sociální oblast a 5 v rámci oblasti vedení, do roku 2025. S daným výběrem může vypomoci pověřená osoba, která by problematiku měla sledovat a lépe odhadnout, které skutečnosti budou s vysokou pravděpodobností potřeba naplnit v rámci nefinančního reportingu.

Tyto cíle slouží pro účely práce, je tedy možné, že společnost si v rámci své vlastní strategie stanoví cíle odlišné. Zmíněné cíle však mají odrážet optimální směřování postupného sblížování mezi společnostmi a povinnostmi zavedenými v rámci CSRD směrnice, a zároveň by díky tomuto procesu mělo dojít k hladké implementaci potřebných opatření.

10.3 Analýza rozdílů mezi současným a požadovaným stavem

Následující část představí oblast diferenční analýzy, která se bude soustředit na analýzu rozdílů mezi žádoucím a aktuálním stavem. Jak už bylo zmíněno v předchozích kapitolách, společnost SERVISBAL OBALY s.r.o. prozatím reportuje nefinanční informace pouze částečně a pro naplňování ESG a směrnice CSRD je to nedostatečné. Totéž platí pro dané indikátory, které zatím nereportují, přestože jsou v oblasti ESG aktivní a mají o čem podávat informace.

Pro zhodnocení naplnění dosavadních aktivit v oblasti ESG ve vybrané společnosti, je inspirací šablona společnosti Refinitiv, která v jednotlivých pilířích ESG měří hlavní aspekty. Tato metodologie je primárně určena pro výpočet ratingu na základě několika metodických postupů společně s přiřazováním vah jednotlivým kategoriím. Pro účely práce bude využita šablona, která bude sloužit pro hodnocení dosavadních aktivit společnosti ve zkoumaných částech, tj. z pohledu dosavadního naplňování této šablony skrze aktuální nastavení. Práce bude takto postupovat, jelikož není možné vyhodnotit samotný report, který společnost prozatím neuveřejňuje. Proto hlavní myšlenkou hodnocení bude získání náhledu do jednotlivých kategorií, které budou zkoumány pomocí bodové škály třemi možnými úrovněmi podle toho, zda společnost jednotlivé části již měří nebo se o ně alespoň zajímá a sleduje je. Hodnota 0 bude představovat situaci, kdy společnost nevyvíjí žádné aktivity v dané oblasti. Hodnota 0,5 bude přiřazena, pokud se společnost zajímá o danou oblast, nebo vyvíjí aktivity v jejím měření a relativně tak naplňuje své úsilí v ESG. Hodnota 1 bude přiřazena v případě, kdy se společnost jednak zajímá o danou oblast, provádí aktivity jí ovlivňující a zároveň provádí měření a aktivity sleduje.

TABULKA 13: ZHODNOCENÍ DOSAVADNÍCH AKTIVIT V OBLASTI ESG

Pilíř	Kategorie	0 bodu	0,5 bodu	1 bod
Environmental		0	0,5	1
	Emise CO2			X
	Odpad			X
	Biodiverzita	X		
	System environmentálního managementu			X
	Produktová inovace			X
	Zelené výnosy, výzkum a vývoj	X		
	Voda			X
	Energie			X
	Udržitelnost balení			X
	Udržitelnost dodavatelského řetězce			X
Social				
	Vliv na místní komunitu			X
	Lidská práva		X	
	Odpovědný marketing		X	
	Kvalita produktu			X
	Ochrana dat			X
	Diverzita a inkluze		X	
	Kariérní rozvoj a školení			X
	Pracovní podmínky			X
	Zdraví a bezpečnost			X
Governance				
	Udržitelná strategie			X
	ESG reporting a transparentnost		X	
	Struktura řízení firmy (nezávislost, rozmanitost, výbory)			X
	Kompenzace			X
	Práva akcionářů/majitelů		X	
	Ochrana proti převzetí	X		

Zdroj dat: SERVISBAL OBALY s.r.o., vlastní zpracování

Tabulka výše představuje hodnocení aktivit společnosti ve třech vykazovaných pilířích. Hodnocení proběhlo na základě dosavadně získaných informací ze zkoumaných oblastí, tj. na základě veřejně dostupných zdrojů jako webové stránky společnosti,

výroční zprávy společně s účetními závěrkami. Dalšími zdroji dat jsou interní dokumenty a strukturovaný rozhovor.

V pilíři environmental společnost obdržela ve většině zkoumaných oblastech bodové hodnocení na úrovni 1. V kategorii CO₂ získala plný počet bodů, jelikož aktivně měří svou emisní stopu a nejenom, že ji sleduje, ale zároveň přijímá doporučení v oblasti její redukce a koordinace. V odpadní kategorii byl společnosti taktéž udělen 1 bod, protože danou oblast sleduje a měří ji, jelikož je velice relevantní pro předmět jejího podnikání. Biodiverzitu společnost nesleduje a nezdá se pro ni být ani relevantní, proto došlo k udělení 0 bodů. Systém environmentálního managementu společnost plně naplňuje, protože si jej nechává kontrolovat a naplňovat příslušným standardem ISO. Produktové inovace společnost zavádí a věnuje se jim. Dochází také k jejich měření, proto byla udělena hodnota 1 bodu. Zeleným výnosům ovšem společnost nevěnuje dle dosavadně získaných informací žádnou zvláštní pozornost, proto nedošlo k bodovému ohodnocení. Voda je pro podnikání společnosti velmi zásadní, protože dochází k jejímu využívání ve výrobě a společnost měří její spotřebu a sleduje vývoj této hodnoty, což vedlo k ohodnocení této kategorie 1 bodem. Energetickou problematiku společnost intenzivně sleduje, a to i z důvodu „energetické krize“, která způsobila enormní nárůst cen energií a dochází k jejímu měření a hledání alternativních možností jejího využívání. Z těchto důvodů byl obdržen plný počet bodů. Udržitelnost balení představuje zásadní složku podnikání společnosti, proto se mu společnost značně věnuje, sleduje její vývoj a také řádně plní legislativní povinnosti. Dodavatelský řetězec společnost též sleduje, dokonce jej měří i kvantitativně, proto obdrželi nejlepší možný výsledek.

V sociální oblasti se společnost věnuje všem sledovaným oblastem alespoň částečně, aby tak naplnila měření alespoň z 50 %, tj. 0,5 bodu. Pro plný počet naplňuje společnost vliv na místní komunitu, protože se firma věnuje zmíněné problematice dosti hluboce v obou parametrech. Problematice lidských práv společnost sice SERVISBAL OBALY s.r.o. nevěnuje úsilí v jeho měření a sledování, nicméně problematiku společnost považuje za velmi seriózní, proto bylo hodnoceno 0,5 bodem. Odpovědný marketing je jedním z podstatných pilířů společnosti a firma si na něm značně zakládá, proto bylo hodnoceno plnými body. Jelikož společnost dodává na trh kvalitnější a dražší sortiment než konkurenční společnosti, společnost se snaží dodat na trh tyto produkty doprovázené kvalitními službami, věnuje této problematice značné úsilí. Ochrana dat je ve společnosti velkým tématem už od vstupních školení, po školení v oblasti

kybernetické bezpečnosti, které zaměstnanci podstupují. I když je téma diverzity a inkluze ve společnosti podstatné a společnost svými aktivitami podporuje tyto myšlenky, nedochází k měření této problematiky, a tak bylo ohodnoceno půl bodem. Kariéernímu rozvoji se dostává také značné pozornosti. Dochází jednak k měření, a i k velkému zájmu společnosti, proto byl udělen 1 bod. Pracovní podmínky jsou jednak sledovány a jednak měřeny například skrze teploty na vybraných místech v podniku, udělen byl tedy 1 bod. Zdraví a bezpečnost je také velmi sledovaná oblast a společnost je měří i skrze investice do pomůcek.

V poslední měřené části společnost obdržela 1 bod za udržitelnou strategii, protože udržitelnosti věnuje značnou energii do její implementace do strategie společnosti skrze kvantitativní i kvalitativní ukazatele společně s finančními ukazateli. Pro následnou oblast ESG reportingu a transparentnosti byla společnost oceněna 0,5 bodem, protože se o ESG reporting zajímá, ale prozatím jej plně neměří. V bodu struktury firmy a jejího řízení byla společnost ohodnocena 1 bodem, protože poměrně aktivně měří a sleduje vývoj této oblasti. Kompenzaci se společnost věnuje poměrně usilovně, měří ji a zajímá se o ni, proto byl udělen 1 bod. Pro práva akcionářů a majitelů byl udělen půl bod, protože se společnost sice jeví zájem, ale nijak problematiku neměří. Poslední bod ochrany proti převzetí jednak není příliš relevantní pro firmu, jelikož se jedná o ryze rodinnou firmu, a zároveň společnost nemá v blízké době touhu změnit toto nastavení, bylo tedy uděleno 0 bodů.

TABULKA 14: SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ MĚŘENÍ

Pilíř	Počet získaných bodů	Maximální možný počet bodů	Počet získaných procent
E	8	10	80%
S	7,5	9	83,33%
G	4	6	66,67%

Zdroj dat: SERVISBAL OBALY s.r.o., vlastní zpracování

Tabulka výše znázorňuje výsledky z tohoto typu měření. Společnost je tak schopna z více než poloviny pokrýt oblasti ESG dle metodologie Refinitiv. Nejlepších výsledků dosahuje v sociální oblasti, nejhorších v oblasti vládnutí a řízení. Nejedná se ovšem o schopnost společnosti reportovat v těchto oblastech nebo jak si společnost vede. Jedná se o zhodnocení dosavadních aktivit dle Refinitiv rámce. Další důležitý fakt je, že pro společnost jednak kvůli její velikosti, ale zároveň kvůli jejímu zaměření, nejsou všechny oblasti příliš relevantní. Přesto však společnost dosahuje relativně dobrých výsledků v prvních dvou kategoriích. Svými dosavadními aktivitami sleduje téměř

všechny zapojené oblasti z Refinitiv rámce. Pro oblast vedení společnost naplňuje více než 50 % a je pravděpodobné, že této oblasti bude potřeba věnovat více úsilí. Velký vliv na tento výsledek ovšem má velikost společnosti a její vlastnická struktura.

10.4 Implementace ESG a indikátory vyhodnocování

Na základě předchozích kroků je v této části představen koncept návrhů pro plnění stanovených cílů a klíčových oblastí. Prvně budou představeny kroky vedoucí k implementaci ESG cílů do strategie společnosti s vizí, jak při její implementaci postupovat. Následujícím krokem bude stanovení vhodných měřitelných i neměřitelných oblastí, na které je vhodné se z hlediska perspektivy společnosti zaměřit s rozšířením o konkrétní vybrané indikátory, na kterých lze vystavět nefinanční reportování.

Jak již bylo zmíněno výše, společnost provádí poměrně značné aktivity v ESG oblastech dle šablony Refinitiv, a i mimo ni. Přestože se společnost daným problematikám věnuje a alespoň částečně sleduje jejich výkonnost, nedochází zatím k jejich reportování. Právě z těchto důvodů bude v této části představen možný model pro reportování nefinančních informací, které jsou relevantní pro společnost, společně s představením možných indikátorů, které by měly poskytovat potřebné informace.

Pro možné reportování nefinančních informací se využívají jak kvalitativní, tak kvantitativní informace. Pro kvantitativní reportování se velmi často využívají klíčové ukazatele výkonnosti v dané oblasti (například frekvence úrazovosti atd.). Pro ty oblasti, které není možné měřit kvantitativně, se využívají kvalitativní ukazatele, které jsou postaveny převážně na deskriptivních popisech a porovnání se situací, která byla ve společnosti v minulosti.

Jak by vlastně firma mohla teoreticky implementovat ESG do své strategie? Na tuto otázku pomohou odpovědět společnosti, které vydaly teoretický rámec pro implementaci ESG do strategie společnosti. Pro nastavení určitého postupu existují různé přístupy v rámci různých zdrojů, proto bude níže představený koncept určitou syntézou vybraných postupů.

1. Podle společnosti Anteagroup je prvotním krokem pro implementaci ESG do podnikání definování možných dopadů při podnikání společnosti v jednotlivých sférách podniku. Tyto oblasti je následovně třeba rozdělit na závažnější, tedy ty, které mají negativní dopady a je třeba se jim věnovat více, a dále na ty méně

závažné, které je však také podstatné sledovat. Výsledky tohoto zkoumání se pak zanesou do metodiky, dle které bude možné výsledky snadno prezentovat, jako například pomocí tepelné mapy, která barevně rozlišuje závažnosti jednotlivých oblastí (7 Steps to Develop and Implement an ESG Strategy, c2023).

S tím nepřímo souvisí postup společnosti Euronext corporate services, která na první místo řadí důležitost propojení jednotné ESG vize a potřebu zainteresovat v těchto sférách alespoň vedoucí pracovníky, kteří by měli následovat vizi budoucího stavu a mohou přispívat v tvorbě ESG vize (5 Steps To Creating An ESG Strategy That Will Impress Investors, c2023).

2. Po identifikaci klíčových oblastí, tedy oblastí, které jsou pro společnost relevantní, přichází na řadu zhodnocení aktuálního stavu nastavení metrik, zásad a dosavadní strategie v této oblasti. Pro lepší orientaci je vhodné využít také zainteresované strany a jejich vnímání. V této části se tak shromáždí možné informace, které pomohou definovat aktuální stav (7 Steps to Develop and Implement an ESG Strategy, c2023). Právě zainteresované strany mohou odhalit problémy s dosavadním počínáním plnění nastavených cílů v oblastech udržitelnosti a při případných negativních zjištěních pomohou definovat možné problémy a případně více zapojit ostatní části společnosti (5 Steps To Creating An ESG Strategy That Will Impress Investors, c2023).
3. Klíčovým krokem pro implementaci ESG je nastavení cílů. Tyto cíle mohou zahrnovat poměrně velkou škálu oblastí od udržení výkonu, zlepšení slabých stránek nebo lepší celistvosti společnosti v oblasti udržitelnosti. Tyto cíle lze v jednotlivých kategoriích zaměřit na environmentální cíle (na snížení uhlíkových emisí, snížení odpadu a spotřeby vody, přechod na udržitelnou energii atp). Pro sociální oblast by to mohlo být podporování okolních komunit, eliminace mzdových nerovností, či zlepšování pracovních podmínek. Pro poslední část vedení společnosti by se mohlo jednat o zlepšení transparentnosti, nastavení obchodní etiky, či finanční transparentnosti (Brock, c1995 - 2023). Je ovšem vhodné, aby tyto cíle splňovaly princip SMART (specifický, měřitelný, dosažitelný, relevantní a časově vymezený). Vhodné je také propojit dosavadně nastavenou strategii společnosti s udržitelnými cíli a zahrnout možné finanční a operativní možnosti zlepšení (5 Steps To Creating An ESG Strategy That Will Impress Investors, c2023). Možnou pomůckou pro nastavení cílů také mohou být otázky: Jaké oblasti udržitelnosti potřebují

zlepšení, jak dlouhé časové období společnost má na splnění zadaných cílů (HOW TO IMPLEMENT AN ESG STRATEGY, c2022).

4. Další krok navazuje na předchozí a měl by představit rámec přístupu k reportování. Jedná se o využívání standardizovaných rámců, které jsou světově uznávané a při jejichž využívání vzniká možnost porovnání společnosti (HOW TO IMPLEMENT AN ESG STRATEGY, c2022). Možnými přístupy, které se zde dají využívat je rámec GRI, který byl už dříve představen a zastává jeden z nejvíce užívaných standardů na světě. Dalšími možnostmi jsou standardy ISSB, SASB a další. Tyto standardy mohou pomoci nejen srovnávat výkonnost společností, ale zároveň držet ucelený rámec pro nefinanční reporting (5 Steps To Creating An ESG Strategy That Will Impress Investors, c2023).
5. Pro předposlední fázi, fázi implementace, je nezbytné propojit cíle v oblasti ESG a udržitelnosti s již nastavenými procesy a praktikami (jakými například jsou interní systémy řízení), které jsou již zavedené. Zde se jedná například o pravidelnou komunikaci s klíčovými osobami řídící a ovlivňující ESG cíle. Dále nastavení vhodné metriky, která bude představovat měřitelné výsledky v oblasti KPI (7 Steps to Develop and Implement an ESG Strategy, c2023).
6. Poslední fází je samotná kontrola a reporting plnění cílů s přehledem nastaveným metrik. Zde je důležité si uvědomit, kdo je cílová skupina reportu, tedy pro koho je nefinanční report určen, a také jakou formou bude uveřejňován, tedy v jakém formátu (ppt., pdf atp.), a v jak časté časové frekvenci (7 Steps to Develop and Implement an ESG Strategy, c2023).

Vhodnými ukazateli pro zhodnocení ESG mohou být takzvané klíčové ukazatele výkonnosti (KPIs). Právě tyto ukazatele mohou pomoci s definicí výkonnosti společnosti v ESG oblastech. Velmi často se při práci s těmito metrikami pracuje s obdobnými rozvahovými základnami, jakými mohou například být: počet zaměstnanců, tržby a jednotky produkce.

Pro energetickou výkonnost, která je pro provoz většiny výrobních společností nezbytná, se nabízí hned několik možných ukazatelů:

1. Celková energetická náročnost společnosti hodnocená v kwh za určité období (suma spotřeby elektrické energie v kwh),
2. Celková energetická náročnost společnosti dělená výnosem (kwh/tržby),
3. Celková energetická náročnost na jednoho zaměstnance (kwh/počet zaměstnanců),

4. Celková energetická náročnost na jednotku produkce (kwh/ celkové množství produkce) nebo
5. Celkové využití obnovitelných zdrojů energie vzhledem k celkové spotřebě energie (obnovitelné kwh/celkově využitě kwh) (KPIs for ESG, b.r.).

Skrze tyto ukazatele lze sledovat energetickou náročnost společnosti společně s její efektivitou a hospodárností. Dále tyto metriky mohou poskytovat informace, kde dochází k nadměrným spotřebám energií a definovat oblasti, ve kterých by se daly zavést úsporná opatření.

Další oblastí, kterou je možné sledovat, je rozdělení druhů energií podle původu, tj. tedy:

1. Využívané množství elektrické energie,
2. Využívané množství zemního plynu,
3. Využívané množství topných olejů nebo
4. Využívané množství solární energie (KPIs for ESG, b.r.).

Tato měření pomáhají společnostem pochopit strukturu využitých energií a závislosti na ní skrze kontroly nákladů při větších cenových výkyvech. Pro sektory s vysokou spotřebou též mohou nabídnout cenné informace pro možná investiční počínání. Příkladem zde může být energetická krize, která nastala v Evropě po ruském útoku na Ukrajinu v roce 2022 a následném válečném konfliktu.

Pro emisní vyhodnocení, které je v Evropské unii zásadní vzhledem k závazné dohodě o uhlíkové neutralitě se dá použít vícero způsobů. Právě standardy ISO 14000 nabízí světově uznávané certifikáty, které v této oblasti mohou pomoci s nefinančním reportingem. Možné způsoby emisního zhodnocení jsou například:

1. Celková uhlíková stopa za období (suma uhlíkové stopy (na základě výpočtu ze sebereportingu),
2. Celková uhlíková stopa za období dělená výnosem (suma CO₂/tržby),
3. Celková uhlíková stopa za období dělená počtem zaměstnanců (suma CO₂/počet zaměstnanců),
4. Celková uhlíková stopa za období na jednotku produkce (suma CO₂/počet produkce) (KPIs for ESG, b.r.) nebo
5. Celková uhlíková stopa na tunu použitého papíru (suma CO₂/použitě tuny papíru) (Responsibility Report 2021, 2021).

Měření uhlíkové stopy pomáhá společnostem sledovat jejich náročnost na skleníkové plyny, které vypouští do ovzduší. Toto měření tak může pomoci společnosti reportovat jejich výsledky v oblasti naplňování Zelené dohody pro Evropu a dalších dohod, ke kterým se nejen Česká republika zavázala. Tato měření tak mohou vést k lepšímu náhledu do společnosti a vydefinování stěžejních oblastí, ve kterých dochází k největší produkci nežádoucích emisí. K tomu je vhodné reportovat dílčím způsobem, tedy aby jednotlivé sledované oblasti byly rozděleny. Při vytvoření podílu celkové sumy CO₂ a vytvořených tržeb nebo EAT může společnost sledovat, jakou uhlíkovou náročnost chod firmy zaujímá vzhledem k vytvořeným finančním prostředkům.

Další vhodným indikátorem pro společnost by mohlo být zahrnutí obnovitelných zdrojů na podílu využití elektrické energie skrze:

1. Celkové množství spotřebované elektrické energie získané z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě (suma spotřeby elektrické energie kwh/využití obnovitelné energie v kwh) nebo
2. Rozdělení energií do jednotlivých částí podle zdroje.

Pro odpadní hospodářství se nabízí využití spotřeby vody a odpadu.

1. Celková spotřeba vody ve společnosti (suma spotřeby vody ze všech částí společnosti; tento indikátor lze navíc opět vztáhnout na počet zaměstnanců, vyprodukovaný zisk nebo k celkové produkci),
2. Nakládání s odpadem (porovnání nově použitých materiálů a materiálu znovupoužitých, celkové množství odpadů a váha recyklovaných a odvezených odpadů na skládku) (Understanding ESG Metrics, c2023) nebo
3. Výpočet množství znovupoužitých materiálů vzhledem k celkovému množství odpadů (množství znovupoužitých materiálů v t/celkové množství odpadu) (Responsibility Report 2021, 2021).

Nakládání s odpadem a zdroji vody je podstatné nejen z hlediska sledování naplňování závazných úmluv, ale zároveň i pro společnost a její okolí. Tato měření mohou pomoci definovat možnosti v oblasti finančních úspor nebo zvýšení efektivity nastavených procesů.

Oblast social se převážně soustředí na problematiku zaměstnanců a oblasti diverzity, bezpečnosti, rovnosti a rovnoprávnosti. Dále tak budou představeny vhodné metriky vedoucí k naplňování ESG a zároveň k lepšímu sledování činnosti společnosti. Tyto

indikátory byly rozděleny do tří skupin dle typu indikátorů. První skupinou jsou indikátory sledující zaměstnance v obecném měřítku, další sledují jejich kvalifikaci a školení, poslední skupinou jsou ukazatele měřící diverzitu.

Obecné zaměstnanecké indikátory

1. Prvním možným indikátorem by mohlo být prosté sledování počtu zaměstnanců na hlavní pracovní poměr se zahrnutím i ostatních zaměstnanců například na zkrácené úvazky nebo dohody;
2. Druhým možným indikátorem pro měření sociální oblasti by mohlo být procento fluktuace zaměstnanců, tedy počet zaměstnanců, kteří ze společnosti odejdou za jeden rok/celkový počet zaměstnanců (KPIs for ESG, b.r.);
3. Pro mzdové porovnání se dále využívá procentuální porovnání průměrných platů ve společnosti s porovnáním průměrných mezd v lokalitě působení společnosti (Measuring Stakeholder Capitalism Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation, 2020);
4. Z hlediska sledování pracovní výkonnosti se často využívá indikátor sledující počet zameškaných hodin zaměstnanců na celém pracovním fondu. Sleduje se tedy počet zameškaných hodin zaměstnanců/celkový dostupný pracovní fond (očistěn o svátky, neděle atp.) (KPIs for ESG, b.r.);
5. Z hlediska pracovního bezpečí se využívá sledování počtu úrazů, na tomto základě se dá vypočítat frekvence úrazů, tj. počet úrazů na 1 milion odpracovaných hodin. Dále například měření nákladů spojených s úrazy nebo
6. V oblasti diskriminace a šikany na pracovišti se jednoduše využívá počet incidentů takového chování, které se ve společnosti za vybrané období vyskytly (Measuring Stakeholder Capitalism Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation, 2020).

Školení a kvalifikace

7. Dalším možným indikátorem je procento trénovaných zaměstnanců za jeden rok, tedy počet školených zaměstnanců v roce/celkovým počtem zaměstnanců,
8. Počítají se také průměrné náklady na trénink jednoho zaměstnance, tedy celkové náklady na školení/celkový počet zaměstnanců (KPIs for ESG, b.r.) nebo
9. V oblasti školení se dále využívá metrika celkového počtu hodin strávených na školeních/počtem zaměstnanců (Measuring Stakeholder Capitalism Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation, 2020).

Diverzita

10. Pro sledování pohlavní diverzity managementu se využívá metrika váhy zastoupení mužů nebo žen na celkovém počtu představitelů managementu (Measuring Stakeholder Capitalism Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation, 2020);
11. Vhodnou metrikou pro sledování zaměstnanců, kterým se blíží odchod do důchodu, je procento zaměstnanců, kteří odejdou do důchodu během příštích 5 let;
12. Sledování věkové struktury zaměstnanců může též pomoci s plánováním lidských zdrojů a vyvarovat se možným nežádoucím situacím. Jedná se tedy o indikátor, při kterém se zaměstnanci rozdělí do intervalů (například 10 let) a sleduje se procento zastoupení počtu zaměstnanců v dané věkové kategorii (KPIs for ESG, b.r.) nebo
13. V oblasti řízení lidských zdrojů se využívá metrika sledování počtu nezaučených zaměstnanců, které si je společnost připravena sama na dané pozici zaučit (Measuring Stakeholder Capitalism Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation, 2020).

Těchto 13 indikátorů se soustředí na sledování měřitelných oblastí v sociálním pilíři. Právě díky těmto indikátorům je možné sledovat vývoj situace společnosti v jednotlivých oblastech jak z hlediska rozložení a struktury zaměstnanců, tak z hlediska schopnosti školit své zaměstnance. Dále také umožňuje sledovat možná rizika v oblastech zvýšené fluktuace zaměstnanců a případné zpozorování generační nerovnováhy. Také však pomáhá sledovat a řídit problematiku úrazovosti a pracovní neschopnosti, které pro firmu mohou znamenat výrobní výpadky, ale také ztrátu finančních prostředků.

Posledním pilířem v oblasti ESG, je pilíř zaměřující se na vedení společnosti, její nastavení etiky a kultury a boje proti korupci. Dále také sleduje vztahy s odběrateli a dodavateli. Následných 8 bodů představuje možné indikátory, které by mohly být pro společnost prospěšné.

1. Antikorupční metrika může být zobrazena celkovým počtem zaměstnanců, které prošli antikorupčním školením s případným výpočtem frekvence případů;
2. Dále náklady, které šly na platbu z důvodu porušení zákonů;

3. Rozvržení platební struktury společnosti včetně jejího vývoje a nastavení (KPIs for ESG, b.r.);
4. Podíl žen a mužů v radě firmy (ESG Key Performance Indicators, 2022);
5. Počet zaškolených zaměstnanců, kteří obdrželi školení v oblasti etiky;
6. Celkový počet vnitřních auditů kvality;
7. Celkový počet oficiálních cest, zpětné vazby nebo
8. Počet stížností za dané období (možné též rozvrhnout vzhledem k zaměstnancům) (KPIs for ESG, b.r.).

Právě reportování a sledování těchto metrik může zlepšit celkovou výkonnost společnosti, řízení rizik, sledování nákladovosti firmy a také zlepšovat vztahy mezi dodavateli, odběrateli a společností samotnou. K tomu může docházet například díky větší transparentnosti a zvyšování důvěryhodnosti firmy. Řízení rizik dále může napomoci včasnému odhalení potenciálních problémů, které se vedení může pokusit eliminovat nebo plně odstranit. V souvislosti s pozitivními dopady na společnost je důležité také možné zvýšení atraktivity firmy a rozšíření portfolia odběratelů.

Dle směrnice CSRD by se měly podniky při svém reportování v oblasti ESG zaměřovat na informace spojené se změnami klimatu (zde hlavně emisní problematika), jejich reakce a přizpůsobování se na klimatickou změnu, vodní hospodářství společnosti, využívání zdrojů a oběhového hospodářství, dále také na oblast znečišťování a biologickou rozmanitost a na ekosystémy (viz CSRD).

Z hlediska reportování směrnice CSRD nejvíce zasáhne velké společnosti, které naplní 2/3 kritérií pro jejich definování. Právě tyto společnosti budou povinny zavádět rozsáhlé uveřejňování jak finančních, tak nyní i nefinančních informací kvantitativní, ale i kvalitativní povahy. Značnou změnou také bude samotná nutnost uveřejňování těchto nefinančních informací ve svých výročních zprávách a nikoli v rámci separátních dokumentů, jak tomu bylo dříve. Malé a střední podniky tak mohou mít zdánlivě jednodušší situaci, když budou pravděpodobně moci reportovat pomocí zjednodušených rámců, což jim může odlehčit od výraznějšího finančního zatížení. Další důraz vznikne na povinnosti auditů, které budou ve funkci kontrolorů společností. Velký vliv na samotné standardy bude mít vedle velikosti firmy také odvětví, ve kterých společnosti působí, jelikož některé ukazatele mohou být použity jen pro určité sektory (Krejčí, c2001 - 2023).

Směrnice CSRD v této oblasti tak obecně vyžaduje vykazování informací ohledně rovnosti mužů a žen na pracovišti, taktéž v oblastech finančního ohodnocení. Dále

začleňování osob se zdravotním postižením, zavádění opatření proti násilí a obtěžování. Dále se společnosti mají soustředit na oblasti dodržování lidských práv, základních svobod a demokratických principů. V oblasti pracovních podmínek navíc reportovat ohledně mzdové politiky, sociálních dialogů, kolektivního vyjednávání atp.

Směrnice CSRD v oblasti řízení vyžaduje, aby společnosti reportovaly ohledně otázek týkajících se orgánů společností ve spojitosti s otázkou udržitelnosti, nastavení vnitřních kontrol pro řízení rizik, nastavení etiky a firemní kultury, boje proti úplatkářství a korupci, také ohledně zapojení zainteresovaných stran v okolí podniku a jejich vlivu na kvalitu vztahů se zákazníky, dodavateli a ostatními stranami v okolí.

Právě kvůli takto rozšířeným oblastem ve směrnici CSRD není možné využívat pouze indikátory pro nefinanční reporting, jelikož není vždy možné využít kvantitativní data, ale je zapotřebí i dat kvalitativních. Pro doplnění indikátorů je tak vhodné uveřejňovat souběžně kvalitativní informace, kde společnost uveřejňuje klíčové informace pomocí seznamování s danou situací a následných komentářů o daných skutečnostech a fungování dané firmy. V praxi by takový postup mohl vypadat tak, že společnost kromě indikátorů spojených s emisemi bude komentovat důvody (ne)navýšení jednotlivých oblastí nebo informovat o významných změnách. V oblastech S a G (jelikož obsahují podstatně menší možnosti pro indikátorové reportování), bude využito tohoto typu reportování pravděpodobně podstatně více. Konkrétními oblastmi, dle již představného rámce Refinitiv, by tak mohl být reporting o dodržování lidských práv, odpovědném marketingu, jak společnost řeší ochranu dat a jakých dosahuje výsledků, či problémů, následovat by mohl i popis pracovních podmínek a bezpečnosti práce. V sekci G je vůbec nejmenší možnost využívání indikátorů, a tak podávání zpráv v podobě textu a popisu většinou představuje hlavní zdroj informací. Zde firma může reportovat o svých záměrech v oblasti plnění ESG a možných postupech. Může reportovat o své struktuře, která je pojená s diverzitou rozhodování, nastavení vedení lidí a jakým způsobem bojuje například proti korupci.

11 Doporučení

Na základě zpracované práce, která představila základní parametry přichozí legislativy (směrnice CSRD) spolu s metodami vyhodnocení naplňování oblastí v rámci ESG, byl vyhodnocen současný stav společnosti SERVISBAL OBALY. V této souvislosti práce dále představí možná doporučení, která by měla společnost připravit na nové legislativní požadavky. Zároveň by doporučení měla zlepšit i fungování společnosti jako takové, z čehož bude firma profitovat.

Prvním krokem pro společnost by měla být příprava implementace ESG strategie do strategie společnosti společně se stanovením SMART cílů v oblasti udržitelnosti a udržitelného rozvoje. Konkrétní postup byl již představen v předchozí kapitole (tj. kapitola 10 a její části). Základem je však identifikace klíčových oblastí společnosti například i za pomoci nástroje tepelné mapy, nastavení cílů na základě silných a slabých stránek, či výběr rámce (např. GRI), dle kterého společnost bude v budoucnu o nefinančních aktivitách reportovat. Pro úspěšné naplňování strategie je nezbytné určit osobu či osoby, které budou za danou oblast zodpovídat. Mělo by se jednat o osobu, která bude mít v dané problematice přehled, pomůže nastavit oblasti reportingu společně s vybranými indikátory a bude dohlížet na tvorbu reportu. Součástí kompetencí by měl být také dohled nad pravidelnými kontrolami a kontrolními mechanismy. Zároveň by mohlo být pro firmu prospěšné nastavení pravidelných „velkých“ reportů na roční bázi, díky čemuž firma naplní legislativní povinnosti, a zároveň by mohla společnost provádět interní reporting v pololetí, který by sloužil ke kontrole průběhu plnění.

Další doporučení se budou vztahovat přímo ke konkrétním oblastem ESG. V rámci první kategorie zaměřující se na životní prostředí společnost sbírá značný počet dat, které lze využít pro nefinanční reporting. Je však nezbytné přetransformovat získaná data do konkrétních indikátorů, které společnost využije v reportech. Tato úprava dat je tak hlavní překážkou mezi aktuálním stavem a naplněním požadavků vyplývajících z nové směrnice. Je však nutné vyčkat na konkrétní znění povinností v této oblasti, které umožní firmě správně nastavit sledované kategorie a konkrétní způsob jejich reportování. Možným doporučením však může být zaměření se na energetickou náročnost, zdroje energií, uhlíkovou stopu, odpadní hospodářství a spotřebu vody.

Pro sociální pilíř ESG je hlavním doporučením začátek měření v této oblasti. Přestože se společnost mnoha sekcím tohoto pilíře věnuje, nedochází ke kvantitativnímu měření a zaznamenávání konkrétních dat, která by byla vhodná pro uveřejňování nefinančních informací. Zároveň však v tomto pilíři společně s environmentálním dosahuje společnost nejvyšší hodnoty v rámci zapojení. Je zde tedy podobné doporučení pouze v podobě úpravy sběru dat a jejich převedení do podoby vhodné k reportingu.

Poslední oblasti, tedy oblasti vedení společnosti, je v rámci společnosti věnována nejmenší pozornost, což je však dané povahou a velikostí firmy. Přesto je však potřeba, aby se společnost zaměřila na vyhodnocování jednotlivých indikátorů i v této oblasti, a to jak kvantitativně, tak kvalitativně. Jednat se může například o oblast ochrany dat, etiky, nezávislosti rady, řízení rizik atp. Tato práce proto v následující části poskytne představení dvou metod napomáhající k lepším výsledkům společnosti v posledním z pilířů ESG. Jedná se o model 360° zpětné vazby a analýzu rizik.

Analýza rizik představuje cennou metodu, která pomáhá s řízením možných rizik a jejich dopadů na dění ve společnosti. Jelikož společnost SERVISBAL OBALY s.r.o. primárně používá SWOT analýzu pro tato řízení, analýza rizik by mohla představovat vhodnou doplňkovou metodu. Samotná metoda stojí na dvou hlavních principech. Prvním principem je stanovení významnosti rizika. Zde se jednotlivé možné problémy společnosti rozdělí mezi pět různých bodů s ohledem na možné dopady na společnost. Hodnotou 5 je označena situace nebo hrozba, která může velmi výrazně ohrozit chod firmy a dovést ji k možnému bankrotu, kolapsu nebo případným ztrátám na životech. Označení číslem 4 (významné) znamená, že okolnost je značně nebezpečná pro chod společnosti z mikro- i makro-ekonomického pohledu. Jedná se převážně o možné finanční ztráty, soudní spory atp. Pro hodnotu 3 jsou vybrána taková rizika, která jsou sice z pohledu firmy významná, ale je možné i přes jejich výskyt dále fungovat, možným příkladem můžou být poklesy tržeb atp. Pro začlenění do úrovně 2 (nevýznamné) musí rizika splňovat, že sice omezují nebo lehce ovlivňují chod, ale neznamenají žádné větší problémy (např.: zpoždění výroby). Posledním bodem je označení 1 (zanedbatelné) zaznamenávající situaci, kdy je zde sice patrný negativní dopad rizika na společnost, nejedná se ovšem o zásadní efekt.

Dále se pokračuje s definováním možných pravděpodobností výskytu rizika. Opět je využita škála od 5 do 1 na základě pravděpodobnosti. Hodnota 5 je znovu použita pro největší význam, tedy situaci, kdy téměř 100% jistota, že dojde k dané situaci.

Ohodnocení rizika bodem 4 znamená, že je značná pravděpodobnost výskytu daného rizika. Kategorie 3, zastává situaci, kdy je možné že k danému naplnění rizika za určitých podmínek dojde. U označení 2 je výskyt sice možný, ovšem víceméně nepravděpodobný. Posledním bodem 1 se označují rizika vyloučená ve smyslu velmi malé až žádné pravděpodobnosti dané události.

Možné výsledky se mezi sebou dále násobí a vzniká tak vzorec:

$$\text{riziko} = \text{pravděpodobnost výskytu rizika} * \text{dopady rizika} \text{ (Střelec, b.r.)}$$

Na tomto základě se vytvoří tabulka rozložení (viz níže), které lze rozdělit do tří stupňů. Těmito třemi stupni se hodnotí významnost rizika z pohledu společnosti. Vysoké riziko se většinou znázorňuje rudě (součin většinou 16 a vyšší). Pro střední významnost se využívá oranžová barva pro výslednou hodnotu v rozmezí 12 až 16 bodů. Toto vyznačení představuje pro firmu relativně závažnou významnost. Pro nízkou významnost se využívá béžová, a to pro rozmezí do 12 bodů. Významnost v tomto případě je nezávažná (Střelec, b.r.).

OBRÁZEK 6: ANALÝZA RIZIK

Dopady rizika	5	5	10	15	20	25	vysoká
	4	4	8	12	16	20	
	3	3	6	9	12	15	střední
	2	2	4	6	8	10	nízká
	1	1	2	3	4	5	
		1	2	3	4	5	
		Pravděpodobnost výskytu rizika					

(Střelec, b.r.)

Druhou možnou inovací pro společnost by mohlo být zavedení uceleného systému získávání zpětné vazby. Tímto možným systémem by mohla být 360° zpětná vazba rozšířená o anonymní schránku pro zaměstnance, do které by zaměstnanci mohli vkládat možná citlivá oznámení nebo problémy. V případě anonymní schránky bude zcela jistě docházet k nevhodným nebo neopodstatněným oznámením, nicméně by

se zde mohl objevit nějaký podstatný problém, se kterým se zaměstnanci potýkají. Pro 360stupňovou zpětnou vazbu je typické, že zpětná vazba je tvořena více účastníky kolem pracujícího jednotlivce. Zpravidla tak zpětnou vazbu neposkytuje pouze vedoucí, ale je zároveň tvořena podřízenými, kolegy, případně i dalšími zainteresovanými stranami, se kterými přichází daný zaměstnanec do kontaktu, jako jsou dodavatelé nebo odběratelé. Posledním článkem do skládačky bývá sebehodnocení (360° zpětná vazba, c2023).

Tento typ zpětné vazby je rozdělen do několika fází:

1. Komunikace – vysvětlení problematiky zaměstnancům,
2. Nominace hodnotitelů – výběr hodnotitelů ve společnosti,
3. Kompetence – vytvoření hodnotícího rámce,
4. Sběr dat – sbírání dat pomocí komunikace například skrze dotazování,
5. Výsledná zpráva – zpracování výsledné zprávy pro individuální osobu,
6. Práce s výstupy – konzultace výstupů s danou osobou, aby nedošlo k možným nedorozuměním a
7. Opakování – na základě vhodnosti provádět měření zpětné vazby znovu (Kočárová, 2020).

Při využívání této metody je ovšem také nutné umět pracovat s danými výstupy získaných během získávání zpětné vazby. Jelikož se jedná o relativně rozsáhlý systém a také rozsah získaných zpětných vazeb je pro každého zaměstnance významný, je také třeba vhodně interpretovat výsledky a zahrnout možná zkrslení, která se mohou vyskytovat. Možným případem může být zaměstnanec, který se značně vychválí (na základě sebehodnocení), což se může dostat do výrazného konfliktu s hodnocením od vedoucího, který by měl zaměstnance méně v oblibě.

12 Závěr

Tato práce si kládla za cíl představit a popsat hlavní myšlenky udržitelnosti a udržitelného rozvoje a zhodnotit naplňování budoucích legislativních požadavků v rámci vybrané společnosti SERVISBAL OBALY, s.r.o. V teoretické části práce proto nejprve byl představen základní náhled do problematiky udržitelnosti a udržitelného rozvoje společně s historickým kontextem a popsáním nejzásadnějších milníků pojících se s touto oblastí. Představeny také byly hlavní myšlenkové proudy a iniciace, které během tohoto značného rozmachu vznikaly. Stěžejní částí je představení konceptu ESG a jeho základních principů, které jsou podstatné pro další směřování práce. Následně byly představeny nejzásadnější legislativní dokumenty, které budou přímo ovlivňovat vybranou společnost.

V návaznosti na teoretickou část, která poskytla úvodní náhled do problematiky, byla věnována pozornost praktické části, která nejprve představila společnost jako takovou v podobě obchodního modelu, jejích aktivit a strohé historie, v kombinaci s jejími dosavadními aktivitami ve stěžejní oblasti ESG. Následně byla využita diferenční analýza pro hlubší pochopení aktuální situace společnosti skrze čtyři základní kroky analýzy. V této analýze bylo zhodnocena dosavadní naplněnost informací, které má společnost k dispozici a o které se zajímá. Následně byly představeny konkrétní kroky pro možný přístup k implementaci společně s představením konkrétních indikátorů, které by společnosti mohly zaručit správné nastavení ESG reportingu. Nakonec v rámci praktické části byla věnována pozornost představení možných inovativních kroků. Prvním z nich je zavedení analýzy rizik do společnosti a druhým vytvářením tzv. 360° zpětné vazby.

V závěru je nutné podotknout, že se společnost nachází v poměrně dobré výchozí pozici vzhledem k jejím cílům a povinnostem stanovených ve směrnici CSRD. Již aktuální aktivity společnosti v oblasti udržitelnosti z větší části naplňují povinnosti spojené s reportováním o nefinančních informacích. Stěžejním bodem pro společnost bude implementace ESG do své strategie a zahájení měření jednotlivých indikátorů společně s přípravou vzoru pro jejich implementování. Velká část již měřených informací může být využita pro nefinanční reporting.

V rámci zpracování praktické části byly představeny tři výzkumné otázky:
Vo₁: Je dosavadní nefinanční reportování společnosti SERVISBAL OBALY s.r.o.

dostatečné pro plnění povinnosti reportingu dle směrnice CSRD v roce 2026? Na tuto otázku již bylo během psaní praktické části odpovězeno. Stěžejním faktem zůstává, že společnost prozatím nespádala pod směrnici NFRD, která zavazovala velké společnosti reportovat o svých nefinančních informacích. Z těchto důvodů je nutné otázku vyhodnotit tak, že dosavadní míra reportování nefinančních informací dostatečná není, ale společnost se skrze svou vlastní iniciativu zaměřuje na většinu zásadních oblastí pro splnění podmínek o nefinančním reportování. Zároveň společnost může z větší části využít data, která může relativně snadno získávat. Přesto bude nucena vyvinout značné úsilí pro tvorbu svého vlastního rámce reportování společně s propojením stávající strategie s ESG strategií a jejím směřování. Stěžejní částí také bude nastavení vlastních ESG cílů, kterým se bude společnost chtít věnovat a zlepšovat je.

Další stanovená výzkumná otázka zněla: Jaká je úroveň dosavadně měřených dat ve společnosti? V návaznosti na předchozí výzkumnou otázku již společnost sleduje téměř dostatečné množství oblastí pro nefinanční reporting, které by mohly naplňovat potřeby dle CSRD směrnice. Nutností zde ovšem bude transformace dat, se kterými společnost pracuje do lépe uchopitelného a zpracovatelného konceptu. Z hlediska jednotlivých oblastí ESG společnost dosahuje v prvních dvou oblastech velmi dobrých výsledků při porovnání s šablonou Refinitiv a pouze v poslední oblasti lehce přesahuje hranici 50 %. Vhodné by tedy bylo zaměřením se více na poslední oblast vedení společnosti. Na základě tohoto zjištění bylo v poslední části práce doporučena a představena analýza rizik, která by společnosti mohla pomoci v kontrole a vyhodnocování rizik, a zavedení 360stupňové zpětné vazby, což by také posílilo její hodnoty v poslední oblasti ESG, tedy oblasti governance.

V souvislosti s poslední výzkumnou otázkou (Jaké jsou vhodné kvantitativní i kvalitativní indikátory pro vybranou společnost v rámci plnění ESG?) byly představeny indikátory v samostatné sekci praktické části. Z hlediska zaměření společnosti a její velikosti je nejzásadnější sledovat okruhy spojené s energiemi (jejich spotřebu, složením atp.), uhlíkovou stopou (jakožto jedna z nejsledovanějších oblastí i z hlediska Zelené dohody pro Evropu), odpadu a vody. Výroba společnosti je téměř bezodpadní a bezemisní, a bylo by tak vhodné o tom patřičně informovat. V další oblasti se nabízí možnost sledování problematiky zaměstnanců a jejich spokojenosti, jejich fluktuace, míra školení a například úrazovost a s ní spojené dodatečné náklady. V poslední oblasti by bylo vhodné sledovat celkovou problematiku diverzity, dále vnitřní

nastavení ochranných parametrů (například audity kvality a poruchovost), počet stížností různého typu a také antikorupční problematiku měřenou dodatečnými náklady nebo počet školení z hlediska kybernetické bezpečnosti.

Zavedení povinnosti nefinančního reportování může mít výraznější dopad na malé a střední podniky, kterých se však tato povinnost bude proto týkat až o dva roky později oproti velkým společnostem. Tyto malé a střední podniky se tak u větších firem mohou inspirovat. Sledovaná společnost má již teď vhodné postavení pro zavedení potřebného nefinančního reportingu, jelikož již nyní sleduje významné množství možných indikátorů. Důležité pro tuto oblast bude také zveřejnění potřebných povinných indikátorů spolu s konkrétními hladinami pro úspěšné splnění. Je tedy potřeba, aby se tímto tématem i nadále zabývala odborná literatura, jelikož se jedná o téma, které bude aktuální i v následujících letech a je nepravděpodobné, že by se směřování v tomto ohledu výrazně proměnilo.

Seznam zdrojů

Literatura

CLEMENTINO, E. a PERKINS, R. *How Do Companies Respond to Environmental, Social and Governance (ESG) ratings? Evidence from Italy*. Journal of business ethics. Dordrecht: Springer Netherlands, 2021, 171(2), 379-397 . ISSN 0167-4544

DUQUE, E. *Environmental, Social and Governance (ESG) Scores and Financial Performance of Multilatinas: Moderating Effects of Geographic International Diversification and Financial Slack*. Journal of business ethics. 2021, 168(2), 315-334

HENISZ, Witold, Tim KOLLER a Robin NUTTALL, 2019. *Five ways that ESG creates value*. McKinsey Quarterly. McKinsey & Company.

Hodnotící zpráva 2021, 2022. Dobruška: SERVISBAL OBALY.

HYRŠLOVÁ, Jaroslava, 2009. *Účetnictví itelného rozvoje podniku*. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu. ISBN ISBN978-80-86730-47-9.

JITMANEEROJ, B. *Reform priorities for corporate sustainability*. Management decision. London: Emerald Group Publishing, 2016, 54(6), 1497-1521. ISSN 0025-1747.

KAŠPAROVÁ, Klára a Vilém KUNZ, 2013. *Moderní přístupy ke společenské odpovědnosti firem a CSR reportování*. Praha: Grada. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4480-3.

KOUDELKOVÁ, P. 2022. *Společenská odpovědnost firem a organizací: udržitelně o udržitelnosti (Vydání I)*. Ekopress.

KRAUSE, Josef, 2019. *Podniková environmentální strategie*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-560-6.

KŘEČKOVÁ KROUPOVÁ, Z. 2018. *Udržitelnost v ČR v kontextu vývoje v pokrizovém období*. Oeconomica, nakladatelství VŠE.

KULHAVÝ, Viktor, 2012. *Zlepšování a environmentální inovace v podniku*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6158-3.

KUNZ, Vilém, 2012. *Společenská odpovědnost firem*. Praha: Grada. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3983-0.

MEZŘICKÝ, Václav, 2005. *Environmentální politika a udržitelný rozvoj*. Praha: Portál.

PAVLÍK, Marek a Martin BĚLČÍK, 2010. *Společenská odpovědnost organizace: CSR v praxi a jak s ní dál*. Praha: Grada. Management (Grada). ISBN 978-80-247-3157-5.

PÉREZ, Lucy, Dame Vivian HUNT, Hamid SAMANDARI, Robin NUTTALL a Krysta BINIEK, 2022. *Does ESG really matter—and why?*. McKinsey Quarterly. McKinsey Sustainability.

PTÁČEK, Josef, Ondřej KLOUČEK a Ladislav HORČIČKA, 2008. *15 let společnosti Servisbal Obaly: a stručná historie podnikání v Dobrušce 1870-1948*. Dobruška: Expedice F.L. Věka.

SEKNIČKA, Pavel a Anna PUTNOVÁ, 2016. *Etika v podnikání a hodnoty trhu*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5545-8.

Servisbal blog: zpravodaj společnosti servisbal, 2022. 2. Dobruška: SERVISBAL OBALY.

Servisbalíček, 2022. Dobruška: SERVISBAL OBALY.

TETŘEVOVÁ, Liběna, 2017. *Společenská odpovědnost firem společensky citlivých odvětví*. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0285-3.

WAAS, T., A. VERBRUGGEN a T. WRIGHT, 2010. *University research for sustainable development: definition and characteristics explored*. Journal of Cleaner Production. 1999, 18(7), 629-636. ISSN 09596526. Dostupné z: doi:10.1016/j.jclepro.2009.09.017

ZADRAŽILOVÁ, D. a kol., 2010. *Společenská odpovědnost podniků – transparentnost a etika podnikání*. Praha: C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-192-5.

Internetové zdroje

ABSON, David J., Joern FISCHER, Julia LEVENTON, et al., 2017. *Leverage points for sustainability transformation*. *Ambio* [online]. 46(1), 30-39 [cit. 2023-03-16]. ISSN 0044-7447. Dostupné z: doi:10.1007/s13280-016-0800-y

Agenda 2030, c2008–2023. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/agenda__2030

BROCK, Cathrine, c1995 - 2023. *How to Develop an ESG Strategy*. <https://www.fool.com/> [online]. Alexandria: The Motley Fool, 2023 [cit. 2023-

04-14]. Dostupné z: <https://www.fool.com/investing/stock-market/types-of-stocks/esg-investing/esg-strategy/>

Cíle udržitelného rozvoje b.r. *United Nations: Informační centrum OSN v Praze* [online]. Praha: UNIC Praha [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/>

Convention on Biological Diversity [online]. CBD Secretariat [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.cbd.int/>

Co je ESG a proč je důležité? [online], 2022. Praha: Digital First Marketing Group [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://csr.dcz/co-je-esg-a-proc-je-dulezite/>

Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, Stockholm 1972.

Disadvantages Of Social Responsibility, 2021. In: *HARAPPA* [online]. Harappa Learning Private [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://harappa.education/harappa-diaries/disadvantages-of-social-responsibility/>

Dostupné a čisté energie b.r. *OSN Česká Republika* [online]. Praha: UNIC Praha [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/dostupne-a-ciste-energie/>

Důstojná práce a ekonomický růst b.r. *OSN Česká Republika* [online]. Praha: UNIC Praha [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/dustojna-prace-a-ekonomicky-rust/>

Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy b.r. *United Nations Sustainable Development Goals* [online]. New York: United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/energy/>

ESG Governance: What it is, Examples & Best Practices, c2023. *Brightest* [online]. New York: Brightest [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.brightest.io/esg-governance?fbclid=IwAR3qW8XQ49NWg0enqxxKiOmc9FPFw0n11FKOEzrF75ZiYOfM0NN7bX7PoCs>

ESG Key Performance Indicators, 2022. Paříž: Sanofi.

ESG V KOSTCE #2: NEFINANČNÍ REPORTING – JAK PŘETAVIT POVINNOST V PŘÍLEŽITOST?, 2022. *Bureau Veritas* [online]. Bureau Veritas [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:

<https://www.bureauveritas.cz/newsroom/esg-v-kostce-2-nefinancni-reporting-jak-pretavit-povinnost-v-prilezitost>

Fact Sheet: An Adjustment to Global Poverty Lines, 2023. *The World Bank* [online]. 1818 H Street, NW Washington, DC 20433 USA: The World Bank Group, 2022 [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.worldbank.org/en/news/factsheet/2022/05/02/fact-sheet-an-adjustment-to-global-poverty-lines#3>

FENGLER, Wolfgang, Homi KHARAS a Juan CABALLERO, 2022. The forgotten 3 billion. In: *Brookings* [online]. Washington, DC: The Brookings Institution [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.brookings.edu/blog/future-development/2022/10/21/the-forgotten-3-billion/>

Festival F. L. Věka [online], c2023. Dobruška: Spolek F. L. Věka [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.mhf-vek.cz/>

Goal 1: End poverty in all its forms everywhere b.r.. *Sustainable Development Goals* [online]. United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/poverty/>

Goal 1: No poverty, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/no-poverty>

Goal 2: Zero Hunger b.r. *Sustainable Development Goals* [online]. United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/hunger/>

Goal 3: GOOD HEALTH AND WELL-BEING, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/good-health>

Goal 4: QUALITY EDUCATION, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/quality-education>

Goal 5: GENDER EQUALITY, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/gender-equality>

Goal 6: CLEAN WATER AND SANITATION, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/clean-water-and-sanitation>

Goal 6: Ensure access to water and sanitation for all b.r. *United Nations Sustainable Development Goals* [online]. New York: United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/water-and-sanitation/?fbclid=IwAR2EPdipNgLT4UhQgtgzREiFOx2ZRA7dH7N-ZbhzLKHbxM4WJW-ivzBNnFI>

Goal 7: AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/affordable-and-clean-energy>

Goal 9: Build resilient infrastructure, promote sustainable industrialization and foster innovation b.r. *United Nations Sustainable Development Goals* [online]. New York: United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/infrastructure-industrialization/>

Goal 9: INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/industry-innovation-and-infrastructure>

Goal 11: Make cities inclusive, safe, resilient and sustainable b.r. *United Nations Sustainable Development Goals* [online]. United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/>

Goal 11: SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/sustainable-cities-and-communities>

Goal 12: RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION, c2023. *United Nations Sustainable Development Goals* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/responsible-consumption-and-production>

Goal 13: CLIMATE ACTION, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/climate-action>

Goal 13: Take urgent action to combat climate change and its impacts b.r. *United Nations Sustainable Development Goals* [online]. New York: United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/climate-change/>

Goal 14: Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources b.r. *United Nations Sustainable Development Goals* [online]. New York: United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/oceans/>

Goal 14: LIFE BELOW WATER, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/below-water>

Goal 15: LIFE ON LAND, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/life-on-land>

Goal 16: PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/peace-justice-and-strong-institutions>

Goal 16: Promote just, peaceful and inclusive societies b.r. *United Nations Sustainable Development Goals* [online]. New York: United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/peace-justice/>

Goal 17: PARTNERSHIPS FOR THE GOALS, c2023. *United Nations Development Programme* [online]. New York: United Nations Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals/partnerships-for-the-goals>

GRIEGER, Andreas. Only One Earth: Stockholm and the Beginning of Modern Environmental Diplomacy. In: *The Environment & Society Portal* [online]. 2012 [cit. 2023-03-16]. 2199-3408. Dostupné z: <https://www.environmentandsociety.org/arcadia/only-one-earth-stockholm-and-beginning-modern-environmental-diplomacy>

High-level meeting on the Millennium Development Goals: 22-25 September 2008, New York, b. r. *United Nations* [online]. United Nations [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/conferences/environment/newyork2008>

HOW TO IMPLEMENT AN ESG STRATEGY, c2022. *Nqa GLOBAL CERTIFICATION BODY* [online]. Bangalore: NQA, 2022 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.nqa.com/en-gb/resources/blog/november-2022/implement-an-esg-strategy>.

Indeed [online], c2023. Austin: Indeed [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://cz.indeed.com/?from=gnav-title-webapp>

INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION, 2018. *Discovering ISO 26000*. Ženeva: ISO. ISBN 978-92-67-10973-2. Dostupné také z: <https://www.iso.org/files/live/sites/isoorg/files/store/en/PUB100258.pdf>

INTERNATIONALLY INDEPENDENT MEMBERS: IN THE EUROPEAN NETWORK FOR LOCAL CHAMPIONS., c2023. In: *Pack Synergy* [online]. Ravensburg: PACKSYNERGY® [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.packsynergy.com/members/>

ISO b.r. [online]. Ženeva: ISO [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.iso.org/home.html>

KEINER, Marco, 2005. *History, definition(s) and models of sustainable development*. Curych: ETH Zürich. Dostupné z: doi:10.3929/ethz-a-004995678

KIELMAS, Maria, 2019. Pros & Cons of Corporate Social Responsibility. In: *Chron* [online]. Hearst [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://smallbusiness.chron.com/pros-cons-corporate-social-responsibility-56247.html>

Kjótský protokol, c1998-2023. In: *EUR-Lex* [online]. European Union [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:kyoto__protocol

Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu, c2008–2023. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/kjotsky__protokol

KOČÁROVÁ, Darja, 2020. 360 stupňová zpětná vazba jako metoda hodnocení pracovníků. *Psychologie pro každého* [online]. Brno [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:

<https://psychologieprokazdeho.cz/360-stupnova-zpetna-vazba-jako-metoda-hodnoceni-pracovniku/>

KPIs for ESG: A Guideline for the Integration of ESG into Financial Analysis and Corporate Valuation b.r. Frankfurt: THE EUROPEAN FEDERATION OF FINANCIAL ANALYSTS SOCIETIES.

KREISEL, Deanna K., 2018. Sustainability. *Victorian Literature and Culture* [online]. B.m.: Cambridge University Press, vol. 46, nos. 3-4, pp. 895–900. Retrieved z: doi:10.1017/S1060150318001134

KREJČÍ, Jaroslav, c2001 - 2023. Firmy budou muset psát ESG reporty. Mohou tím získat konkurenční výhodu, říká partnerka EY. *E75* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER, 2023 [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/byznys/ostatni/firmy-budou-muset-psat-esg-reporty-mohou-tim-ziskat-konkurencni-vyhodu-rika-partnerka-ey-1397237>

Kritéria udržitelného obalu: Jaká je tedy cesta k udržitelnému obalu?, c2022. *Servisbal ekologie* [online]. Dobruška: Servisbal Obaly [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: https://www.servisbal.cz/ekologie/kriteria-udrzitelneho-obalu/?_gl=1*_4now22*_up*MQ..

London Benchmarking Group, c2023. *CSI Solutions* [online]. CSI Solutions [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.csisolutions.co.za/lbg-model.php>

MDG Summit Bulletin: A report of the High-level Plenary Meeting of the 65th Session of the UN General Assembly on the Millennium Development Goals (MDGs), 2010. e International Institute for Sustainable Development (IISD).

Measuring Stakeholder Capitalism Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation: WHITE PAPER, 2020. Geneva: World Economic Forum.

Méně nerovností: 10. Snížit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi b.r. *OSN Česká Republika* [online]. Praha: UNIC Praha [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/mene-nerovnosti/>

Millennium Development Goals: (MDGs), c2023. *World Health Organization* [online]. Geneva: WHO, 2018 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/millennium-development-goals-\(mdgs\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/millennium-development-goals-(mdgs))

Millennium Summit: 6-8 September 2000, New York, b. r. *United Nations* [online].
United Nations [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:
<https://www.un.org/en/conferences/environment/newyork2000>

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU): o obalech a obalových odpadech, o změně nařízení (EU) 2019/1020 a směrnice (EU) 2019/904 a o zrušení směrnice 94/62/ES, 2022. In: . Brusel: Úřední věstník Evropské unie.

Odpovědná výroba a spotřeba: 12. Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu b.r. *OSN Česká Republika* [online]. Praha: UNIC Praha [cit. 2023-03-18]. Dostupné z:
<https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/odpovedna-vyroba-a-spotreba/>

O nás: Obaly lusknutím prstu aneb moře obalů pro klidnou plavbu, c2018. *Eobaly.cz* [online]. Dobruška: Servisbal Obaly [cit. 2023-03-20]. Dostupné z:
<https://www.eobaly.cz/o-nas>

Pařížská dohoda, c2008–2023. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:
https://www.mzp.cz/cz/parizska__dohoda

Pařížská dohoda o změně klimatu, c2023. *Evropská rada a Rada Evropské unie* [online]. Brusel: Evropská unie [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:
<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/climate-change/paris-agreement/#what>

PEZZEY, John, 1992. *Sustainable Development Concepts: An Economic Analysis*. 2nd. 1818 H Street, N.W. Washington, D.C. 20433, U.S.A.: The International Bank for Reconstruction and Development/THE WORLD BANK. ISBN 0-8213-2278-8.

PLAUT, Alison, 2022. What Is an ESG Rating?. In: *The Motley Fool* [online]. The Motley Fool [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.fool.com/investing/stock-market/types-of-stocks/esg-investing/esg-rating/>

President of the General Assembly's Special Event towards Achieving the Millennium Development Goals: 25 September 2013, New York, b. r. *United Nations* [online]. United Nations [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:
<https://www.un.org/en/conferences/environment/newyork2013>

Promote inclusive and sustainable economic growth b.r., employment and decent work for all. *United Nations Sustainable Development Goals* [online]. New York: United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z:

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/economic-growth/>

Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2022: Průměrná mzda klesla reálně o 6,7 % b.r. *Český statistický úřad* [online]. Praha: [Český statistický úřad], 2023 [cit. 2023-04-16].

Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2022>

QUALITY EDUCATION b.r. *United Nations Sustainable Development* [online]. New York: United Nations [cit. 2023-03-18]. Dostupné z:

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/education/>

Rainforest: ecosystem, c2023. In: *Britannica* [online]. Encyclopædia Britannica [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/science/rainforest>

RAJAN, Qayyum, 2022. WHERE DID THE TERM ESG COME FROM ANYWAY?. *ESG Analytics* [online]. Vancouver: ESG Analytics [cit. 2023-03-18]. Dostupné z:

<https://www.esganalytics.io/insights/where-did-the-term-esg-come-from-anyway>

Ratingové agentury [online], c1996-2023. In: . Praha: Economia [cit. 2023-03-18].

Dostupné z: <https://hn.cz/tagy/ratingove-agentury-124303>

Responsibility Report 2021: PCA, 2021. Lake Forest, USA: Packaging Corporation of America.

Rio+20 Earth Summit: campaigners decry final document, c2023. *The*

Guardian [online]. Londýn: Guardian News & Media, 2012 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/environment/2012/jun/23/rio-20-earth-summit-document>

Rovnost mužů a žen b.r. *OSN Česká Republika* [online]. Praha: UNIC Praha [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/rovnost-muzu-a-zen/>

ŘEZÁČOVÁ, Nikola, 2022. Zelená dohoda pro Evropu: aktuální stav. *Euroskop* [online]. Úřad vlády České republiky [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:

<https://euroskop.cz/2022/03/24/zelena-dohoda-pro-evropu-aktualni-stav/>

SA 8000: CERTIFIKACE – SOCIÁLNÍ ODPOVĚDNOST, c2023. *SGS Česká republika* [online]. Bedminster: Société Générale de Surveillance [cit. 2023-03-18]. Dostupné z:

<https://www.sgsgroup.cz/cs-cz/sustainability/social-sustainability/audit-certification-and-verification/sa-8000-certification-social-accountability>

SDG 10: Reduce inequality within and among countries b.r. *UN WOMEN*[online]. New York: UN Women [cit. 2023-03-18]. Dostupné z:

<https://www.unwomen.org/en/news/in-focus/women-and-the-sdgs/sdg-10-reduced-inequalities>

SDGs: CO JSOU CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE (SDGs) b.r.. *Asociace společenské odpovědnosti*[online]. Praha: Asociace společenské odpovědnosti (A-CSR) [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdgs/>

SEI & CEEW, 2022. *Stockholm+50: Unlocking a Better Future*.

Stockholm Environment Institute. Dostupné z: doi:10.51414/sei2022.011

SERVISBAL, 2022. *Výroční zpráva 2021*. Dobruška: Servisbal.

Servisbal: Kdo balí se Servisbalem?, c2020. *Servisba*[online]. Dobruška: Servisbal Obaly [cit. 2023-03-20]. Dostupné z:

https://www.servisbal.cz/reference/?_gl=1*3x2uz9*_up*MO..&gclid=EAlaIQobChMI9cjr7sTR_QIVEZBoCR2BUQnREAAAYASAAEgl3FfD_BwE

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU), 2022. In: . Štrasburk: Úřední věstník Evropské unie, ročník 65, 2022/2464. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2464&from=EN>

Stockholm+50 issues call for urgent environmental and economic transformation, 2022. In: *United Nations*[online]. United Nations [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: https://news.un.org/en/story/2022/06/1119732?fbclid=IwAR2Qvu4o_UkTfXndESqHKMB7h8CkWtjEHsxFUPb8GqBhzjrm_Dm2h6cGAro

STŘELEČ, Jiří, b.r. ANALÝZA RIZIK. *Vlastní cesta*[online]. Brno [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.vlastnicesta.cz/metody/analyza-rizik-risk/>

Summary report, 20–22: High-level Plenary Meeting of the 65th Session of the UNGA on the Millennium Development Goals (MDGs), c1992-2021. *ISSD: Earth Negotiations Bulletin*[online].

Sustainable development goals: What are the Sustainable Development Goals?, c2023. *United Nations Development Programme*[online]. New York: United Nations

Development Programme [cit. 2023-03-18]. Dostupné z:
<https://www.undp.org/sustainable-development-goals>

Sustainably manage forests, combat desertification, halt and reverse land degradation, halt biodiversity loss b.r. *United Nations Sustainable Development Goals* [online]. New York [cit. 2023-03-18]. Dostupné z:
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/>

The Top 7 Sustainability Reporting Standards in 2023, 2023. *Brightest* [online]. New York: Brightest [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.brightest.io/sustainability-reporting-standards>

The 2005 World Summit, c2022. *United Nations Population Fund* [online]. New York: UNFPPA, 14.07. 2005 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:
<https://www.unfpa.org/events/2005-world-summit>,

Tři desetiletí obalové udržitelnosti, c2022. *Servisbal ekologie* [online]. Dobruška: Servisbal Obaly [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: https://www.servisbal.cz/ekologie/tri-desetileti-obalove-udrzitelnosti/?_gl=1*1ck0bhu*_up*MQ..

Udržitelný rozvoj, c2008–2023. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Ministerstvo životního prostředí [cit. 2023-03-15]. Dostupné z:
https://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj

Understanding ESG Metrics: What is an ESG metric?, c2023. *Novisto* [online]. Montreal, Canada: Novisto, 10.5.2022 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:
<https://novisto.com/understanding-esg-metrics-definition-examples/>

United Nations Conference on Environment and Development: Rio de Janeiro, Brazil, 3-14 June 1992, b. r. *United Nations* [online]. United Nations [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/conferences/environment/rio1992>

United Nations Conference on Sustainable Development: 20-22 June 2012, Rio de Janeiro, b. r. *United Nations* [online]. United Nations [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/conferences/environment/rio2012>

United Nations Conference on the Human Environment: 5-16 June 1972, Stockholm, b. r. *United Nations* [online]. United Nations [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/conferences/environment/stockholm1972>

United Nations Summit on Sustainable Development: 25-27 September 2015, New York, b. r. *United Nations* [online]. United Nations [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/conferences/environment/newyork2015>

Úmluva OSN o boji proti desertifikaci v zemích postižených velkým suchem nebo desertifikací, zvláště v Africe, c2008–2023. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/umluva_osn_o_boji_proti_desertifikaci_afrika

Víra ve vlnitou lepenku: Je ekologická, výborně chrání výrobky a skvěle se s ní pracuje., c2022. *Servisbal ekologie* [online]. Dobruška: Servisbal Obaly [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: https://www.servisbal.cz/ekologie/vira-ve-vlnitou-lepenku/?_gl=1*8y45x6*_up*MQ..

VRBA, Dalibor, c2020. Servisbal: Patříme do obalové sítě Packsynergy. *Servisbal* [online]. Dobruška: Servisbal Obaly, 12.dubna 2021 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: https://www.servisbal.cz/patrimedobalove-site-packsynergy/?_gl=1*1iamsux*_up*MQ..&gclid=EALalQobChMI9cjr7sTR_QIVEZBoCR2BUQnREAYASAAEgl3FD__BwE

Washington DC, United States 2008. *OECD: BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES* [online]. Paříž: Organisation for Economic Co-operation and Development [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/g20/summits/washington-dc/>

What is Corporate Governance? b.r. *ESG the Report* [online]. [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: https://www.esgthereport.com/what-is-esg/the-g-in-esg/what-is-corporate-governance/?fbclid=IwAR2EL-Ubdm246ZzXdw__OOPakDTZIF7-oEMeeF7CKVGjtp1ie__snZascEs1g

What is ESG: a guide for businesses, c2023. *British Business Bank* [online]. British Business Bank [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://www.british-business-bank.co.uk/finance-hub/business-guidance/sustainability/what-is-esg-a-guide-for-smaller-businesses/>

What is R2P?: WHAT IS THE RESPONSIBILITY TO PROTECT AND WHY DO WE NEED IT?. *Global Centre for Responsibility to Protect* [online]. New York, 14.1. 2021 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.globalr2p.org/publications/the-responsibility-to-protect-a-background-briefing/>

Winnipeg: IISD, 2010 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://enb.iisd.org/events/high-level-plenary-meeting-65th-session-unga-millennium-development-goals-mdgs/summary> World Summit 2005: 14-16 September 2005, New York, b. r. *United Nations* [online]. United Nations [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/conferences/environment/newyork2005>

WSSD: World Summit on Sustainable Development (2002), c1992-2021. *International Institute for Sustainable Development* [online]. Winnipeg: IISD [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://enb.iisd.org/negotiations/world-summit-sustainable-development-2002-wssd>

Zelená dohoda pro Evropu: Snaha stát se prvním klimaticky neutrálním kontinentem, c1995-2023. *Evropská komise* [online]. Evropská unie [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_cs

Život na souši b.r. *OSN Česká Republika* [online]. Praha: UNIC Praha [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/zivot-na-sousi/>

5 Steps To Creating An ESG Strategy That Will Impress Investors, c2023. *Euronext Corporate Services* [online]. Amsterdam: Euronext, 2022 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.corporateservices.euronext.com/blog/esg/how-to-create-esg-strategy>

7 Steps to Develop and Implement an ESG Strategy, c2023. *Antea group* [online]. New York: Antea Group, 2021 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://us.anteagroup.com/news-events/blog/develop-and-implement-an-esg-strategy>

10 let firmy Servisbal obaly s.r.o, 2003. Dobruška: Expedice F.L. Věka.

30 let 1993 - 2023: 30 let Nápaditých řešení ve světě obalů, c2020. Dobruška: Servisbal Obaly [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: https://www.servisbal.cz/o-nas/?_gl=1*144b98u*_up*MQ..&gclid=EAlaIqobChMI9cjr7sTR__QIVEZBoCR2BUQnREAAYASAAEgl3FfD__BwE

360° zpětná vazba: Komplexní a strukturovaná forma zpětné vazby zaměstnancům [online], c2023. [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.360zpetnavazba.cz/>

1972: *UN Conference on the Human Environment, Stockholm* [online]. In: . [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: https://www.are.admin.ch/are/en/home/sustainable-development/sustainability-policy/2030agenda/un-__-milestones-in-sustainable-development/1972--un-conference-on-the-human-environment--stockholm.html

1992: UN Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, b. r. *Federal Office for Spatial Development ARE* [online]. Federal Office for Spatial Development ARE [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:

https://www.are.admin.ch/are/en/home/sustainable-development/sustainability-policy/2030agenda/un-__-milestones-in-sustainable-development/1992--un-conference-on-environment-and-development--rio-de-janei.html

1997: Rio+5 Conference, New York, b. r. *Federal Office for Spatial Development ARE* [online]. Federal Office for Spatial Development ARE [cit. 2023-04-14]. Dostupné z:

https://www.are.admin.ch/are/en/home/sustainable-development/sustainability-policy/2030agenda/un-__-milestones-in-sustainable-development/1997--rio-5-conference--new-york.html

2012: Conference on Sustainable Development, b. r. *Federal Office for Spatial Development ARE* [online]. Federal Office for Spatial Development ARE [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: https://www.are.admin.ch/are/en/home/sustainable-development/sustainability-policy/2030agenda/un-__-milestones-in-sustainable-development/2012--conference-on-sustainable-development--rio-20-.html

Seznam obrázků

Obrázek 1: Cíle udržitelného rozvoje	25
Obrázek 2: Triple-bottom-line	34
Obrázek 3: Struktura vyššího managementu společnosti	55
Obrázek 4: Majetková struktura	56
Obrázek 5: Společnosti spadající do PackSynergy	57
Obrázek 6: Analýza rizik	91

Seznam tabulek

Tabulka 1: Spotřeba materiálu (sklad)	63
Tabulka 2: Meziroční nárůst (sklad)	64
Tabulka 3: Meziroční nárůst spotřeby materiálu (sklad)	64
Tabulka 4: Spotřeba materiálu (výroba)	64
Tabulka 5: Hodnocení průměrné spotřeby (výroba)	65
Tabulka 6: Spotřeba kancelářského papíru	65
Tabulka 7: Uhlíková stopa	66
Tabulka 8: Udržitelné investice	66
Tabulka 9: Spotřeba vody	67
Tabulka 10: Rozbor vody	68
Tabulka 11: Výnosy z prodejů odpadu a jeho množství	68
Tabulka 12: Vzdělávání zaměstnanců – náklady	70
Tabulka 13: Zhodnocení dosavadních aktivit v oblasti ESG	77
Tabulka 14: Souhrnné vyhodnocení měření	79

Seznam příloh

Příloha č. 1: Strukturovaný rozhovor s ředitelem společnosti

Spokojenost zaměstnanců

1. Měříte spokojenost zaměstnanců?
 - a. Jak často?
 - b. Jakým způsobem?
2. Řešíte případnou nespokojenost?
3. Upravovali jste pracovní prostředí na základě podnětů nespokojenosti zaměstnanců?
4. Míváte hodnotící setkání se zaměstnanci?
5. Máte pracovního psychologa?
6. Máte stanovené cíle pro zlepšování spokojenosti zaměstnanců?
7. Máte možnost anonymního hlášení?
8. Organizujete pravidelné akce pro zaměstnance, případně zaměstnance a jejich rodiny?

Školení a vzdělávání zaměstnanců

1. Kladete důraz na vzdělávání a školení zaměstnanců? Jak?
 - a. Jaké jsou rozdíly oproti předešlým letům?
2. Jaké typy školení zaměstnanců uskutečňujete?
3. Máte stanovený školící a kvalifikační plán?
4. Do jakého typu vzdělávání investujete?
5. Absolvují vedoucí pracovníci školení v oblasti jednání s podřízenými?

Zdraví a bezpečnost

1. Měříte úrazovost?
2. Provozujete kurzy první pomoci?
 - a. Máte ve společnosti vyškolené pracovníky v této oblasti?
3. Sledujete psychický a fyzický zdravotní stav zaměstnanců?
 - a. Návštěvy praktického lékaře a kontroly?
 - i. Jak často?
 - ii. Došlo někdy na jejich základě ke změně pracovní pozice zaměstnance?

Odměňování zaměstnanců

1. Máte nastavenou strategii odměňování zaměstnanců?
2. Jaké máte formy zaměstnaneckých benefitů?
3. Měříte spravedlivé rozdělení těchto benefitů?
4. Dochází u vás k pravidelnému zvyšování mezd?
5. Dochází u vás k nepravidelnému navyšování mezd?
6. Umožňujete dodatečné přivýdělky zaměstnancům nad rámec základní pracovní doby?

Rovnoprávnost ve společnosti

1. Měříte diverzitu a rovnost na různých úrovních organizace?
2. Objevil se u vás na pracovišti bossingu nebo podobným variantám šikany?
3. Máte stanoveny zásady/standardsy přijímání nových pracovníků?
4. Sledujete rozdílné výše mezd pro ženy a muže na stejné úrovni?